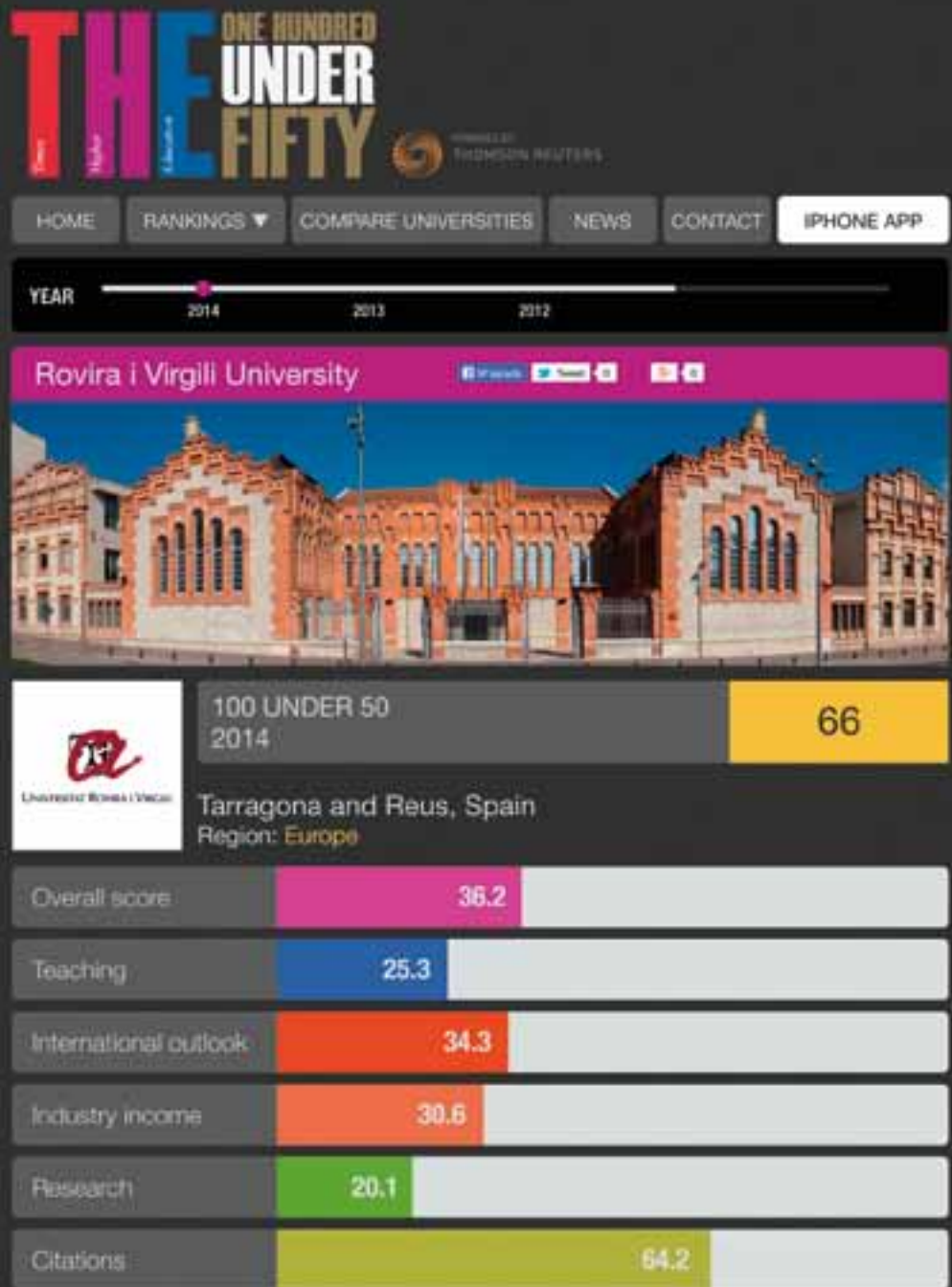

Internacionalment rellevant i localment compromesa

05 / 14
n21

CEICS:
FÒRUM CEICS: EL VALOR
DE LA CONNEXIÓ

RECERCA:
NOU CENTRE DE RECERCA
EN ANTROPOLOGIA MÈDICA

INTERNACIONALITZACIÓ:
MESTRES SENSE
FRONTERES

URV
REVISTA DE LA
UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
05 / 14 · N21

EDITA
Universitat Rovira i Virgili

DIRECCIÓ
Ignasi Soler

REDACCIÓ
Berta Ramos, Cinta S. Bellmunt,
Cristina Mallo, Montserrat
Cartañà, Arnau Marín, Roser Royo,
Rosa Garcia, Núria Serret, Oriol
Margalef i Jaume Llambrich

Gabinet de Comunicació
i Relacions Externes
C/ de l'Escorxador, s/n
43003 Tarragona
Tel. 977 558006
Fax 977 558258
revista@urv.cat

**ASSESSORAMENT
LINGÜÍSTIC**
Servei Lingüístic de la URV

FOTOGRAFIA
Ramon Torrents
Xavi Jurio
Francesc Nadal
David Oliete

MAQUETACIÓ
Feeling Comunicació

GESTIÓ I DISTRIBUCIÓ
Jordi Garcia
Rosa Castellnou

DIPÒSIT LEGAL:
B - 48078 - 2004

facebook.com/universitatroviraivirgili
twitter.com/universitatURV
urv és una publicació de
distribució gratuïta

- Troba
- Descarrega
- Imprimeix
- Comparteix
- En español
- In English

issuu.com/revistaurv

Segueix-nos a les xarxes socials

www.urv.cat

SUMARI

- 4** **PERFILS**
Daniel Curulla: "La recerca de Total Refining amb la URV i el CTQ obre les portes a nous catalitzadors més barats"
- 6** **INSTITUCIÓ**
Una universitat internacionalment rellevant i localment compromesa
- 12** **CEICS**
Fòrum CEICS: el valor de la connexió
- 17** **DOCÈNCIA**
Sis dobles titulacions per al curs vinent
- 18** **RECERCA**
Nou centre de Recerca en Antropologia Mèdica
- 26** **INNOVACIÓ**
Realitat augmentada com a eina educativa
- 28** **URV-SOCIETAT**
Universitat europea estratègica
- 32** **INTERNACIONALITZACIÓ**
Mestres sense fronteres
- 42** **PUBLICACIONS URV**
Galè i l'art de la medicina

FOTO DE PORTADA
Imatge de la fitxa de la URV en el rànquing 100 under 50, que elabora Times High Education.

Internacionalment rellevant, localment compromesa

L'objectiu de la Universitat des del seu naixement, l'any 1991, és ser una universitat investigadora, internacionalment rellevant i localment compromesa. El rànquing "100 under 50" del Times High Education acaba de situar la URV en el lloc 66 entre totes les universitats del món amb menys de 50 anys d'antiguitat. El rànquing valora les publicacions científiques rellevants, la recerca, la internacionalització, el finançament obtingut del sector privat i la docència. Per tant, és una valoració global de l'activitat de la Universitat que la posiciona entre les millors del món, una avaluació externa que ens diu que la URV ja és una universitat internacionalment rellevant.

Des de sempre la Universitat s'ha implicat molt amb la societat de l'entorn. La seva estratègia d'especialització, dissenyada a partir de les fortaleces econòmiques i socials del sud de Catalunya, està plenament enfocada cap aquest objectiu. Ara l'estratègia de la Unió Europea fins a l'any 2020 proposa una política de desenvolupament regional basat en l'especialització intel·ligent. I ha posat la URV com a exemple del paper que poden jugar les universitats en aquesta estratègia. Tenim, doncs, una altra valoració externa que reconeix la URV com una universitat localment ben implicada i amb una bona estratègia d'especialització.

Per part de la Universitat tenim tots els elements necessaris per contribuir a fer del sud de Catalunya una regió del coneixement. I no només la Universitat: també hi han de contribuir els instituts de recerca, els hospitals, els centres tecnològics i tota la xarxa de complicitats teixida al voltant del campus d'excel·lència internacional.

Estic satisfet i orgullós dels avenços que ha fet la URV en aquesta direcció. La Memòria RDI 2006-2013 (www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/) recull els principals indicadors dels bons resultats obtinguts en els darrers vuit anys. Ara, per fer el salt que ens planteja la Unió Europea i que ens demanda la societat per sortir de la crisi, cal sistematitzar aquesta estratègia regional i organitzar la governança amb la implicació de les administracions locals i de la Generalitat. Estic segur que la URV està preparada i estarà a l'alçada del repte, perquè l'actual posició de la URV és el resultat de la feina de molta gent que ha demostrat estar compromesa amb el projecte i capacitada per afrontar tots els reptes.

Francesc Xavier Grau Vidal
Rector de la Universitat Rovira i Virgili

“La recerca de Total Refining amb la URV i el CTQ obre les portes a nous catalitzadors més barats”

Daniel Curulla, científic sènior a Total Refining and Chemicals

Quina és la vostra missió com a investigador a Total Refining?

R. Treballo al Departament de Catàlisi, centrat a buscar nous processos o nous productes que permetin trobar solucions al problema energètic que afronta Europa en el futur. Intentem aportar solucions a un món més sostenible.

P. A quins nous productes us referiu?

R. Poden ser productes convencionals, com la gasolina o el gasoil, però obtinguts a partir d'un producte inicial diferent. Avui els fabriquem en refineries, a partir de petroli. Però podem pensar a transformar la biomassa. Evidentment, això implicarà que haurem d'aportar solucions als processos o als catalitzadors que es fan servir per poder aplicar els mateixos tipus de normatives que els productes actuals. Però també, per exemple, pensant en el sector del transport, que cada cop més incorpora sistemes híbrids, els electròlits de les bateries. Poden ser uns compostos químics derivats del petroli o bé fabricats a partir de noves fonts o de nous recursos com la biomassa, fins i tot es pot convertir el CO₂.

P. Quin és el projecte més emblemàtic en què treballeu?

R. El petroli, perquè el fem servir per produir combustible, el cremem i en fem CO₂, i ens trobem que hem d'evitar el sobreescalfament i reduir les emissions. En aquest sentit, les grans línies de treball són tres. La primera, potser en la que es poden aconseguir millors resultats, està orientada a incrementar l'eficàcia energètica: millorar els processos en les indústries per produir menys CO₂ i consumir menys energia. En aquest context, hem d'educar la gent perquè sigui més responsable en la utilització de l'energia, ja que també n'és coresponsable. De totes maneres, sempre hi haurà emissions en les indústries. Aquest CO₂ es pot concentrar, recuperar i llavors es pot segrestar, es pot guardar sota terra, per exemple, utilitzant els antics pous o reserves de gas que han buidat els grups

“Les refineries europees tenen una capacitat excessiva de producció de gasolina”

petroliers. Això costa diners, i ara s'està estudiant com podem obtenir diners del CO₂ un cop capturat. El podem agafar per transformar-lo en productes químics i utilitzar-lo després per fabricar plàstics, per exemple.

P. Quina és la finalitat del projecte de recerca que compartiu Total Refining, la URV i el CTQ?

R. El projecte va començar de forma efectiva al setembre de 2009 i ha durat fins ara. Acabem de renovar-lo per dos anys més i hem obtingut resultats força interessants des del punt de vista de comprensió química. Hem obert noves portes a nous tipus de catalitzadors basats en nanotecnologia amb resultats molt prometedors, que possibiliten utilitzar una quantitat mínima dels components més cars. Aquesta experiència transversal amb diferents grups europeus incloent-hi la URV i el CTQ ens ha permès en aquests quatre anys adquirir un coneixement que ha comportat que ara redactem diverses patents. Personalment crec que és molt prometedori i hem de veure fins on condueix.

P. Des del punt de vista estratègic, quin és el principal repte que es planteja la indústria petrolera pel que fa a recerca?

R. El petroli anomenat lleuger, el més utilitzat fins ara, conté pocs contaminants. Les normatives ens imposen que hi hagi menys sofre i menys nitrogen —avui dia parlem de 10 ppm de sofre en el combustible fòssil tant dièsel com gasolina 98, per exemple—, però ens trobem que els recursos petrolífers cada cop són més pesats i contenen contaminants a una concentració més elevada. Des del punt de vista de la refinaria, del refinatge, el gran problema que s'ha de resoldre en el futur serà com s'adaptin els processos existents a aquest nou tipus de petroli, que és més pe-

sat i requerirà un tractament bastant més fort, més intensiu, per arribar al mateix tipus de producte que avui dia s'utilitza.

P. Com evolucionarà a escala europea i mundial aquest sector industrial?

R. Les refineries europees tenen una capacitat excessiva de producció de gasolina, i avui ens trobem que el parc automobilístic està molt basat en dièsel. Fins ara, Europa exportava gasolina als Estats Units i n'importava dièsel. Això s'ha vist truncat d'un dia per l'altre per culpa del gas d'esquist (shale gas). Als americans ja no els cal importar gasolina, mentre que continuen exportant dièsel cap a Europa... D'altra banda, la Xina i països de desenvolupament ràpid cada cop demanaran més combustible, gasolina sobretot. Però produir gasolina a Europa per enviar-la a la Xina és molt costós, i de fet les noves grans refineries s'estan construint allà on surt el petroli, com l'Àràbia Saudita, que a més són més a prop del mercat final.

P. Dues dècades després, què és el que més valoreu de l'etapa de formació a la URV?

R. El contacte personal, la influència personal, tant d'alguns professors que em van ajudar a formar-me com d'amics i companys, i també la formació global que he tingut en química, que m'ha permès adaptar-me ràpidament a diferents tipus de treballs en què he estat involucrat.

P. Quin consell donaríeu a algú que està a punt d'acabar els estudis de grau i vol orientar la seva carrera professional?

R. Que surti a l'estranger. Que vagi a conèixer altres llocs on es pensa, es treballa i s'ensenyen les coses de forma diferent. I que a partir d'aquesta experiència aprengui a fer una crítica sobre com ell treballa, sobre com ha après i com ho pot aplicar per construir-se o completar-se com a persona o professional. Per mi, això és indispensable.

“Hem d'educar la gent perquè sigui més responsable en la utilització de l'energia”

el perfil
el catalitzador

Daniel Curulla volia ser físic, però va estudiar Química a Tarragona per influència del seu pare, enginyer a Dow Chemical. I no li ha anat gens malament. Després de graduar-se i obtenir el doctorat a la URV (1991-2001), Curulla s'ha forjat un currículum extens com a investigador, primer, a la Universitat Tecnològica d'Eindhoven, on es va especialitzar en processos de catàlisi, i des de fa cinc anys, com a científic sènior a la gran petrolera francesa Total Refining & Chemicals.

Des de Brussel·les, Curulla lidera diversos projectes de recerca considerats estratègics al sector on treballa. Els uns, perquè milloren els processos de producció actual. I uns altres, perquè permeten anticipar com seran els combustibles de demà. En un d'aquests projectes, centrat a obtenir catalitzadors més barats per a la valorització de gas, hi col·laboren des de Tarragona el Departament de Química Física Inorgànica de la URV i el Centre Tecnològic de la Química (CTQ).

URV – Catalunya Sud

Una universitat internacionalment rellevant i **localment compromesa**

En una conferència pública, el rector va esperonar la societat a treballar en la creació d'un sistema territorial d'innovació

// El rector, durant la seva conferència a la Diputació de Tarragona

El rànquing 100 under 50, que elabora el Times High Education, ha situat la URV en la posició 66 de la llista de les 100 millors universitats del món de menys de cinquanta anys. En la valoració destaca la puntuació per les citacions de les publicacions científiques, però també resulten amb puntuacions equilibrades la internacionalització, la relació amb la indústria, la docència i la recerca. Quatre universitats catalanes figuren en aquesta llista de les 100 millors universitats joves. Són la Pompeu Fabra (13), l'Autònoma de Barcelona (23), la URV (66) i la Politècnica de Catalunya (95). El sistema universitari català, per tant, es mostra altament competitiu a nivell mundial.

En menys de 25 anys l'aposta de la URV per la investigació dona resultats excel·lents i les classificacions demostren que ja és una universitat internacionalment rellevant. Ho és pels resultats de la recerca però també per la dimensió de la internacionalització.

La URV és una universitat del món. Té un 39% de les publicacions científiques fetes en col·laboració amb investigadors i centres d'investigació de tot el món. Un 28,2% d'estudiants de màsters i doctorats provenen de fora i ha signat acords de col·laboració en recerca i mobilitat amb més de 400 universitats d'arreu. És una de les universitats de l'Estat amb més par-

ticipació i lideratge en els projectes europeus del VII Programa marc de recerca.

La crisi econòmica ha fet que la Unió Europea es converteixi des de l'any 2012 en la primera font de finançament de la recerca de la URV. Ara, el nou programa de recerca de la UE, 2014-2020, s'orienta a finançar les estratègies d'especialització intel·ligents, i els seus fons de desenvolupament regional també es vinculen a l'impuls de l'economia del coneixement. Per aconseguir un desenvolupament regional sostingut i sostenible i per fer-se un lloc a Europa i al món, cal desenvolupar un sistema territorial d'innovació que respongui a les convocatòries europees.

En la conferència pública per fer balanç del seu mandat, el rector, Francesc Xavier Grau, va assegurar que "Europa ens planteja per al 2020 un objectiu pe al qual tot el que hem fet des del 2001 ens ve com l'anell al dit, que és l'estratègia d'especialització intel·ligent". Amb aquestes paraules va posar de manifest que l'estratègia que la institució du a terme des de l'aprovació del Pla Estratègic de Recerca s'alineja amb les polítiques europees de la societat del coneixement.

Les estructures de docència, recerca i transferència que hi ha al territori, amb la implicació dels agents públics i privats —la majoria dels quals formen part del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud, CEICS— requereixen ara vertebrar un sistema territorial d'innovació amb una governança pròpia que es pugui coordinar amb els governs locals, català, europeu i la universitat.

Per Francesc Xavier Grau, aquest sistema ha de contribuir al desenvolupament econòmic, social i cultural de les comarques meridionals del país —i de tot Catalunya— creant valor a través de l'excel·lència científica i investigadora. "En fer-ho estem impulsant des de la nostra realitat aquell salt que arreu del món és un problema, la necessària connexió entre la capacitat de recerca bàsica i la innovació, d'una banda, i la transformació d'aquest nou coneixement en riquesa del país, de l'altra", apuntava. Aquest és el compromís de la URV amb la societat del seu entorn.

"L'estratègia d'especialització intel·ligent ens ve com anell al dit"

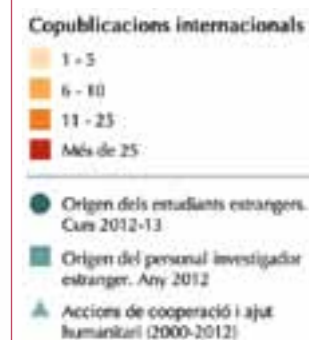
Europa – Món

La internacionalització de la URV

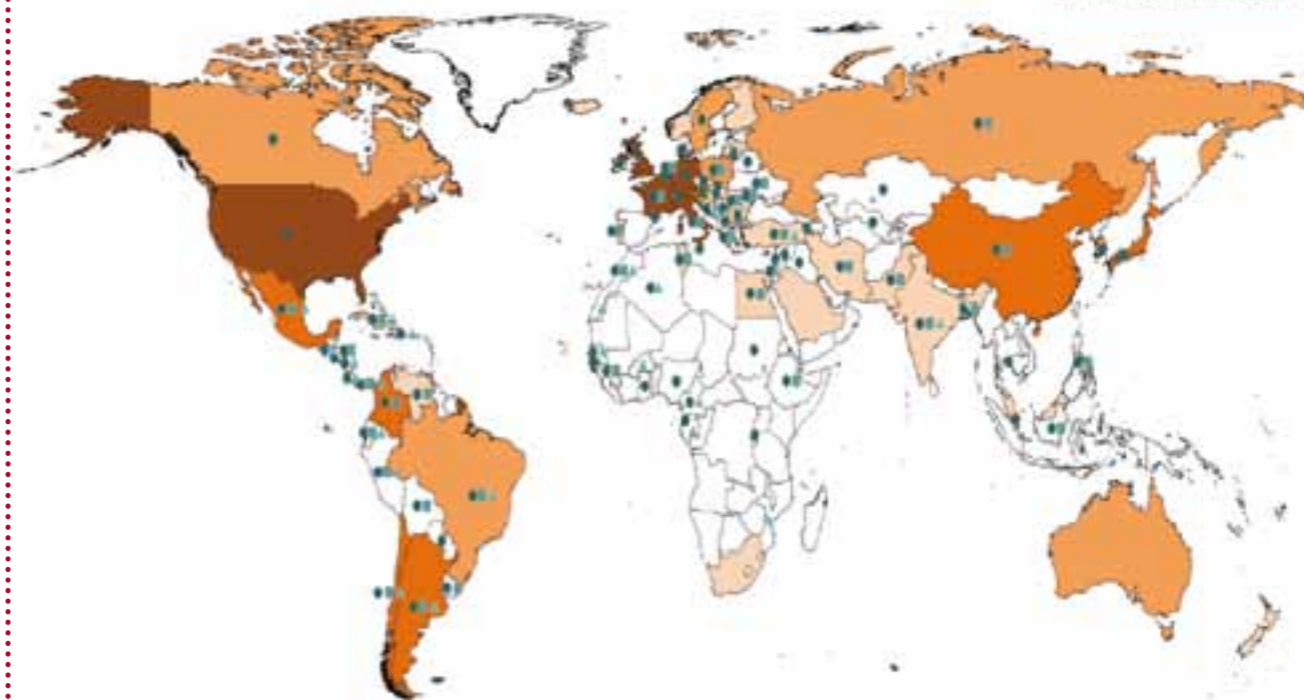
2012: 328 copublicacions amb institucions internacionals (39% de la producció científica indexada al Web of Knowledge)

El 28,2% dels estudiants de màster universitari i doctorat són estrangers

7a universitat espanyola en nombre de projectes liderats del VII Programa marc de la UE

DIMENSÍO INTERNACIONAL

Programes acadèmics interuniversitaris amb doble titulació reconeguts com a Erasmus Mundus i OMJ

Cursos Study Abroad per a estudiants de Xina, Estats Units, Mèxic i Egipte

Participació en 50 projectes de cooperació internacional en els darrers anys

Acords de col·laboració en recerca i mobilitat amb més de 400 universitaris

La URV és una universitat del món situada al sud de Catalunya. Vinculada a una societat mediterrània de cultura clàssica, industriosa, acollidora i amb una bona qualitat de vida, gran part de la seva producció científica la fa en col·laboració amb universitats i centres de recerca d'arreu del món, amb qui també té acords d'intercanvi d'estudiants i docents. En aquest sentit, la Universitat atreu estudiants brillants de tot el món que fan estudis

de màster i doctorat a la URV per enriquir la seva capacitat de recerca i innovació, i també professors que amplien la visió de les pràctiques docents de la URV. Això li ha permès ser una de les universitats de l'Estat amb més participació i lideratge en els projectes europeus del VII Programa marc de recerca. La seva vocació internacional també es palesa en els 50 projectes de cooperació internacional en què ha participat en els darrers anys.

Producció científica d'excel·lència

La memòria RDI 2006-2013 mostra el creixement quantitatiu i qualitatiu de la URV, tot i el context de crisi econòmica

La recerca ha estat la pedra angular de la Universitat, que ha fet esforços perquè també en aquests últims anys, fortament marcats per les restriccions derivades de la crisi econòmica, l'activitat investigadora no hagi deixat de créixer. La creació de grups de recerca, els centres propis i la col·laboració amb altres institucions ha fet augmentar exponencialment els resultats de la recerca, i la URV s'ha fet un lloc de prestigi en els àmbits de recerca internacionals. El resultat més visible de la producció científica és la publicació en revistes científiques internacionals indexades, que indica que l'any 2013 s'han fet 996 articles, pràcticament el doble que l'any 2006, i alhora se n'ha millorat l'impacte mesurat en el nombre de cites que rep cada document que, segons l'ESI (Essential Science Indicators), el 2013 va ser d'11,6 cites per article de mitjana.

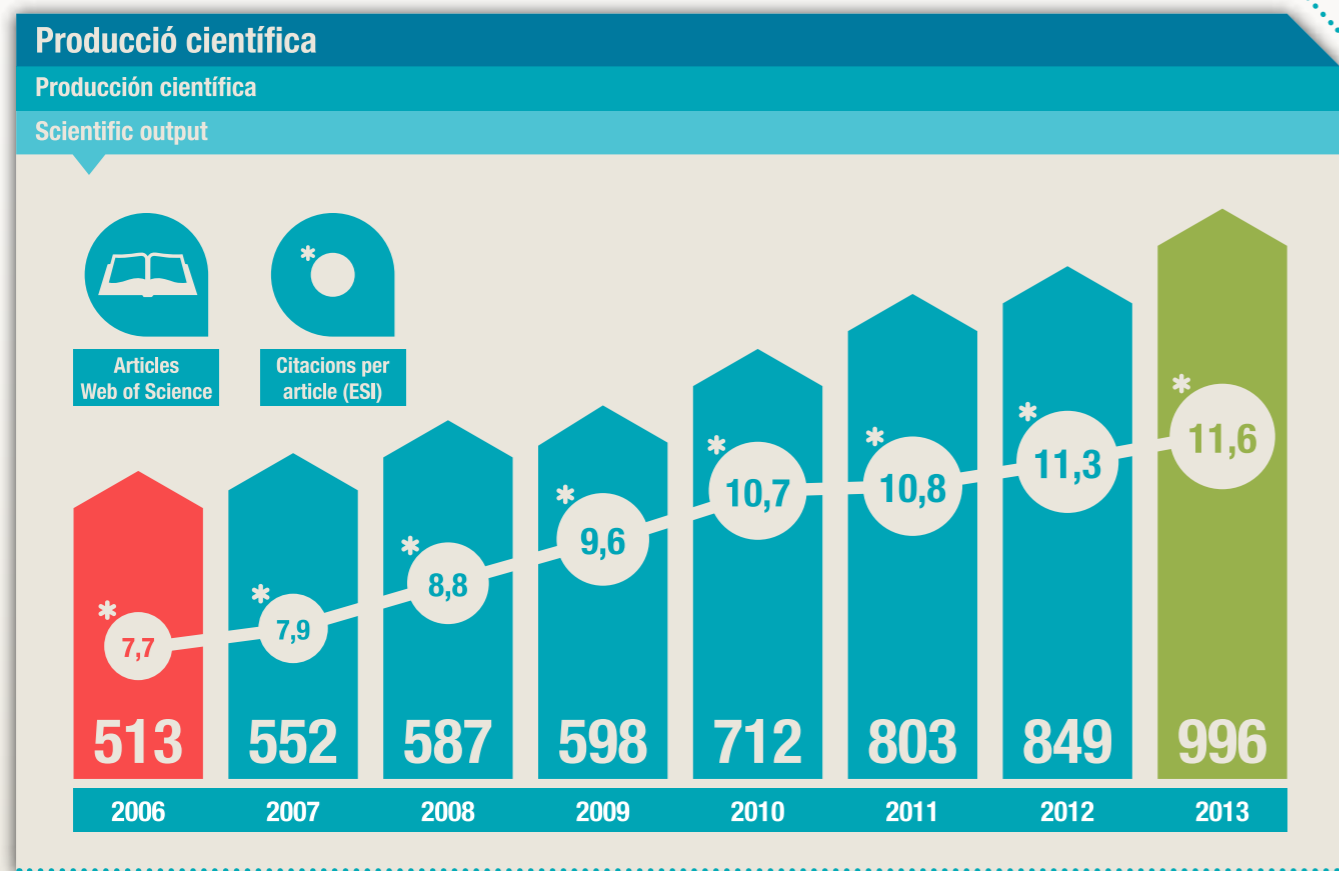
La URV s'ha col·locat com la segona universitat pública de l'Estat en producció científica d'excel·lència. Segons l'estudi Scimago Institutions Ranking 2014, un 16,4% de la producció científica de la URV s'ha situat en el grup del 10% de treballs publicats més citats. D'acord amb aquest rànquing,

SIR Iber Spain, la URV és la primera universitat pública en lideratge d'excel·lència.

SIR Iber Spain 2014 també posa de manifest que la Universitat és la cinquena universitat pública espanyola pel que fa a l'impacte normalitzat, és a dir, la relació entre l'impacte científic mitjà de la institució i la mitjana mundial de citacions. Els articles de la URV són citats un 42% més cops que la mitjana mundial. La URV també es troba en la novena posició pel que fa al percentatge dels articles que han aparegut en les publicacions més influents.

L'estratègia de la Universitat situa l'excel·lència en recerca com a motor de la millora de la docència. En aquest sentit, el projecte Studia XXI, promogut per la Fundació Europea Societat i Educació, posiciona la URV en el sisè lloc pel que fa a taxa de rendiment acadèmic més elevada entre les universitats públiques d'Estat. La difusió d'aquests indicadors d'excel·lència en docència i en recerca han coincidit en el temps amb la difusió de la decisió de Dow Chemical de seleccionar la URV com una de les universitats europees estratègiques per a les seves activitats.

La memòria RDI es pot consultar a: <http://www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/>

Càtedra pionera en habitatge

Presentada la Càtedra d'Habitatge de la URV, una plataforma estable de recerca, docència i transferència de coneixements en aquesta matèria

Tinences intermèdies, mercat hipotecari, mediació immobiliària i arrendaments a Europa. Aquestes són les principals línies d'investigació que s'ha marcat la Càtedra d'Habitatge de la URV, dirigida pel professor Sergio Nasarre, que es va presentar al febrer al campus Catalunya. Aquesta càtedra és el resultat d'una estreta col·laboració entre la Universitat, les administracions públiques i els agents socials implicats en l'habitatge. La iniciativa té com a objectiu crear una plataforma estable de recerca, docència i transferència de coneixements en matèria d'habitatge des d'un punt de vista interdisciplinari i internacional, un cas singular a l'Estat.

La Càtedra rep el suport de la Generalitat, l'Ajuntament de Tarragona, la Cambra de la Propietat Urbana i el Col·legi de Notaris de Catalunya, i també s'hi han incorporat el Ministeri de Foment, l'Ajuntament de Reus i el Col·legi de Registradors de Catalunya.

Les línies d'investigació inclouen totes les qüestions relacionades amb l'habitatge des d'un punt de vista interdisciplinari i internacional. Actualment la Càtedra treballa amb la Comissió Europea coordinant i elaborant dos estudis pioners a Europa: un sobre lloguers a Europa i un altre, sobre els desnonaments fruit de la crisi. També ha dut a terme treballs sobre tinences intermèdies per a la Generalitat de Catalunya, iniciativa legislativa ara sotmesa a informació pública, per facilitar l'accés a l'habitatge.

Des de la Càtedra també es dirigeixen tesis doctoral sobre temes com la gestió de l'habitatge social o la rehabilitació per renda. Hi fan recerca deu investigadors de diverses disciplines i disposa d'un consell assessor format per investigadors nacionals i internacionals en temes d'habitatge. A més, impulsa dos cursos de postgrau a través de la Fundació URV, un sobre mediació i l'altre, d'agent immobiliari.

➔ Càtedra Tarragona Ciutat Mediterrània Intel·ligent

El Consell de Govern del 6 de març va aprovar crear la Càtedra Tarragona Ciutat Mediterrània Intel·ligent, fruit d'un conveni de col·laboració, per tres anys, entre la Fundació Tarragona Smart Mediterranean City i la Universitat. Es tracta d'una eina de reflexió interdisciplinària, debat i divulgació a l'entorn de la transformació de Tarragona en una ciutat intel·ligent, amb l'horitzó dels Jocs Mediterranis 2017. Entre els objectius, destaca: detectar necessitats i potencialitats per donar resposta als reptes que té plantejats la ciutat i generar sinergies entre els actors implicats; impulsar el sorgiment d'iniciatives públiques i privades, amb participació de la URV, per a la realització dels Jocs 2017, i liderar i estandarditzar el desenvolupament del concepte de ciutat intel·ligent mediterrània, fomentant relacions col·laboradores entre ciutats euromediterrànies.

ACREDITACIÓ EUROPEA A LA URV

Assessors en seguretat alimentària

La Universitat ha passat a formar part de les entitats europees acreditades per assessorar l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària en matèria de benestar animal, vegetal, nous aliments i declaracions de salut. La Universitat, a través d'un informe elaborat pel Centre Tecnològic de Nutrició i Salut, ha pogut demostrar la seva expertesa i experiència i s'ha convertit en el 29è organisme públic de l'Estat espanyol que podrà fer l'assessorament en algun dels quatre àmbits.

Les organitzacions competents europees són designades pels estats membres, en aquest cas per l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN), i l'objectiu final és per ajudar a vetllar per la seguretat en l'alimentació i en el consumidor. La URV podrà participar en les convocatòries competitives que fa públiques l'EFSA per poder emetre informes científics i tècnics i per aportar l'experiència i els coneixements a l'Agència quan ho requereixi.

Universitat referent

La Unió Europea ha proposat la URV com a model de contribució al desenvolupament regional

La URV és un model de col·laboració entre la universitat i la indústria, al voltant de la recerca i el desenvolupament del capital humà en l'àmbit de la química. Així ho recull la guia pràctica Connectant les universitats al desenvolupament regional, que va presentar al novembre cinc casos d'estudi de diferents regions i universitats europees com a models.

És un document elaborat per la Direcció General de Política Regional de la Comissió Europea, en el marc de l'estratègia Europa 2020 i alineat amb l'estratègia d'especialització intel·ligent en recerca i innovació RIS3 (Research and Innovation Smart Specialisation Strategy). Es tracta que els estats i les regions de la Unió Europea (UE) identifiquin les especialitzacions de coneixement que millor encaixin amb el seu potencial. La publicació es presenta com una guia "pensada per ajudar les autoritats de gestió dels programes operatius FEDER a millorar la contribució de les universitats al desenvolupament regional, amb vista a enfortir el desenvolupament econòmic, social i la cohesió territorial d'una manera sostenible".

Aposta per la qualitat

La Universitat Continúa assolint distintius de qualitat. El Centre de Transferència de Tecnologia i Innovació (CTTi) de la Fundació URV ha tornat a obtenir la certificació de la gestió de la qualitat ISO 9001:2008 i de la recerca, desenvolupament i innovació UNE 166002:2006. Igual que l'any passat, el CTTi Continúa sent el primer i únic centre de transferència de tecnologia públic de l'Estat espanyol que ha aconseguit aquesta certificació.

De la seva banda, el Pla de la millora de la gestió de la URV va obtenir el 2013 dos reconeixements: com a bona pràctica per part de l'Observatori de Bones Pràctiques de Direcció i Gestió Universitària de la Xarxa Telescopi, i un premi Universitat Europea a la Qualitat, a la convocatòria anual d'aquesta universitat privada de Madrid. El Pla de millora de la gestió, que abasta el període 2011-14, estableix els objectius que la URV vol assolir en l'àmbit de la gestió. En una etapa de crisi com l'actual, la Universitat segueix apostant per modernitzar-la i millorar-la, i s'han previst prop d'un centenar d'accions.

Es completa la implantació dels CRAI

Amb el del campus Baix Penedès, en funcionament des del febrer, ja hi ha set CRAI a la Universitat

Els centres dels campus Catalunya, Sescelades i Terres de l'Ebre han obtingut el certificat ISO 9001:2008

Trasllat de serveis

Alguns serveis de la URV s'han traslladat d'ubicació i s'han instal·lat a les noves instal·lacions del campus Catalunya. Es tracta del Servei de Recursos Informàtics i TIC, el Centre d'Atenció als Estudiants (CAE), el Servei de Biblioteca i Documentació, el Servei de Gestió de l'Extensió Universitària (SEGEU) i el Servei de Gestió Acadèmica (SGA).

El campus del Baix Penedès ja té des del mes de febrer el propi CRAI. Amb l'obertura d'aquest nou Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació, els serveis del qual estan encara en procés d'organització, es completa la implantació d'aquestes instal·lacions a tots els campus de la URV.

En total, la Universitat disposa de set CRAI. Des de l'obertura del primer, al campus Catalunya l'any 2009, la implantació d'aquest nou concepte de biblioteca s'ha anat ampliant progressivament: al setembre de 2011 s'incorporaven els CRAI del campus Sescelades i el de les Terres de l'Ebre, i al setembre del 2013 es van obrir els del campus Vila-seca, campus Bellissens i el de Medicina i Ciències de la Salut.

A més, al desembre passat els CRAI dels campus Catalunya, Sescelades i Terres de l'Ebre van obtenir el certificat ISO 9001:2008, i es convertien en els primers de tot l'Estat que aconseguen aquest segell. La resta segueixen aquest procés amb l'objectiu d'obtenir-lo aquest mateix 2014.

Premis Reus Empresa

// Fotografia dels premis

Tres projectes de negoci sorgits a la URV han acaparat els X Premis Reus Empresa. El projecte guanyador ha estat per a Biosfer Teslab, que ha desenvolupat un nou test diagnòstic que millora l'avaluació del risc cardiovascular. El segon classificat ha estat Chess Live, que també havia estat reconegut amb el vuitè premi del Consell Social a les millors idees empresenadores. És un portal per jugar a escacs a Internet que ja funciona. StackSync, el tercer projecte premiat, ofereix un servei d'emmagatzemament en núvol a la mida del client. A diferència d'altres, com el popular Dropbox, compleix específicament la Llei orgànica de protecció de dades, permet salvaguardar les dades confidencials i d'aquesta manera evita l'accés de tercers. L'empresa va néixer del grup de recerca Arquitectura i Serveis Telemàtics (AST), del Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques, i en el marc del projecte de recerca europeu CloudSpaces (2012-15).

La filosofia dels CRAI

La implantació dels CRAI als campus de la URV ha estat una aposta emergent i estratègica de la Universitat. La reconversió de les biblioteques a CRAI s'ha concebut com un pas endavant per aconseguir el repte d'assolir l'excel·lència en la recerca i la docència. En un únic espai, els CRAI posen a l'abast de l'usuari —tant estudiant com PDI o PAS— des d'un punt d'atenció fins a un servei de suport per preparar material audiovisual per a la docència o per presentar treballs de recerca. A més, ofereixen cursos de llengües, formació continuada o assessorament per millorar la producció docent i científica i la difusió.

Geografia i Turisme inaugura instal·lacions

Més de 3.000 metres quadrats constitueixen les instal·lacions de la Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca, una part d'obra nova i una reforma parcial que van entrar en funcionament al setembre però que es van inaugurar al desembre. L'ampliació de les instal·lacions respon a una triple necessitat de l'activitat docent: l'increment de tres a quatre anys dels estudis de Turisme, que ha passat de la diplomatura al grau; el trasllat dels estudiants del Geografia des del campus Catalunya a la Facultat a Vila-seca, i la docència de programes de màster.

El campus també acull el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI-Biblioteca) i les noves aules i despatxos del professorat. Aquesta nova superfície s'afegeix als 2.500 metres quadrats preexistents. El projecte és dels arquitectes Santiago Delàs i Ricard Gascón, que ja van dissenyar el primer edifici.

Fòrum CEICS: el valor de la connexió

Més de 300 persones van participar de les activitats sobre innovació que el Fòrum va organitzar del 25 de novembre al 4 de desembre

Compartir experiències, posar-les en qüestió, observar, experimentar, crear xarxa... són els fonaments que impulsen els innovadors a pensar i actuar de manera diferent. Tot això es va posar de manifest entre les més de 300 persones que van participar en el Fòrum de la Innovació Catalunya Sud, que va tenir lloc del 25 de novembre al 4 de desembre amb el lema "Connectem per crear valor".

Enguany el Fòrum CEICS va anomenar l'activitat central InnovAcció: dotze hores dedicades a aprendre i explorar nous projectes

i propostes innovadores consolidades. Un centenar de creatius, emprenedors, empresaris, personal amb responsabilitat administrativa, estudiants i professors amb necessitat d'innovar van participar en aquesta marató d'innovació. A través de diverses activitats, la jornada va contribuir a establir contactes entre els participants i que trobessin oportunitats per crear junts. També hi va haver espai per començar a definir com ha de ser el futur del sud de Catalunya com a regió innovadora.

Una jornada sobre innovació en la indústria agroalimentària, un taller per aprendre a utilitzar la impressió 3D en la innovació, una trobada per explorar noves formes de treball i cotreball (coworking), una sessió sobre reptes de futur i ciutats intel·ligents i un taller sobre lideratge participatiu i intel·ligència col·lectiva van completar la programació del Fòrum CEICS 2013, que va camí de convertir-se en punt de referència anual per unir persones molt diverses amb un objectiu comú: aprendre i explorar utilitzant noves maneres de relacionar-se.

Podeu veure vídeos del Fòrum CEICS a:

<http://www.ceics.eu/ca/web/ceics/ceics-channel>.

➔ **Qualificació positiva** per al CEICS

Bon progrés per al Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS). La comissió d'experts, que fa un seguiment de les accions i les fites des de l'inici del projecte, ha puntuat amb molt bona nota el projecte coordinat per la URV. Aquests bons resultats fan que el CEICS passi directament a l'avaluació final, al 2015, quan el Ministeri decidirà quins dels 31 projectes que han rebut la menció d'excel·lència fins ara obtenen el segell definitiu. L'informe conclou que el CEICS ha tingut un important èxit fins al moment, "sobretot en les àrees d'investigació i postgrau". Les principals fortaleses del projecte són l'augment de la proporció d'alumnes internacionals i el reconeixement dels programes de màsters i doctorat. Per als anys propers, recomanen enfortir l'associació CEICS.

Turisme innovador en xarxa

La importància de les xarxes i el coneixement de la innovació van ser els eixos entorn dels quals va girar el Seminari Internacional Evolució i Transformació de les Destinacions Turístiques: la Revitalització a través de la Innovació?, que va tenir lloc a la Facultat de Turisme i Geografia al febrer amb la participació d'una cinquantena d'experts.

Personalitats com Dimitri Ioannides, de la Universitat Mid Sweden, va destacar que la innovació en el turisme és imprescindible perquè sobrevisquin les destinacions, però també és complexa perquè es pot donar en qualsevol dels punts que formen part de la cadena de valor del producte turístic. Els elements bàsics catalitzadors d'aquesta innovació són la creativitat per reinventar-se i les xarxes que es creen al territori.

Chris Cooper, de la Universitat Oxford Brookes, va parlar de les destinacions madures que moltes vegades entren en crisi i han de reinven-

tar-se. Això requereix una visió clara sobre nous productes i mercats, desenvolupament i inversions. "Per això cal un equip treball creatiu i formar organitzacions i xarxes en la destinació que generin coneixement i el reverteixin en el sector turístic". Cooper va assenyalar els factors per aconseguir l'èxit en aquest procés: liderat amb la implicació dels governs i els agents, visió global de conjunt de tots els sectors que estan vinculats al turisme, i inversió i ajuts de les administracions.

De la seva banda, Anne-Mette Hjalager, de la Universitat del Sud de Dinamarca, va assenyalar, en referència a la innovació en aquest sector, que inclou moltes altres activitats que hi intervenen de forma transversal com la mobilitat, la restauració, els serveis urbans, les indústries tecnològiques o l'agricultura. Durant el seminari es van fer 41 presentacions d'investigacions d'universitats de setze països.

Com era el port de l'antiga Tàrraco?

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica col·labora en un projecte que estudia les característiques dels principals ports de la Mediterrània

Les prospeccions sobre el terreny es faran entre el 2015 i el 2016

Quina era l'extensió, el tràfic de cabotatge i la capacitat del port de l'antiga Tàrraco? Com era en relació amb la resta de ports de la Mediterrània? Els detalls es coneixeran gràcies al projecte Roman Mediterranean Portus, que estudiarà les característiques dels principals ports de la Mediterrània durant l'Imperi romà i hi col·laborarà l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). La investigació, en què participen trenta ciutats de nou països diferents, està liderada pel professor Simon Keay, de la Universitat de Southampton i membre del consell científic assessor de l'ICAC.

Per fer les prospeccions s'empraran tècniques geofísiques amb georadar, similars a les que es van fer servir, per exemple, al subsòl de la Catedral de Tarragona. Es tracta d'un mètode gens invasiu, ja que no cal fer excavacions. Els resultats permetran establir hipòtesis sobre el perfil, la ubicació exacta del moll o la profunditat, entre altres

dades, que els investigadors s'encarregaran de contextualitzar amb les dades que l'arqueologia urbana ha proporcionat els darrers anys. D'aquesta manera es revelaran qüestions com quin tipus de vaixells freqüentaven aquest port o quin paper tenia amb relació a la resta de ports de la Mediterrània.

Tot i que el projecte es troba encara en un estat embrionari, està previst que les prospeccions sobre el terreny es facin entre l'any vinent i el 2016. Enguany, l'ICAC definirà l'àmbit i l'abast de les intervencions. A més, buscarà altres fonts de finançament per fer una investigació "més ambiciosa, quantitativament parlant", ja que es vol aprofitar l'oportunitat per estudiar una mostra més àmplia de la que és estrictament necessària per al projecte.

L'IPHES al món

Un dels objectius principals de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) és la internacionalització, un valor indispensable per consolidar-ne la projecció. La idea és afavorir la integració dels projectes científics amb interessos comuns en una xarxa internacional arreu del món.

Aquestes recerques a l'exterior es duen a terme amb molta cura, per no caure mai en el que s'anomena neocolonialisme, que alguns practiquen quan executen projectes de recerca arqueològica a l'estranger. Amb aquesta filosofia, l'IPHES s'associa amb grups del país on treballa, per traslladar-los el seu model d'actuació generant sinergies, formant joves investigadors, coneixent altres formes de ser i de fer, deixant de banda prejudicis, promovent l'esperit col·laborador i la socialització del coneixement científic, per assolir un futur millor.

De moment, ja ha signat acords amb institucions i persones de Sud-amèrica, Àfrica, Àsia i, per descomptat, Europa. És el cas de l'Institut de Paleontologia de Vertebrats i Paleoantropologia i l'Institut d'Arqueologia, tots dos a Pequín; l'Institut de l'Home d'Erevan, a Armènia; el Museu Nacional d'Eritrea, i la Facultat de Ciències de Bizerta de la Universitat de Cartago (Tunísia).

En aquest marc, fa recerca a la Xina, Algèria, Tunísia, Marroc, Itàlia, Geòrgia, Armènia, Eritrea, Mèxic, Xile i Argentina. A més, participa en investigacions d'instituts i universitats d'Alemanya, Argentina, Arizona, Estats Units, Anglaterra, Mèxic, Xile, Gibraltar, Israel i Canadà.

En docència, pel que fa al doctorat i al màster Erasmus Mundus en Prehistòria que s'imparteixen a la URV, té socis a Itàlia, França, Portugal, Anglaterra, Índia, Algèria, Marroc, Indonèsia, Filipines i Corea.

L'ICIQ, centre Severo Ochoa

El centre rebrà una dotació econòmica de 4 milions d'euros, més de la meitat dels quals es destinaran a contractar nous investigadors

El Ministeri d'Economia i Competitivitat ha distingit l'Institut Català d'Investigació Química (ICIQ) com a centre d'excel·lència Severo Ochoa. Es reconeix així la rellevància internacional de la recerca científica que du a terme, així com l'interès global del programa de treball proposat pel centre per als propers quatre anys. Aquesta distinció suposa una dotació econòmica de 4 milions d'euros, més de la meitat dels quals es destinaran a contractar nous investigadors. Gràcies a aquest premi, l'ICIQ també es podrà beneficiar d'accés preferent a instal·lacions científiques, flexibilitat en la contractació d'investigadors i capacitat d'atracció de mecenatge.

Aquesta distinció és el reconeixement més important per a centres d'excel·lència a l'Estat espanyol i s'atorga després d'un procés rigorós d'avaluació realitzat per comitès científics internacionals.

Capdavanter en excel·lència científica

L'ICIQ s'ha convertit en el centre de recerca líder en excel·lència científica a l'Estat, segons l'informe Scimago (SIR) 2013. Aquest indicador representa el percentatge de producció científica d'una institució que apareix en el 10% dels treballs més citats en el seu camp científic. La ràtio d'excel·lència és una mesura de la qualitat de producció científica de les institucions de recerca, segons descriu el Scimago Research Group.

Aquesta posició confirma l'evolució ferma cap a la excel·lència científica de l'Institut des que va iniciar l'activitat de recerca, l'any 2004. Des de llavors, ha publicat més de 1.000 articles científics.

Avellanes contra el càncer de còlon

El CTNS troba en la pell d'avellana efectes beneficiosos per prevenir el colesterol i el càncer de còlon

El que en principi havia de ser un estudi per avaluar el contingut en fibra soluble i insoluble de la pell de l'avellana —a través del Fiberox, un ingredient desenvolupat per la cooperativa Unió Corporació Alimentària— ha acabat traient a la llum que aquest ingredient té efectes beneficiosos per al colesterol i per prevenir el càncer de còlon.

El Centre Tecnològic de Nutrició i Salut (CTNS) ha fet l'estudi d'aquest ingredient, una feina encarregada per la cooperativa Unió. Per la seva composició, rica en polifenols, es va fer un treball en què s'ampliava el ventall de la recerca "i s'aprofitava per analitzar si la pell de l'avellana tenia efectes beneficiosos en el metabolisme cardiovascular", explica Francesc Puiggròs, coordinador científic del CTNS. Així, van determinar que, en el metabolisme del colesterol, els nivells milloraven significativament en hámsters sotmesos a alteracions cardiovasculars induïdes a través de la dieta, és a dir, als que se'ls provocaven els factors de risc. Els hámsters tenen models similars als humans pel que fa al comportament del metabolisme de lípids i per això són molt indicats per a estudis relacionats amb el colesterol i es converteixen en un indicador fiable.

Els resultats del treball van posar de manifest l'eficàcia en el metabolisme del colesterol "i alhora vam detectar un comportament en el contingut d'àcids biliars molt positiu. En concret, en un indicador, molt relacionat amb la prevenció del càncer de còlon". Aquest indicador s'havia reduït en els hámsters que havien consumit pell d'avellana. Aquesta recerca obre una nova via per estudiar l'ingredient, amb la finalitat que sigui eficaç per prevenir el càncer.

Aquest projecte de recerca l'ha finançat el Centre per al Desenvolupament Tecnològic Industrial (CDTI) i ha durat més de dos anys. El producte resultant es pot posar al mercat com a ingredient o incorporant-lo en algun producte de consum humà. Actualment, Unió comercialitza el Fiberox i el pas següent podria ser la realització d'un estudi en persones dirigit a la mateixa població a la qual es vol arribar.

Males olors sota control

Les olors que generen granges, indústries, depuradores i incineradores són algunes de les principals fonts olfactivas que resulten molestes entre la població. El Centre Tecnològic de la Química a Catalunya (CTQ) ha desenvolupat una aplicació anomenada NasApp, per a mòbils Smartphone Android o Apple, que permet confeccionar un mapa de molèsties per olors i una estadística de situació en temps real. Es tracta d'un projecte pioner de participació ciutadana voluntària a l'hora de crear un sistema de monitoritzatge d'olors.

NasApp envia les dades d'informadors mitjançant el tractament a temps real dels indicadors d'olors, la qual cosa permet elaborar un mapa d'ajuntaments, empreses o entitats afectades que poden utilitzar l'impacte de les pudors com a indicador per millorar les mesures de prevenció. El CTQ classifica les olors en quatre fonts diferents segons la procedència: les fonts agrícoles (olors de pinso, oli o purins), les industrials (olors de lleixius, benzina o dissolvents), les urbanes (olors de fum, clavegueres o escombraries) i altres, per a olors no especificades.

“La Xarxa ViCat promourà la cooperació al sector del vi català”

Entrevista a Albert Bordons, coordinador del subcampus d'Enologia del CEICS

Amb quin objectiu es crea la xarxa ViCat?

La Xarxa ViCat es crea per promoure la cooperació entre tots els agents de l'àmbit vitivinícola català i coordinar-los, per identificar els reptes del sector i afrontar-los amb solucions diferenciades i projectes innovadors. S'incidirà sobretot en els aspectes de formació, investigació, transferència de coneixement i innovació. A més, la creació d'aquesta Xarxa ViCat està relacionada amb la necessitat que hi hagi a Catalunya un ens articulador que agrupi tots els agents del sector, expressada al Pla estratègic de recerca, innovació i transferència agroalimentària de Catalunya 2013-20 de la Generalitat.

Qui en forma part?

En pot formar part qualsevol entitat, centre, institució, empresa, organisme, associació o grup implicat en viticultura o enologia o relacionat amb el sector en un sentit ampli, que sigui resident a Catalunya. D'entrada, ja han manifestat l'interès per ser-hi el pri-

mer dia de la creació de la Xarxa els organismes següents: IRTA, INCAVI, URV, INNOVI, VITEC, FURV, les escoles de formació, diverses denominacions d'origen i algunes empreses i associacions.

Quines accions es poden dur a terme a partir d'ara?

Ja s'ha establert un nucli de la Xarxa ViCat de vuit persones que pertanyen a les entitats esmentades per impulsar-ne la constitució. Propiament se signarà un acord múltiple de cooperació entre totes les entitats que ja hi volen ser i tot seguit es constituirà una assemblea on se'n concretarà l'organització. En la creació de la Xarxa ViCat es rep el suport del CEICS i del Departament d'Agricultura de la Generalitat. Els projectes ja previstos inclouen una anàlisi dels reptes del sector, l'elaboració de la matriu de tots els agents implicats en enologia i viticultura a Catalunya, una anàlisi de l'oferta formativa i la planificació conjunta de noves activitats docents en funció dels reptes del sector, i la posada en marxa del portal web Xarxa ViCat per difondre les activitats, sobretot de recerca, formació i innovació.

Oberta la preinscripció dels màsters

La URV ofereix 51 màsters que permeten accedir als gairebé 30 programes de doctorat en totes les àrees de coneixement

Estudiar un màster a la Universitat augmenta les oportunitats d'incorporar-se al mercat de treball. Ho recull un informe de l'Observatori de l'Ocupació de la URV, que també conclou que la qualitat mitjana de l'ocupació dels alumnes que han realitzat un programa de postgrau a URV millora un 50% en un període d'entre un i dos anys després d'acabar els estudis. La URV ofereix enguany 51 màsters que, a més de la formació professionalitzadora, permeten accedir als estudiants als gairebé 30 programes de doctorat en totes les àrees de coneixement: ciències, ciències de la salut, ciències socials i jurídiques, enginyeria i humanitats. Més de la meitat són interuniversitaris, alguns reben el suport d'instituts de recerca (Institut Català d'Investigació Química, Institut Català d'Arqueologia Clàssica, Institut de Paleoeologia Humana i Evolució Social) i d'altres col·laboren amb universi-

la qualitat mitjana de l'ocupació dels alumnes que han realitzat un programa de postgrau a URV millora un 50%

tats europees. Fins al 13 de juny està obert el període de preinscripció per cursar un màster.

A més, la URV ofereix 30 programes de títols propis de postgrau, entre màsters i diplomes d'especialització, específicament adreçats al mercat de treball i al desenvolupament de la carrera professional. Enguany s'hi incorporen dos màsters nous: Emprenedoria i Innovació, i Canvi Climàtic: Reconstrucció Instrumental i Anàlisi, tots dos amb 60 crèdits.

En general, poden accedir aquests estudis les persones amb titulació universitària de grau o equivalent. A més, cada màster pot exigir altres requisits addicionals, com coneixement d'idiomes o experiència professional.

Nou grau d'Antropologia i Evolució Humana URV-UOC

La URV i la Universitat Oberta de Catalunya han iniciat en aquest curs 2013-14 el grau oficial d'Antropologia i Evolució Humana, amb 45 alumnes. Les dues universitats són les úniques a l'Estat espanyol en impartir aquest títol universitari amb dues mencions, en Antropologia Social i Cultural i en Evolució Humana, i ofereixen una formació amb una àmplia projecció professional. El nou ensenyament, que es va presentar oficialment el 25 de febrer, proposa un pla d'estudis universitari de quatre anys que, a més d'aprofundir en els coneixements i metodologies de

l'antropologia social, cultural i biològica, aporta formació en gestió del patrimoni, museologia, arqueologia i evolució humana.

Es tracta d'una proposta que es desmarca d'altres estudis similars perquè té una gran flexibilitat, amplitud i qualitat. El grau, que es pot cursar en modalitats virtual i semipresencial, va dirigit a estudiants de totes les edats amb interès per la temàtica i, en especial, pel coneixement i reconeixement de la diversitat sociocultural.

// Presentació del nou ensenyament

Sis dobles titulacions per al curs vinent

La nova oferta s'afegeix al grau d'Educació Infantil i Educació Primària amb menció d'Anglès, que es va posar en marxa al curs anterior

La URV ha aprovat incorporar a la seva oferta d'ensenyaments sis noves dobles titulacions de grau de cara al curs 2014-15. S'aposta així per una fórmula —la doble titulació— que si bé exigeix a l'estudiant més dedicació, també li permet adquirir un perfil més flexible i competent.

Els nous dobles graus són: Administració i Direcció d'Empreses i Dret, de cinc cursos i un quadrimestre de durada, que habilita l'estudiant per aplicar el raonament econòmic i jurídic necessari per prendre decisions estratègiques en entitats públiques o privades.

Dret i Relacions Laborals i Ocupació, de cinc cursos, que té com a objectiu formar professionals que uneixin amplis coneixements jurídics, amb capacitat per ser gestors integrals de les relacions laborals a l'empresa o per intervenir en la gestió i mediació del mercat de treball.

S'incorpora també el doble grau d'Administració i Direcció d'Empreses i Finances i Comptabilitat, de quatre anys, que ofereix una formació integrada del funcionament de l'empresa i dels mercats financers.

El doble grau d'Enginyeria Elèctrica i grau d'Enginyeria Electrònica Industrial Automàtica, de quatre anys, s'ha creat perquè l'estudiant pugui exercir la seva activitat pràctica-

ment en tots els sectors de la indústria, i també dirigir i administrar empreses industrials.

També s'ha aprovat el doble grau de Biotecnologia i Enginyeria Informàtica, de cinc anys, la primera titulació a Catalunya d'aquestes característiques. Respon a la voluntat institucional, empresarial i universitària perquè Catalunya esdevingui referent mundial en bioinformàtica i biotecnologia, un escenari on professionals amb el perfil que atorga aquest doble grau són necessaris.

Finalment, la URV ha aprovat també el doble grau, de cinc anys, de Biotecnologia i Bioquímica i Biologia Molecular, disciplines que són clau per als avenços per conèixer el funcionament molecular dels éssers vius i s'han convertit en un dels principals exponents de l'economia basada en el coneixement.

Aquesta nova oferta s'afegeix al grau d'Educació Infantil i Educació Primària amb menció d'Anglès, que es va posar en marxa al curs anterior amb una bona acollida entre els estudiants.

La fórmula de les dobles titulacions permet adquirir a l'estudiant un perfil més flexible i competent

Nou Centre de Recerca en Antropologia Mèdica

Neix amb la filosofia de reunir professionals de diverses disciplines per fer més competitiva la recerca i la transferència en antropologia

Unir disciplines per impulsar la presència dels estudis i la recerca en antropologia mèdica. Aquesta és la filosofia del Centre de Recerca en Antropologia Mèdica (MARC), que neix a iniciativa del Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la URV i es va presentar al gener al campus Catalunya.

Investigadors de diverses disciplines com comunicació, infermeria, economia, empresa, filologia catalana, història, història de l'art, medicina i cirurgia establiran aliances per fer més competitiva la recerca i la transferència en antropologia i reforçar la visibilització i la internacionalització de l'oferta formativa, tant de màster com de doctorat. També treballaran per posar en relleu la pre-

paració i disponibilitat de participar en accions de recerca a escala global, i per donar a conèixer possibilitats de transferència, sobretot a partir d'aquestes relacions internes.

Les claus i la base per crear el MARC han estat la trajectòria de la URV pel que fa a formació i recerca en antropologia mèdica. Una segona fase té l'objectiu d'esdevenir una plataforma per presentar-se a projectes competitius.

Aquest nou òrgan científic vol arribar a ser un centre de referència en la generació, socialització i transferència del coneixement derivat de la recerca en l'àmbit de l'antropologia mèdica, la sociologia mèdica, les ciències socials i humanes vinculades a la salut, els estudis de comunicació i el risc en l'àmbit de la salut, la història de la ciència i la història de les dones. No es tracta d'una suma d'investigadors de cada àmbit, destacava el director, Josep Maria Comelles, durant la presentació del centre, "sinó que la nova estructura ha de proporcionar un valor diferencial" que li donarà sentit.

Un altre dels objectius és posicionar la URV i Tarragona com a referent en antropologia mèdica i fomentar, també, un espai de la recerca aplicada en el sector privat. En aquest sentit, el MARC vol obrir noves sortides als investigadors en antropologia mèdica, més enllà de la recerca clàssica, com són la comunicació o el desenvolupament de nous productes.

El MARC també vol desenvolupar un espai de la recerca aplicada en el sector privat

Durant la presentació, el rector, Francesc Xavier Grau, va destacar que, amb aquesta suma de grups de recerca, cadascú pot arribar més amunt i més lluny i tenir més impacte individual i global, la qual cosa "els ha de permetre esdevenir un referent indiscutible en el seu àmbit".

Congressos científics de primer nivell

La URV, amb el suport de la Diputació de Tarragona, posa en marxa el Centre Internacional de Congressos Catalunya Sud

Des de la preparació del pla de treball fins a l'atenció als participants, passant per la cerca de fonts de finançament, la gestió econòmica i administrativa, l'oferiment d'eines per rebre resums, comunicacions, ponències i pòsters i tota la logística que hi està relacionada. Són només alguns dels serveis que ofereix el Centre Internacional de Congressos Catalunya Sud, un nou servei integral per organitzar congressos i jornades relacionades amb la docència, la recerca i la transferència de coneixement de la URV i d'empreses i institucions vinculades al CEICS.

El Centre de Formació Permanent de la Fundació URV gestiona aquest nou servei. Per la seva directora, Charo Romano, amb aquesta iniciativa "volem facilitar l'organització de congressos, posant a disposició de la comunitat científica i el conjunt dels agents del CEICS, professionals i recursos especialitzats en aquest tipus d'activitats, i en col·laboració amb la xarxa d'espais i equips que ja hi ha al territori".

La URV disposa de disset sales per a sessions plenàries (aules magnes i sala d'actes) amb un aforament d'entre 80 i 472 persones, i el conjunt d'infraestructures dels cinc campus universitaris que tenen aules amb equipament informàtic —amb capacitat de 25 a 247 persones—, sales de reunions, laboratoris, despatxos, seminaris, etc., que permeten adaptar-se a les necessitats de cada congrés. A banda, el servei gestiona congressos que es poden organitzar en altres centres de la demarcació, com el Palau de Fires i Congressos de Reus, amb capacitat de fins a 1.500 persones, el Palau Firal i de Congressos de Tarragona, amb capacitat per a més de 1.100 persones o els auditoris de Salou, Tortosa, el Vendrell i Vila-seca, entre altres.

Els serveis que s'ofereixen atenen el conjunt de requeriments dels promotors i participants, des de l'anàlisi de viabilitat fins a la producció de l'esdeveniment i la publicació de resultats.

La URV obté el certificat europeu HRS4R

La Direcció General de Recerca de la Comissió Europea ha concedit a la Universitat Rovira i Virgili el certificat HR Excellence in Research. La URV i la Universitat Pompeu Fabra són les primeres universitats de l'Estat que obtenen aquest certificat, que acredita que contracten els investigadors seguint les recomanacions de la Carta europea de l'investigador i, un cop contractats, els ofereixen les condicions necessàries per fer recerca d'acord amb aquest compromís. També l'han obtingut sis instituts i centres d'investigació d'arreu de l'Estat.

L'objectiu de la Comissió Europea és aconseguir un mercat de treball obert i transparent per als investigadors, per això ha posat en marxa la Carta europea de l'investigador i el Codi de conducta per a la seva contractació. El projecte HRS4R (acrònim en anglès per a Estratègia de recursos humans per a investigadors) té com a objectius l'acceptació de la Carta i l'aplicació progressiva del Codi. Aquesta

iniciativa, liderada per la Comissió Europea, convida tots els participants a analitzar internament les regles i pràctiques en la contractació de personal investigador i dissenyar un pla d'acció per a una millora contínua.

Un cop analitzat i validat el pla d'acció i comprovat que les regles i pràctiques de la URV compleixen la Carta europea de l'investigador i el Codi de conducta per a la seva contractació, la Comissió Europea ha autoritzat la Universitat a utilitzar el logo que ho acredita en totes les noves convocatòries de personal investigador. Aquest certificat facilitarà l'atracció de talent a la Universitat, ja que és una garantia per als científics que optin a treballar-hi.

Recerca líder a les xarxes

La URV ha signat el segon article científic de més impacte mundial a les xarxes socials l'any 2013

L'article va arribar a pràcticament tots els països del món

L'estudi Predimed, que demostra l'efecte positiu de la dieta mediterrània en la prevenció del risc cardiovascular, va ser el segon article científic de més impacte mundial a les xarxes socials l'any 2013. Així ho recull l'organització Altmetric, que fa un rànquing amb els 100 articles més llegits i comentats a les xarxes en matèria de recerca. El text, publicat al febrer de 2013, recollia les conclusions finals del treball, un assaig clínic en què s'han seguit durant 4,8 anys 7.447 persones d'entre 55 i 80 anys d'edat amb alt risc cardiovascular. Ha demostrat que una dieta mediterrània complementada amb fruita seca o oli d'oliva redueix fins a un 30% el risc cardiovascular.

A les xarxes, l'article sobre les conclusions de Predimed va detectar 1.945 piulades a Twitter, procedents de 1.708 comptes, i van arribar a 2.659.547 seguidors. A Facebook Altmetric va sumar 412 entrades sobre la publicació en 374 comptes. Als mitjans de comunicació es van comptabilitzar 71 històries en 46 capçaleres, entre les quals, les més influents del món. També es va trobar un vídeo sobre l'article a la xarxa i en 31 blocs es van publicar 33 entrades. Pel que fa a Google+, es van detectar 27 entrades de 25 comptes.

L'article va arribar pràcticament a tots els països del món, però és als Estats Units on va tenir més difusió, amb un 26% de les aparicions. A

➔ Predimed es ratifica

L'estudi Predimed ha demostrat que la dieta mediterrània enriquida amb oli d'oliva verge o fruita seca redueix el risc de patir diabetis entre un 18% i un 40%. Investigadors de la URV, en col·laboració amb la xarxa d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut, han publicat un article amb aquesta conclusió a la revista mèdica *Annals of Internal Medicine* dels Estats Units. És un resultat més de Predimed i ratifica el que van publicar fa tres anys els mateixos autors,

Twitter el 68% de les entrades eren de públic divers, però el 20% eren professionals de la salut; el 6%, científics i el 4%, divulgadors de la ciència.

L'estudi Predimed ha avaluat els efectes de la dieta mediterrània sobre la prevenció primària de malaltia cardiovascular en subjectes d'alt risc. L'ha liderat Ramon Estruch, de l'Hospital Clínic de Barcelona, en col·laboració amb investigadors de la URV, l'Institut Municipal d'Investigacions Mèdiques de Barcelona, les universitats de Barcelona, les Illes Balears, València, Navarra i Las Palmas de Gran Canària, tots pertanyents a la CIBERobn (Ciber de Fisiopatologia de l'Obesitat i Nutrició) de l'Institut de Salut Carlos III de Madrid. El node Reus-Tarragona es va constituir amb la URV i l'Institut Català de la Salut (ICS) sota la direcció dels Drs. Jordi Salas i Josep Basora.

La URV a les xarxes

La URV ha ampliat els canals de comunicació i ha consolidat la presència a les xarxes socials. A data de 25 d'abril, la Universitat tenia més de 400 seguidors a la pàgina de Facebook (www.facebook.com/universitatroviraivirgili), on fa una mitjana de cinc publicacions diàries. Al perfil de Twitter (<https://twitter.com/universitatURV>) s'havien publicat més de 1.600 tweets, que han rebut els més de 6.000 seguidors de la pàgina. I al canal Youtube (<https://www.youtube.com/user/canalURV>) s'havien fet més de 17.000 visualitzacions dels 218 vídeos que s'hi han penjat.

quan van analitzar els resultats d'un dels onze centres que hi participaven. En el treball actual, han avaluat els resultats de la resta dels centres participants. Segons els investigadors, els resultats demostren, per primera vegada, que adoptar un patró dietètic saludable com el mediterrani és capaç, per si mateix, de prevenir la diabetis. També consideren que les conclusions modifiquen les actuals recomanacions internacionals per prevenir o retardar la diabetis mitjançant la dieta.

Cèl·lules solars més eficients

Els resultats de la recerca, en què participa la URV, podrien servir per crear cèl·lules fotovoltaïques d'alt rendiment

Un equip d'investigadors del Consell Superior de Recerques Científiques (CSIC), la Universitat Politècnica de València, la Universitat Politècnica de Catalunya BarcelonaTech (UPC) i la Universitat Rovira i Virgili ha creat una cèl·lula fotovoltaïca de silici capaç de transformar en electricitat la radiació infraroja. El treball el va publicar la revista *Nature Communications* al mes de març passat. Aquesta recerca permetrà millorar l'eficiència energètica de les cèl·lules fotovoltaïques convencionals, que només poden absorbir i aprofitar una petita part de l'espectre solar.

L'investigador de la URV Lluís Marsal, responsable del grup de recerca Sistemes Nanoelèctrics i Fotònics (NePhoS),

del Departament d'Enginyeria Electrònica i Automàtica, que ha participat en el projecte, destaca que aquestes noves cèl·lules solars "són esferes de silici de mida micromètrica (un micròmetre és la milionèsima part d'un metre) i on la llum infraroja queda atrapada a la microesfera fins que és absorbida pel silici i es converteix en electricitat". Per la seva geometria esfèrica "la variació de l'eficiència d'aquestes cèl·lules solars respecte l'angle d'incidència de la llum és molt menor, permetent una major captació de la llum independentment de l'angle.

Aquest treball suposa un nou enfocament científic per poder desenvolupar en el futur cèl·lules fotovoltaïques d'alt rendiment.

El treball es va publicar al març a la revista *Nature Communications*

Xarxa de recerca en membranes

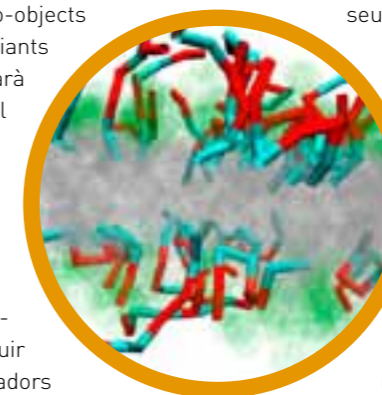
Un projecte coordinat per la URV crearà una xarxa d'investigadors que es formaran en els centres capdavanters en la recerca de membranes

El projecte europeu Nanoobjectes intel·ligents per a l'alteració de la bicapa lipídica (Smart Nano-objects for Alteration of Lipid Bilayers) forma estudiants de diferents disciplines, que després presentarà com a candidats per accedir a les beques del programa Marie Curie. Està coordinat per Vladímir Baulin, investigador de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química (ET-SEQ) de la URV.

La iniciativa vol crear un equip multidisciplinari de catorze persones, a qui es proporcionarà formació científica perquè puguin contribuir al desenvolupament professional d'investigadors en fase inicial i d'investigadors amb experiència en recerca de membranes. Treballaran en una xarxa que els oferirà

una àmplia perspectiva sobre el seu camp d'investigació, així com la capacitat de desenvolupar un projecte de recerca des de les ciències bàsiques a les aplicacions industrials.

Els catorze escollits faran estades en tots els centres que formen part del projecte, on podran formar-se per desenvolupar des de la modelització i la idea fins a la implementació empresarial de la recerca. Tindran un salari de 33.000 euros anuals i addicionalment disposaran de diners per viatjar i fer la recerca.

➔ La libèl·lula com a model antibacterià

Les ales de libèl·lula són superfícies bactericides molt eficaces que poden ser reproduïdes amb silici negre creat sintèticament. Així ho demostra un estudi publicat al novembre a la revista *Nature Communications*. L'investigador ICREA de la URV Vladímir Baulin és un dels signants d'aquest treball, que va avaluar el potencial bactericida

de les ales de libèl·lula *Diplacodes bipunctata* i es comparava amb els efectes del silici negre, una nanoestructura fabricada utilitzant una tècnica de gravat amb ions reactius sobre una làmina de silici tractada amb un compost de sofre: un procés simple i ràpid, compatible amb la producció a gran escala.

Els catorze investigadors escollits faran estades en tots els centres que formen part del projecte

Salut i estrès ambiental

La URV participa en el projecte europeu més gran que estudia la relació entre medi ambient i salut

Quina relació hi ha entre la salut de les persones i el medi ambient? Determinar aquesta vinculació és l'objectiu del projecte europeu HEALS, en què participen els investigadors Marta Schumacher, Josep Domingo, Martí Nadal i Joaquim Rovira, del centre de recerca TecNATox (URV), juntament amb altres 28 socis europeus.

HEALS (Health and Environment-wide Associations based on Large population Surveys) vol desenvolupar una meto-

dologia i aplicar les eines analítiques i computacionals necessàries per fer estudis enfocats a buscar relacions entre els impactes sobre la salut i els factors d'estrès ambiental. El projecte està coordinat per la Universitat Pierre i Marie Curie (París) i té un pressupost de 15 milions d'euros. En aquests moments és el projecte de recerca més gran d'Europa que estudia la relació entre la salut i el medi ambient.

HEALS reuneix i organitza dades ambientals, socioeconòmiques, d'exposició, biomarcadors i efectes sobre la salut i, a més, inclou tots els procediments i seqüències de càlcul necessaris per a l'aplicació de la bioinformàtica avançada, mineria de dades, modelatge biològic i de l'exposició, a fi d'assegurar que les relacions entre salut i medi ambient s'estudien exhaustivament.

El projecte reunirà les noves tecnologies, els enfocaments d'anàlisi de dades i les eines de modelatge. Dins del projecte s'aplicaran les tecnologies genòmiques a mostres biològiques d'estudis en persones, per oferir millors respostes sobre la contribució que els hàbits, estils de vida i el grau d'exposició química tenen sobre el desenvolupament de diverses malalties (asma, trastorns del desenvolupament, obesitat i diabetis infantil).

TecNATox coordinarà la difusió, formació i activitats de transferència de coneixements del projecte i també participarà en el desenvolupament del model farmacocinètic - a trajectòria dels fàrmacs dins de l'organisme. Entre altres tasques, el grup de recerca també identificarà, recopilarà, revisarà i avaluarà la qualitat de les dades sobre monitoratge biològic, ambiental i impacte sobre la salut utilitzades en el projecte.

// Marta Schumacher, Joaquim Rovira, Josep Domingo i Martí Nadal

Atles sobre els conflictes ambientals

L'atles global sobre els conflictes ambientals és una plataforma en línia interactiva que identifica de moment més de 1.000 conflictes ambientals arreu del món. El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) ha participat en l'atles (www.ejatlases.org), que forma part de la iniciativa Organitzacions de Justícia Ambiental, Responsabilitat i Comerç (EJOLT), un projecte europeu per transformar els conflictes mediambientals en oportunitats de reformes cap a la sostenibilitat. En els tres primers dies de funcionament, la plataforma va rebre més de 50.000 visites.

L'atles global de la justícia ambiental preveu duplicar el nombre de casos documentats el 2015. Els usuaris poden buscar i filtrar, a través de cent camps de cerca, diferents tipus de conflicte, per producte, per empresa, per país, etc. En aquesta plataforma

s'identifiquen i s'analitzen casos d'agressió al medi ambient, agrupats en deu grans categories segons l'origen: nuclear, d'explotació minera, de gestió del turisme o relacionats amb la gestió de l'aigua, per exemple.

A Catalunya, es mostren cinc conflictes, com el projecte Castor per fer un dipòsit artificial de gas davant les costes de Vinaròs, la línia de molt alta tensió de Girona, la llei per prohibir les curses de braus, la planta de ciment de Montcada i Reixach o la indústria química de Flix.

L'atles és un dels resultats del projecte EJOLT finançat per la Unió Europea inclòs en el VII Programa marc de la Comissió Europea, dotat amb un finançament de 3,8 milions d'euros i en què participen 23 organitzacions acadèmiques i de la societat civil de tot el món.

La mesura del dolor

Una aplicació mòbil permet avaluar en quatre escales la intensitat del dolor

Pacients i metges es poden beneficiar de la utilitat de Painometer, una nova aplicació mòbil creada a la URV que permet avaluar en quatre escales la intensitat del dolor. Es tracta de la primera aplicació d'aquestes característiques al mercat, i està disponible en català, castellà, anglès, francès i portuguès.

Les escales incloses en aquesta aplicació —escala de cares de dolor revisada (FPS-R), escala numèrica (EN), escala visual analògica (EVA) i escala analògica de color (CAS)—han estat contrastades empíricament, se'n coneixen les característiques i "sabem que són vàlides, fiables i sensibles al canvi", explica Jordi Miró, coordinador del grup de recerca Algos.

L'aplicació s'adreça tant al pacient que té dolor com al clínic, el qual pot fer el seguiment i modificar, si cal, el tractament. Però sobretot té interès per als professionals, per a les farmàcies o per als hospitals, que podran generar bases de dades, "i també per als investigadors i laboratoris que fan assajos i necessiten eines contrastades i fiables per avaluar l'impacte del dolor", afegeix Miró.

Painometer ha rebut el premi mHealth del Mobil World Capital Barcelona. El grup Algos ja treballa en una nova versió de l'aplicació, que sortirà al llarg d'aquest any i permetrà compartir la informació a la xarxa.

Comunitat virtual Algos

El grup d'investigació Algos ha posat en marxa el Fòrum, una comunitat virtual creada per ajudar a millorar la qualitat de vida dels nens i adolescents amb problemes de dolor crònic, així com la dels seus pares i cuidadors.

En català, castellà i anglès, el Fòrum pretén facilitar i reforçar l'actuació dels professionals que treballen en aquest àmbit, i resoldre temes com la desinformació sobre el tractament més adequat, el patiment dels afectats o l'automedicació sense supervisió. Aquesta plataforma també permetrà fer estudis sobre les cerques i preocupacions de les persones que tenen dolor.

Totes dues aplicacions es van presentar al Mobile World Congress de Barcelona

Vehicles plens per estalviar

Gaudir dels avantatges reservats als vehicles d'alta ocupació, com els descomptes als peatges o l'accés a places d'aparcament reservades en entorns urbans és un dels objectius d'una aplicació de mòbil que permet acreditar el nombre d'ocupants que hi ha en un vehicle o en un espai concret garantint el seu anonimat. Aquesta tecnologia, desenvolupada per l'empresa derivada STAITEC a partir de la patent generada pel grup de Recerca CRISES, de la URV, ha estat cofinançada per Abertis Telecom i la Universitat.

L'aplicació funciona mitjançant la tecnologia NFC (comunicació de camp proper) i permet que tots els ocupants certifiquin en un moment

concret que són dins del mateix vehicle, ja que els telèfons mòbils s'han de tocar pràcticament entre ells perquè s'activi la signatura digital dels usuaris. D'aquesta manera, una vegada certificat el nombre d'ocupants, es genera un tiquet digital i el conductor, passant el telèfon mòbil per una barrera d'autopista o per una barrera d'un aparcament, pot acreditar el nombre de persones reals que ocupen el vehicle.

S'evita, per tant, l'ús de càmeres ni de cap altre dispositiu addicional que ho validi. Josep Domingo, responsable del grup de recerca CRISES, de seguretat i privadesa de dades, i coautor de la patent, explica que, "s'ha garantit la preservació de la identitat de les persones que fan la signatura digital". Se sap només el nombre de persones però mai qui són o a qui pertanyen els telèfons que han signat el tiquet digital.

el perfil

David Oliete

Amb només 27 anys, David Oliete ha vist com les seves fotografies de castells han fet la volta al món. Nascut a Tarragona, es va llicenciar en Publicitat i Relacions Públiques a la URV l'any 2009, però des de molt abans ja havia convertit el seu interès per la imatge en una passió. El treball d'Oliete ha contribuït a la divulgació internacional del fenomen casteller, i com a conseqüència el 2010 va obtenir el reconeixement de la UNESCO com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Les seves fotografies han rebut prestigiosos guardons, com el Fotògraf de Viatges 2013 (Londres) o la menció especial i el tercer premi als Premis Internacionals de Fotografia 2013 (Nova York). Fins i tot algunes es van exposar l'any passat a Los Angeles. En vídeo, David Oliete també han rebut bones crítiques. El seu documental Som castells va guanyar el Festival SESIFF de Seül i l'any 2011 va ser premiat al Festival Internacional de Cinema en Català (FICCAT) de Roda de Berà. Ha treballat per a l'Estudio Mariscal & Fernando Trueba PC, Canal 3XL (Televisió de Catalunya), La Marató de TV3, el Concurs de Castells de Tarragona, la revista Mondosonoro o el Club TRESA, i actualment és el responsable de fotografia de la revista FET a Tarragona.

// La Colla Vella dels Xiquets de Valls prepara el peu d'un castell. Concurs de Castells de Tarragona, 2012.

Realitat augmentada com a eina educativa

Una iniciativa del campus Terres de l'Ebre dissenya activitats didàctiques utilitzant la geolocalització sonora amb GPS

Les possibilitats de la música i els sons del voltant com a eina d'ensenyament i aprenentatge a les aules poden ser gairebé infinites. Al campus Terres de l'Ebre de la URV enguany s'ha posat en marxa el programa Realitats Sonores Augmentades, una iniciativa que forma part d'un projecte més ampli anomenat Despertar Auditiu, que es du a terme des de fa tres cursos conjuntament amb la UAB, codirigit pels professors Laia Viladot (UAB) i Joan Vidal (URV-CTE).

El projecte s'emmarca en l'assignatura Ensenyament i Aprenentatge de la Música, que s'imparteix en el tercer curs del grau d'Educació Infantil i enguany s'ha ampliat als universitaris que fan tercer del grau d'Educació Infantil i Primària especialitzat en música. Concretament, els estudiants han dissenyat tres activitats didàctiques per treballar diferents capacitats i competències amb alumnes d'infantil i primària. Totes fan servir sons geolocalitzats que s'activen a través de GPS. Els nens, equipats amb un mòbil i uns auriculars, han de passejar i interaccionar amb el medi físic. Quan entren en el radi d'acció proper de les coordenades definides, s'activa el so geolocalitzat. Algunes d'aquestes activitats ja s'han posat en marxa en escoles de l'Ebre.

Nou laboratori d'innovació pedagògica

El campus Terres de l'Ebre de la URV disposa d'un laboratori on es desenvolupen aplicacions didàctiques per fer servir en dispositius digitals, com tauletes o pissarres electròniques. El Laboratori d'Educació i Tecnologia (ETLAB) està ubicat a l'aula 119 del campus, a Tortosa. En aquest espai, professorat, alumnat i exalumnat dels dos graus d'Educació i professorat en actiu dels centres educatius de la demarcació dissenyen projectes d'innovació pedagògica amb diferents eines informàtiques, audiovisuals i dispositius mòbils, per conèixer-ne el funcionament i la utilitat didàctica i metodològica. Aquest espai de recerca també es pot geolocalitzar i es promou a través d'un codi QR.

El projecte s'imparteix al tercer curs del grau d'Educació Infantil i Primària especialitzat en música

EDUCACIÓ I TECNOLOGIA

EL FIET, a Tarragona

El I Fòrum Internacional d'Educació i Tecnologia (FIET 2014) és un espai de trobada on experts de rellevància internacional relacionats amb el món de l'educació i la tecnologia reflexionen i fan propostes sobre el seu paper transformador en un context digital. Tindrà lloc del 25 al 28 de juny al Palau Firal de Tarragona i hi participaran onze universitats catalanes públiques i privades sota la coordinació de Mercè Gisbert, del grup de recerca ARGET (Grup de Recerca Aplicada en Educació i Tecnologia) de la URV. S'emmarca en les activitats de commemoració del Tricentenari, dins de l'eix de "Pensament", que integra accions caracteritzades per la reflexió i el debat social sobre quin ha de ser el futur de Catalunya com a societat des dels punts de vista més diversos.

Nou test per predir el risc cardiovascular

Neix Biosfer Teslab SL, nova empresa derivada de la URV en aliança amb la Fundació Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV)

Un nou test diagnòstic millora l'avaluació del risc cardiovascular en pacients amb alta probabilitat de patir aquestes patologies. Aquesta tecnologia és la primera que desenvolupa i ven Biosfer Teslab SL, una nova empresa derivada (*spin-off*) de la URV en aliança amb la Fundació Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV). Al desembre el Consell Social de la URV va aprovar la constitució de la companyia. Roger Mallol i Núria Amigó, alumnes de doctorat del Departament d'Enginyeria Electrònica, Elèctrica i Automàtica, han creat aquest nou test.

Biosfer Teslab, SL neix en el marc de les activitats de recerca de Xavier Correig, del Departament d'Enginyeria Electrònica, Elèctrica i Automàtica, i de Lluís Masana, del Departament de Medicina i Cirurgia, en el camp de la caracterització de lipoproteïnes basada en ressonància magnètica nuclear. Les tecnologies que s'han desenvolupat porten per títol "Methods for the

// Núria Amigó i Roger Mallol han creat el nou test diagnòstic

characterization of lipoproteins" i "Methods for determining the lipid distribution between the core and the shell of a lipoprotein particle", i estan protegides mitjançant sol·licituds de patent europees davant l'Oficina Espanyola de Patents i Marques (OEPM).

El mecanisme de decidir

Quin mecanisme utilitzem a l'hora de prendre decisions? Un total de 300 persones van participar en un experiment dissenyat per la UB, el CSIC i la URV al Festival de Jocs de Taula de la fira DAU Barcelona. Sota el nom de Mr. Banks, el Joc de la Borsa, ofería als jugadors informació relacionada amb mercats financers i ells havien de decidir si creien que el mercat pujaria o baixaria. En l'àmbit científic es controlaven paràmetres

com el tipus d'informació que es donava a cada participant o el temps màxim de què disposava per prendre la decisió, alhora que es registrava quina informació llegia l'usuari i durant quant de temps la consultava. Aquest experiment va ser ideat i desenvolupat pels investigadors Jordi Duch i Juan Domingo, de la URV; Mario Gutiérrez-Roig i Josep Perelló, de la UB (OpenSystems), i Serguei Saavedra, del CSIC.

Agafa el bus!

La tecnologia que utilitza Staitec anonimitza qualsevol fitxer amb dades personals confidencials

Afavorir l'ús del transport públic i oferir descomptes a botigues a través d'una aplicació per a telèfons intel·ligents ha estat l'objectiu de la campanya "Codis TarraQR", que l'Ajuntament de Tarragona va encarregar a Staitec, Statistics and Technology, empresa derivada (*spin-off*) de la URV. Aquesta companyia ofereix solucions a les organitzacions per garantir la privacitat dels seus clients o usuaris pel que fa a la cessió de dades personals amb finalitats estadístiques.

Amb aquesta campanya, tots els usuaris dels autobusos urbans tenen disponible una aplicació per a telèfons

intel·ligents que es poden descarregar en diverses marquesines de la ciutat i que els proporciona, un cop siguin a dins l'autobús, l'oportunitat d'aconseguir descomptes en comerços de la ciutat. Aquesta proposta, a més, està pensada per difondre-la a través del Facebook, ja que l'usuari que es descarregui un codi QR l'haurà de compartir en aquesta xarxa social per rebre el descompte que s'ofereix.

Staitec utilitza una tecnologia exclusiva que permet anonimitzar qualsevol tipus de fitxer que contingui dades personals confidencials.

Mercat social a Reus

33 entitats i més de 150 inscrits, entre professors i estudiants, van participar al Primer Mercat de Projectes Socials

Aquesta iniciativa d'Aprenentatge Servei pretén enfortir i impulsar les associacions de la ciutat

La Facultat d'Economia i Empresa va acollir el 24 d'abril el I Mercat de Projectes Socials. La iniciativa, que s'emmarca en el programa Aprenentatge Servei, vol ajudar els estudiants a escollir un tema per al treball de final de grau o de màster i alhora fomentar la intervenció en projectes socials. Hi van participar més de 150 persones inscrites i 33 entitats de la ciutat, que van exposar 58 projectes de caràcter divers.

Aquesta activitat va posar en contacte entitats del tercer sector amb professorat i estudiants. Per aquests darrers, "és una oportunitat d'orientar socialment un dels requisits indispensables de les titulacions", segons Maria Marquès, vicerectora de Docència i EEES, com és el treball de final de grau o de màster.

La iniciativa s'emmarca en el programa Aprenentatge Servei de la URV i rep el suport del Consell Social de la URV, que l'ha inclòs en el seu pla estratègic.

☞ Què és l'APS?

L'Aprenentatge Servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte. Treballar sobre les necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo fa possible la formació dels estudiants no únicament com a professionals sinó també com a ciutadans. D'aquesta manera, amb el nivell cultural que tenen, els coneixements i habilitats específiques i l'esperit crític i humanista, poden convertir-se en la base d'una societat més justa, solidària i sostenible. Així, en el mercat les entitats de Reus es van proposar projectes que els estudiants puguin dur a terme. N'hi havia de naturalesa social, cultural i ambiental, de potencial interès per a titulacions de tots els àmbits de coneixement.

Clínica Jurídica dels Drets Humans

Un grup de professors de diverses àrees de coneixement del Departament de Dret Públic de la URV ha creat la Clínica Jurídica de Drets Humans. La iniciativa s'integra al moviment global de clíniques jurídiques impulsat per universitats de tot el món amb l'objectiu de consolidar aquesta metodologia i promoure la justícia social i el respecte als drets humans. El professor Víctor Merino és el responsable de la Clínica, que es va fer pública al desembre.

Promoure la justícia social i el respecte als drets humans són els principals objectius de la Clínica

La Clínica Jurídica de Drets Humans constitueix un espai d'aprenentatge en què els estudiants implicats posen en pràctica els coneixements prèviament adquirits, a través d'activitats en què actuen com a juristes, estudiant i resolent casos pràctics reals plantejats per clients també reals, sota la supervisió de professors universitaris. Els clients o destinataris del servei són persones o col·lectius en situació de vulnerabilitat social o en risc de formar-ne part, o bé entitats o institucions la finalitat de les quals és aconseguir l'interès general o comunitari.

Universitat europea estratègica

Dow Chemical ha triat la URV com una de les vuit universitats europees estratègiques per a les seves activitats al continent, a l'Orient Mitjà i a l'Àfrica

L'empresa considera que la URV és estratègica en els camps d'operacions i RD

La capacitat de la URV de proporcionar talent, el bon posicionament als rànquings internacionals, el model acadèmic, les habilitats tècniques i socials i la qualitat dels graduats, a més de la capacitat d'RD han estat alguns dels criteris clau perquè Dow Chemical l'hagi triat com una de les universitats estratègiques. La corporació ha pres aquesta decisió a escala europea, ja que ha considerat que la Universitat compleix dues de les tres funcions que ha fixat com a estratègiques (operacions, recerca i desenvolupament (serveis)). En el cas de la URV és considerada estratègica en els camps d'operacions i RD.

La presentació del programa de Dow es va fer al març i hi van intervenir Kepa Díaz, director del Complex Industrial de Dow Chemical Tarragona; Alfred Arias, responsable de Formació i Relacions Universitàries de l'empresa; Anton Valero, president de Dow Chemical Ibèrica i president del Consell Social de la URV, i Francesc Xavier Grau, rector de la URV.

La URV i la Dow mantenen una vinculació consolidada de fa dècades. Aquesta nova acció reforça l'accés al millor talent, l'increment del nombre de projectes en què col·laboren i l'augment de la relació entre l'empresa i la Universitat, ja que identifica i executa projectes conjunts d'RD. El director del Complex Industrial de Dow Chemical Tarragona, Kepa Díaz, considera que la URV "és una universitat perfecta per proveir talent a escala europea".

Pel rector de la URV, Francesc Xavier Grau, aquesta col·laboració "millora la competitivitat de la Universitat i l'empresa" i va destacar que les vuit universitats seleccionades poden realitzar accions col·laboratives. A part de la URV,

// D'esquerra a dreta, Kepa Díaz, Francesc Xavier Grau i Anton Valero

les set universitats seleccionades han estat: Universitat de Gant (Bèlgica), Escola Tècnica Superior Federal (Suïssa), Universitat de Tecnologia d' Eindhoven (Holanda), Imperial College de Ciència Tecnologia i Medicina (Regne Unit), Universitat d'Estrasburg (França), Universitat Tècnica d'Hamburg-Harburg (Alemanya) i Universitat de Magdeburg (Alemanya).

El rector també va destacar que, enlloc del país com aquí hi ha una focalització en l'àmbit de la química, reconegut com un dels àmbits estratègics al Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS), amb la Facultat de Química i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química (ETSEQ), l'Institut d'Investigació Química de Catalunya (IICQ), el Centre Tecnològic de la Química de Catalunya (CTQ) i les empreses del sector.

El paper dels mitjans als conflictes ambientals

Un projecte de comunicació ambiental ha estat seleccionat pel programa de formació doctoral de la URV, la Fundació ENDESA i ANAV. Jordi Prades és l'investigador que farà la tesi doctoral sobre "La mediatització del conflicte ambiental", que analitzarà tres casos sobre la construcció dels discursos, el conflicte ambiental i el paper dels mitjans de comunicació. Els tres casos d'estudi es refereixen a situa-

cions viscudes a les Terres de l'Ebre en els últims anys: el debat sobre el transvasament del riu, el del magatzem temporal centralitzat (ATC) de residus nuclears i el debat sobre el sòl i el paisatge al voltant de la implantació dels parcs eòlics. El període d'estudi va de l'any 2000 al 2013 i treballarà en la descripció dels casos, la caracterització de les tensions i l'anàlisi de textos.

Ambaixadora de la cultura xinesa

Difondre la llengua i la cultura xineses a les comarques de Tarragona, objectiu d'un conveni entre la URV i la Fundació Institut Confuci de Barcelona

La Universitat Rovira i Virgili serà el punt de referència per difondre la llengua i la cultura xineses a les comarques de Tarragona. Així es va acordar amb la signatura d'un conveni de col·laboració entre la URV i la Fundació Institut Confuci de Barcelona, que és la institució oficial que vetlla per la difusió de la cultura xinesa i per la qualitat de l'ensenyament d'aquesta llengua arreu del món.

Des de fa més de tres anys l'Institut té seu a Barcelona i amb aquest conveni es vol estendre la seva acció a les comarques de Tarragona a través de la URV. Actualment estudien xinès en aquesta institució 736 persones i també organitza congressos i simposis diversos, així

S'impulsaran els estudis de xinès que imparteix la Universitat

com formació a mida sobre cultura i protocol per a empreses que es volen establir a la Xina. Amb aquest conveni, a més de garantir la qualitat, s'espera impulsar els estudis de xinès que imparteix la Universitat.

El rector de la URV, Francesc Xavier Grau, va assenyalar durant l'acte de signatura del conveni que el segle XXI és el de la Xina, país destinat a tenir un paper primordial en el món. D'aquí el creixent interès per la cultura i les relacions amb la Xina, en què la URV ha esdevingut un referent per a la societat de les comarques del sud de Catalunya, fins i tot més enllà de l'àmbit universitari. Així, hi ha empreses interessades a accedir al mercat xinès o d'altres que ja hi tenen relació i demanen a la URV suport per aproximar-se a la cultura xinesa.

Inversió empresarial Xina-Espanya

Conèixer la relació econòmica amb la Xina per impulsar-la en el territori del sud de Catalunya va ser un dels reptes del II Congrés "La inversió empresarial Xina-Europa. Aspectes Jurídics i econòmics", que va tenir lloc al campus Catalunya al desembre. L'objectiu plantejat va ser treballar per aconseguir articular el territori del sud de Catalunya com a possible punt d'entrada dels productes xinesos cap a la resta d'Europa, com a punt de sortida de productes i serveis cap a la Xina i com a indret d'establiment principal d'empreses d'aquell país al sud d'Europa.

Àngel Urquiza, professor de Dret Financer i investigador principal del projecte Anàlisi jurídicofinanciera de la inversió empresarial espanyola a Àsia i Amèrica Llatina, del Ministeri de Ciència i Innovació, va dirigir el congrés, que el van organitzar el Departament de Dret Privat, Processal i Financer i la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV.

Beques Santander per a 65 estudiants

Les beques Santander-CRUE-CEPYME possibilitaran que 65 estudiants de la URV facin pràctiques remunerades en pimes del territori durant el curs 2014-15. Cada beca té una aportació de 1.800 euros repartits en tres o sis mesos. L'objectiu d'aquests ajuts és complementar la formació dels estudiants, apropar-los a l'àmbit professional i afavorir el contacte amb empreses que podrien facilitar-los la inserció en el mercat laboral.

A Catalunya, el programa inclou 616 beques i s'hi destinaran enguany 1.108.800 euros. En total, aquesta iniciativa haurà permès que, a finals d'any, 1.614 universitaris catalans hagin realitzat pràctiques professionals, amb un suport global de més de 2.900.000 euros que hi aporta el Banco Santander.

Cinc anys de compromís amb el territori

Les antenes del coneixement del Campus Extens de la URV han fet cinc anys. El 12 de desembre es va celebrar l'efemèride amb un acte al Paraninf. En aquests cinc anys, el projecte d'estendre la URV per tot el territori ha estat valorat positivament tant pels ciutadans que se'n beneficien com per la Universitat. Actualment hi ha disset antenes localitzades en tretze municipis: Salou, Cambrils, Amposta, la Sénia, Santa Coloma de Queralt, Valls, Móra d'Ebre, Torredembarra, la Pobla de Mafumet, Vandellòs-L'Hospitalet de l'Infant, Tortosa, Tarragona i Reus.

S'estudiarà el patrimoni arquitectònic i l'urbanisme de Salou

L'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura estudiarà el patrimoni arquitectònic i l'urbanisme de Salou. Al gener es va presentar al Rectorat la col·laboració establerta entre l'Ajuntament i la URV per dur a terme tres estudis que faran més competitiu internacionalment el destí turístic de la capital de la Costa Daurada.

Marketplace ambiental

36 empreses i 29 entitats ambientals van participar en el primer mercat web ambiental de la demarcació, a l'octubre al CTTI de la Fundació URV. A través del projecte Tàndem, es va estimular la trobada entre el món empresarial i les entitats del tercer sector ambiental en un espai on van poder exposar els seus programes o iniciatives.

Fins a 11 pilots del CESDA treballaran a Vueling

Fins a 11 pilots, alumnes i exalumnes del Centre d'Estudis Superiors de l'Aviació (CESDA) han estat seleccionats per incorporar-se a Vueling. Aquest procés forma part de l'acord signat a l'octubre de 2012 entre el Centre i la companyia aèria. En aquesta col·laboració s'establia que els millors alumnes i exalumnes del centre poguessin optar com a candidats a les noves places que l'empresa requereix per complir els seus plans d'expansió.

Jaume Albornà, Premi Dow 2014

L'enginyer químic per la URV Jaume Albornà va rebre el Premi Dow 2014, en un acte celebrat a les instal·lacions de l'empresa a l'abril. El premi està dotat amb un lloc de treball estructural a Dow, en una de les localitzacions de Dow EMEA (Europa, Orient Mitjà i Àfrica), així com amb una placa commemorativa. A més, també pot incloure una ajuda econòmica perquè el premiat es pugui desplaçar i instal·lar a la seva nova destinació laboral.

La Fundació Privada Reddis beca 22 estudiants

La Fundació Privada Reddis ha apadrinat la mobilitat de 22 estudiants de la Facultat d'Economia i Empresa que al curs 2012-13 van seguir la seva formació acadèmica a l'estranger. Cada estudiant ha rebut una quantitat en funció de la durada de l'estada a una universitat estrangera: 1.000 si l'alumne va passar tot un curs acadèmic a l'estranger (9 mesos) i 500 euros si l'estada va ser quadrimestral 5 mesos.

L'ETSE esdevé un centre Cisco Networking Academy

Un conveni entre el projecte Cisco Network Academy i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE) permetrà que l'ETSE esdevingui un centre Cisco Networking Academy. Això implica que els estudiants dels graus de les enginyeries Informàtica i Telemàtica amplin la seva formació amb les tecnologies de xarxes de comunicacions i Internet creades per aquesta empresa, que és líder en fabricació, venda, manteniment i consultoria d'equips de telecomunicacions.

La Fundació Repsol lliura 16 noves beques

Facilitar la incorporació d'estudiants de secundària amb dificultats per accedir a la Universitat és l'objectiu de les beques patrocinades per la Fundació Repsol i el Consell Social de la URV. En aquesta edició s'han atorgat 16 beques, amb una dotació econòmica de 5.000 euros cadascuna, que es renoven pel mateix import cada curs.

Acord per promoure l'arqueologia i el patrimoni

L'Ajuntament de Tarragona, la URV i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) van signar al març un conveni de col·laboració per promoure les relacions en l'àmbit de l'arqueologia clàssica i el patrimoni històric i potenciar programes i projectes de documentació i de difusió. També es fomentarà l'intercanvi d'informació sobre excavacions, publicacions i altres iniciatives.

Mestres sense fronteres

Magisteri dona entrada a l'anglès com a llengua de treball a classe i amplia l'oferta de pràctiques a l'estranger per millorar les competències internacionals dels estudiants

La URV participa en una experiència pilot per formar dobles titulats especialistes en llengua estrangera

La importància de la formació en idiomes estrangers en plena globalització està fora de dubte. Avui l'economia i la societat catalana necessiten més que mai internacionalitzar-se. I tanmateix, la majoria de la població té moltes carencies en llengües estrangeres, un dèficit que culpa, sobretot, el sistema educatiu obligatori. En aquest context, la Generalitat i la URV s'han fixat com a objectiu estratègic millorar la preparació dels mestres i dotar l'escola de professionals no només capaços d'ensenyar l'anglès de forma efectiva, sinó altres matèries en llengua estrangera, un perfil cada cop més demanat a les escoles.

L'Estudio europeo de competencia lingüística situa l'Estat espanyol al novè lloc d'un rànquing de catorze països, i conclou que més del 60% dels alumnes no entén bé l'anglès en acabar l'ESO. La Universitat, com a formadora de mestres, està cridada a ser una palanca del canvi.

"L'anglès és una assignatura pendent en què la Universitat treballa des de fa anys. El nivell de llengua estrangera amb què els nostres estudiants es matriculen a primer és molt dispar, i això vol dir que alguna cosa no acaba

d'anar bé. A poc a poc, les escoles es van posant les piles en aquest aspecte, i ens demanen que formem mestres capaços de desplegar totes aquestes competències. Hi estem treballant", explica Jordi Tous, degà de la Facultat d'Educació i Psicologia.

Des d'aquest curs, d'acord amb un pla coordinat pel Govern, la URV i cinc universitats més de Catalunya, han estrenat un nou grau amb doble titulació de mestre infantil i primària en cinc cursos, en lloc dels quatre cursos dels graus de primària o infantil, que segueixen existint. Des del setembre passat, trenta alumnes es formen a la URV en aquesta doble titulació, que ofereix com a menció la formació com a mestre especialista en anglès, i introdueix l'ús d'aquesta llengua com a vehicular en algunes matèries, de primer a cinquè curs.

Es recomana als estudiants que s'hi matriculen que tinguin un nivell B1 d'anglès, i els que vulguin obtenir el títol hauran de fer pràctiques en centres estrangers o catalans oberts a l'ensenyament trilingüe. Cinc assignatures, 33 crèdits ECTS del total de 366 que s'han

d'aprovar per completar el doble grau en infantil i primària són impartits en anglès. El professor Edward A. Lockart ha coordinat el desplegament d'un bloc d'assignatures que pretenen fer reflexionar els estudiants sobre una base d'activitats pràctiques. Lockart, que va instruir professors d'anglès quatre anys, ha format a la URV un equip docent amb alguns dels seus millors exalumnes.

"Històricament s'ha ensenyat de forma molt teòrica. Nosaltres en defugim. Intenem que les classes siguin dinàmiques, molt participatives, que els alumnes comuniquin, treballin junts i reflexionin en grups, per arribar a les pròpies conclusions. Fem sentir nens els estudiants, que tornin a l'escola. D'aquesta manera guanyen confiança i podran desplegar tots els recursos adquirits no només per ensenyar anglès, sinó en anglès qualsevol altra matèria", explica.

Més del 60% dels alumnes espanyols no entén bé l'anglès en acabar l'ESO

Tant a la doble titulació com als graus de primària i infantil (per als estudiants que hagin triat especialitzar-se com a mestres d'anglès), s'introdueixen conceptes a diferents nivells de l'aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres. Segons aquest corrent de la lingüística aplicada, a l'escola hi ha més probabilitats d'èxit en aprenentatge de les llengües estrangeres a través de les matèries comunes, com la història o les matemàtiques, que fent servir els currículums funcionals.

En paral·lel, l'oficina de coordinació d'Erasmus està negociant perquè al curs vinent es pugui ampliar el nombre de places a escoles de Liverpool, Perpinyà, Tolosa, Poznań i Irlanda. "L'objectiu és ajudar els alumnes a obrir horitzons, que aprenguin no només la llengua, sinó que facin immersió en altres sistemes educatius per enriquir-se personalment i professionalment, que aprenguin a tenir criteri", explica Jacky Verrier, coordinador d'Erasmus a la Facultat de Psicologia i Educació.

Estudiant de tercer de magisteri de primària, Elisabeth Lahoz va completar aquest curs un Erasmus d'estudis, durant el qual va tenir l'ocasió de fer unes breus pràctiques en una escola de Liverpool. Recomanava l'experiència internacional a tothom, i no únicament amb la perspectiva de treballar a l'escola de proximitat. "Tal com està la situació, amb la baixa contractació que hi ha ara a l'escola pública, no s'ha de descartar que els mestres haguem de fer com altres col·lectius professionals i anar a treballar a fora", afirma Lahoz.

➔ L'anglès com a requisit

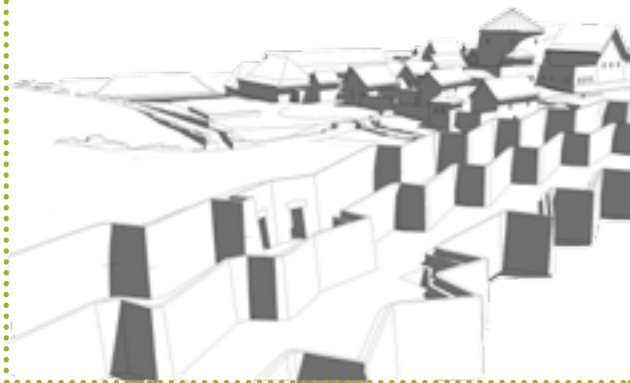
"Una cosa és el nivell que diu l'expedient i una altra és poder fer servir l'anglès amb normalitat a classe". Roser Vendrell, de Tarragona, va aprofitar al màxim la seva estada de pràctiques com a Erasmus a l'Institut Espanyol Cañada Blanch el 2012. Va decidir viure plenament en anglès i la cultura de Londres, i va treure el màxim partit a la immersió. Un cop obtingut el grau d'Educació Primària, gràcies al seu bon nivell en llengua estrangera s'ha incorporat com a mestra d'anglès i de plàstica (també en anglès) a l'equip del col·legi concertat Sant Domènec de Guzman de Tarragona, que està desplegant un projecte d'escola multilingüe i està introduint l'anglès com a llengua de treball. Entre altres, els alumnes fan teatre en aquesta llengua i de cara al curs vinent estudiaran també alguna matèria de medi (natural o social).

"Necessitem el personal adequat per desplegar aquest programa. Cada vegada que incorporem nous professors de primària mirem que tinguin el grau amb menció d'anglès, o que acreditin un alt nivell amb algun diploma oficial", explica el director, Marcel Pallejà. En tres anys, la introducció progressiva de l'anglès com a idioma d'aprenentatge ja dona resultats. En l'última avaluació de competències bàsiques, un 38% dels alumnes catalans de sisè de primària van acreditar un nivell molt alt de comprensió oral de l'anglès, del 68,2%.

La Universitat estreny lligams amb Amèrica Llatina

La URV signa convenis amb universitats de Perú, Xile, Mèxic i Cuba

El rector de la Universitat, Francesc Xavier Grau, es va desplaçar al continent americà per enfortir aliances amb algunes institucions i establir convenis per fomentar el treball i la recerca comuns amb centres d'educació superior de Perú, Xile, Cuba i Mèxic.

Una delegació formada pel rector, la professora Mercè Gisbert i Rebeca Tomàs, del Centre Internacional, va visitar diverses universitats de Mèxic, amb les quals van signar alguns acords. Amb la Universitat Autònoma de Querétaro es va subscriure un conveni marc, amb dues addendes de col·laboració específica amb les facultats d'Enologia i de Química, i un preacord de doctorat conjunt en tecnologia educativa. Amb la Universitat Popular Autònoma de l'Estat de Puebla es va signar un altre conveni marc que permetrà intercanviar estudiants i professorat entre totes dues institucions. Amb la Universitat de Quintana Roo es va signar el primer conveni per establir una Antena Internacional de la URV a aquesta ciutat.

A Cuba també es va signar un conveni amb el Centre d'Investigacions i Serveis Ambientals Ecovida, responsable dels espais protegits de Pinar del Río. Aquest acord és fruit dels diferents projectes de recerca ja duts a terme en aquesta zona des de l'any 2010. El primer projecte,

Diagnòstic de l'activitat turística a Viñales (Cuba) i tendències del seu desenvolupament sostenible, el van finançar l'Agència Espanyola de Cooperació al Desenvolupament (AECID) i el Centre de Cooperació al Desenvolupament URV Solidària. Posteriorment s'ha pogut seguir col·laborant els anys 2012 i 2013 amb projectes finançats per la URV Solidària. Hi han treballat membres del Grup de Recerca d'Anàlisi Territorial i Turística (GRATET, Departament de Geografia), amb la professora Marta Nel·lo com a investigadora principal. Per la part cubana hi han participat investigadors de la Facultat de Geografia de la Universitat de l'Havana i personal tècnic del parc de Viñales.

Al Perú, la URV i la Universitat Ricardo Palma de Lima estudiaran el paral·lelisme de la ciutat de Cusco i Tarragona. Es farà una restitució arqueològica virtual de la capital incaica i s'aprofundirà en les trajectòries de les evolucions de totes dues. Aquesta cooperació forma part del desenvolupament del projecte Cusco, dirigit pel professor de la URV Ricardo Mar. Es farà una exposició a Whashington l'any 2015 sobre els camins inques, que és previst que siguin declarats patrimoni mundial per la UNESCO enguany.

A més de la URV i la Universitat Ricardo Palma, de la qual el rector Grau va ser nomenat professor honorari, el projecte té el suport de l'Institut Smithsonian de Whashington, amb el qual la URV va signar un conveni de col·laboració a l'octubre de 2013. Les dues universitats van firmar una carta d'intencions en què es basarà la cooperació.

Durant la visita a Xile del rector es va signar un conveni amb la Universitat Autònoma de Xile per enfortir els programes de postgrau i la mobilitat dels estudiants de doctorat.

A la Universitat de Viña del Mar el rector va pronunciar una conferència sobre la situació de la societat del coneixement a Espanya, i va obrir la porta a futurs convenis de mobilitat de professorat.

S'han firmat acords per fomentar el treball i la recerca comuns

Plataforma de negocis virtual

Disset estudiants de la URV participen en una iniciativa internacional que té per objectiu desenvolupar una idea de negoci

Experimentar de primera mà els reptes de la col·laboració internacional i treballar en un entorn multilingüe, multidisciplinari i multicultural amb estudiants d'universitats d'altres països són algunes de les fites del X-Culture Project, una iniciativa que es du a terme per segon any consecutiu amb l'objectiu de desenvolupar una idea de negoci amb estudiants d'universitats d'altres països. Enguany hi van prendre part disset alumnes de l'assignatura d'Economia de l'ETSEQ.

Els participants en el projecte, liderat per Vas Taras, de la Universitat de Carolina del Nord (Estats Units), han de formar equips virtuals de set persones, amb altres estudiants d'alguns

dels setanta centres involucrats en la iniciativa i amb les dificultats que això implica, com ara tenir en compte els canvis d'horari o el programari de col·laboració en línia (Doodle, Dropbox, Skype i Google Docs) per conduir reunions efectives.

A l'ETSEQ coordina el projecte la professora de l'assignatura d'Economia Teresa Torres, del grup de recerca SBRLab e-Management. Entre els al·licients de l'X-Culture Project per als joves, es troba la possibilitat de treballar amb empreses ubicades als Estats Units, Ghana, l'Índia o Indonèsia, i reptes reals, que van des de buscar idees per crear nous productes fins a expandir-se.

Visita d'estudiants d'Astrakhan

Estudiants de la Universitat Tècnica Estatal d'Astrakhan van visitar la URV al febrer. Els joves russos van ser acollits a l'ETSEQ i a la Facultat d'Enologia, on volien conèixer l'oferta acadèmica de grau, postgrau i doctorat, a més de la recerca que es fa a diferents laboratoris. La universitat russa i la URV ja estan unides per un conveni marc de col·laboració. Els alumnes visitants cursen estudis de tecnologia dels aliments, de logística i de tecnologies de refinatge del petroli.

Alumnes japonesos participen en dos seminaris

Una quinzena d'estudiants de la Universitat Hiroshima van fer una estada acadèmica a la URV al març per participar en dos seminaris, un de Mobilitat Humana i Drets Humans i altre, d'Infermeria. Les dues universitats formen part de la xarxa Internacional d'Universitats (INU). L'ambaixada nipona a l'Estat espanyol ha reconegut els seminaris com una activitat oficial de la commemoració dels 400 anys de relacions entre Espanya i el Japó.

Conveni de col·laboració amb el Camerun

L'Escola Internacional de Ciències de la Gestió i d'Enginyeria Petrolera (EISGIP) del Camerun va refermar la col·laboració amb la URV a través d'un conveni marc de col·laboració signat a l'octubre. L'EISGIP és una universitat privada catòlica, amb seu a la capital camerunesa, Yaoundé, que ja acull les classes del màster oficial interuniversitari en Ciències Socials del Desenvolupament. Cultures i Desenvolupament a l'Àfrica, que coordina la URV. Aquest màster té campus de cooperació al Camerun, al Senegal i Madagascar. L'EISGIP és la primera universitat africana que ha posat en marxa estudis de geologia i petroquímica, ja que el Camerun produeix petroli. Per aquest motiu, té especial interès a establir col·laboracions amb la URV en els àmbits de l'energia i de la química. El conveni té una durada de cinc anys, prorrogables automàticament per períodes de tres anys.

Dolors Comas d'Argemir rep la Distinció M. Antònia Ferrer 2014

El lliurament es va fer en el marc de la Setmana de la Igualtat de la URV

La catedràtica d'Antropologia Social de la URV, Dolors Comas, ha rebut la Distinció M. Antònia Ferrer 2014 de la URV per la defensa dels drets de les dones i la seva visibilització. Aquest reconeixement, que atorga l'Observatori de la Igualtat en el marc de la Setmana de la Igualtat, es va lliurar al març en un acte que va tenir lloc al campus Catalunya. Hi van ser presents el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, acompanyat de la directora de l'Observatori de la Igualtat, Inma Pastor, i de M. Antònia Ferrer. La directora de la Càtedra Unesco Xarxa Unitwin en Polítiques de Gènere i Igualtat entre Homes i Dones i professora d'Antropologia Social de la Universitat Autònoma de Madrid, Virginia Maquieira, va pronunciar la conferència "Tensiones en torno a los derechos humanos en la era global", enfocada a la lluita i els acords internacionals pels drets de les dones.

Dolors Comas d'Argemir va ser escollida entre les diverses candidatures presentades pels membres de la comunitat universitària en un procés obert. El jurat de la Distinció Maria Antònia Ferrer va decidir atorgar-li aquest reconeixement per les seves contribucions com a investigadora i política. La seva participació en altres àmbits on encara les dones troben molts obstacles per participar-hi, com la representació i participa-

ció política, ha contribuït també a fer realitat un dels objectius de totes les polítiques d'igualtat: l'apoderament de les dones. En rebre la distinció, Dolors Comas va pronunciar un discurs sobre els ponts necessaris entre acadèmia i política, i com ha complementat aquestes dues facetes d'activitat.

Dolors Comas d'Argemir va ser de les primeres catedràtiques de l'àmbit de les ciències socials a la Universitat Rovira i Virgili, on va impulsar l'àrea d'Antropologia i, més tard, la creació del Departament d'Antropologia i Filosofia. A més, va contribuir a institucionalitzar l'antropologia social a Catalunya, ja que va participar en la fundació de l'Institut Català d'Antropologia.

Al llarg de la seva carrera acadèmica, ha investigat sobre els canvis econòmics, l'organització del treball, els canvis en la família, la situació social de les dones, especialment en la feina i en la família, i la integració social de la immigració. En els darrers anys, ha analitzat les polítiques públiques i la representació de les dones i el gènere en els mitjans de comunicació.

Comas ha destacat també en l'àmbit polític. L'any 1995 es va presentar a l'Ajuntament de Tarragona per la coalició Iniciativa per Catalunya-La Plataforma, responsabilitat que va ocupar fins a l'any 2004. Durant dues legislatures (1999-2003 i 2003-2006) va ser diputada del Parlament de Catalunya, on ha estat ponent de deu lleis en les legislatures i de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. També ha contribuït establir el protocol de prevenció de l'ablació de les nenes africanes que viuen a Catalunya.

Per elecció parlamentària, l'any 2007 va entrar a formar part del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, on es va ocupar de la comissió de continguts, de la relativa al gènere i de la Mesa per la Diversitat en l'Audiovisual.

Després de tretze anys de serveis especials per responsabilitats polítiques, Dolors Comas ha reprès la seva activitat a la Universitat i presideix la Fundació Nous Horitzons per a l'emancipació social, la defensa del medi ambient i la igualtat de gèneres.

Comas ha destacat per la defensa dels drets de les dones i la seva visibilització

Les habilitats per al lideratge, a la Setmana de la Igualtat

L'adquisició de competències per al desenvolupament professional ha estat el tema central de la Setmana per la Igualtat de la URV, que enguany es va fer al març amb l'objectiu de donar a conèixer als estudiants diferents àmbits de coneixement des de la perspectiva de la igualtat entre homes i

dones. La Setmana per la Igualtat és una iniciativa formativa per a l'estudiantat de grau i postgrau i per a la societat, que difon les aportacions de les dones en diversos camps. Enguany es van tractar, a través de diversos tallers, temes com el treball a xarxa, la mentoria i els nous tipus de lideratges.

Girls' Day a les enginyeries

Una setantena d'alumnes de vuit instituts de secundària de la demarcació van participar al febrer a la tercera edició del Girls' Day. Aquesta jornada de portes obertes a les escoles d'Enginyeria vol fomentar l'interès de les noies de secundària, ja que la seva presència en aquests estudis no arriba al 30% de la matrícula dels primers cursos.

La jornada la van organitzar l'Observatori de la Igualtat, l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE) i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química (ETSEQ).

Constituït el grup de treball d'Igualtat de Gènere de la Xarxa Vives

Enfortir les polítiques d'igualtat a les universitats és l'objectiu del grup de treball d'Igualtat de Gènere creat per la Xarxa Vives que funciona des del desembre. El grup, que pretén conèixer millor les desigualtats que hi ha a les universitats de l'àrea territorial de la xarxa, ja ha establert les principals línies d'actuació i ha consensuat un pla de treball que inclou diverses accions.

Aquestes línies són: fer el seguiment i l'avaluació dels plans d'igualtat, incorporar la perspectiva de gènere a la docència i la recerca, aprovar i seguir el protocol d'actuació

en situacions d'assetjament per raó de sexe, prevenir la violència de gènere i coordinar-se amb les institucions competents, implantar mesures de conciliació, sensibilitzar sobre la igualtat de gènere i trencar estereotips en l'elecció d'estudis.

El grup de treball d'Igualtat de Gènere està integrat pels representants de les unitats d'igualtat de les universitats que formen part de la Xarxa i tenen delegades les competències en matèria d'igualtat de gènere. La URV hi és representada per la directora de l'Observatori de la Igualtat, Inma Pastor.

Calendari 2014 sobre dones arquitectes

L'Observatori de la Igualtat de la URV ha dedicat el calendari 2014 a les dones que han fet contribucions importants a l'arquitectura. Amb aquesta iniciativa se'n fan visibles els noms i l'aportació al coneixement científic. Per elaborar-lo s'han seleccionat dotze dones que han fet treballs força diversos en el camp de l'arquitectura, com ara Julia Morgan, Matilde Ucelay, Lilly Reich, Kazuyo Sejima i Lina Bo Bardi, entre altres. A més de l'ETSA, també han col·laborat en l'edició del calendari Coral Cuadrada, professora i investigadora de la URV d'història medieval, historiografia i història de les dones, i Marc Blanco, que ha fet el disseny i les il·lustracions.

La URV commemora el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones

Amb una jornada acadèmica, la URV va commemorar al novembre el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Aquest acte, obert a tota la comunitat, va servir per presentar el Protocol d'actuació en cas de possible assetjament a la URV i per donar a conèixer els projectes científics en matèria de violència de gènere que lidera la Universitat, com el programa europeu Daphne III Epogender i GAP-Work. Laura Román coordina el projecte Epogender (Towards an efficient implementation of the European Protection Order against gender violence), que té per objectiu de supervisar la correcta harmonització i execució de l'Ordre de protecció europea a les víctimes de violència de gènere als 27 estats membres.

Durant la jornada la directora Isabel Segura va presentar el seu documental Podries ser ella, una denúncia de la violència de gènere feta a través d'entrevistes i cançons de grups musicals. L'acte va concloure amb el concert del grup de reggae Lioness Meeting.

Defensor universal de l'educació pública

Federico Mayor Zaragoza és investit doctor honoris causa, la primera distinció d'aquest tipus que es fa al Campus Terres de l'Ebre

El president de la Fundació Cultura de Pau, Federico Mayor Zaragoza, va ser investit doctor honoris causa per la URV a l'octubre passat. L'exdirector de la UNESCO va parlar d'educació davant les 140 persones que van assistir a la seva investidura, a l'Aula Magna del Campus Terres de l'Ebre. És la primera vegada que l'atorgament de la màxima distinció universitària se celebra al campus de Tortosa.

Mayor Zaragoza va començar el seu discurs recordant la figura dels seus pares i les seves arrels tortosines. "Els dedico aquest reconeixement a ells, que no van tenir estudis però van ser doctors honoris vitae. Tots dos continuen sent la llum permanent del meu camí", va afirmar, l'hora que va fer una menció molt especial al seu tiet i polític tortosí, Marcel·lí Domingo, que va ser ministre d'Educació durant la República. "Sabia que l'educació era ser, no tenir".

Molt crític amb l'actual llei d'educació elaborada pel govern espanyol, Mayor Zaragoza va afirmar que "l'actual sistema que tenim és antieducatiu. Una llei d'educació no es pot fer consultant els informes de l'OCDE i criteris neoliberals sinó que s'ha de consultar la comunitat educativa".

Durant la cerimònia, el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, va destacar de l'exdirector general de la UNESCO el seu compromís social, la seva visió universal i el seu rigor crític, i el va definir com "un tortosí de cor universal".

➔ Militant per una cultura de la pau

Doctor en Farmàcia, el 1974 Mayor Zaragoza va ser cofundador del Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa de la Universitat Autònoma de Madrid i també del Consell Superior d'Investigacions Científiques. La seva carrera política el va portar a exercir els càrrecs de subsecretari d'Educació i Ciència del Govern espanyol (1974-1975), diputat al Parlament espanyol (1977-78), conseller del president del Govern (1977-78), ministre d'Educació i Ciència (1981-82) i diputat al Parlament europeu (1987). El 1978 va ser nomenat director general adjunt de la UNESCO i el 1987 va ser elegit director general d'aquesta organització, que va renovar el 1993 per un segon mandat.

En tornar a Espanya, el 1999, va crear la Fundació Cultura de la Pau, de la qual és president. Amb el seu impuls, la UNESCO va crear el programa Cultura de pau, que s'organitzava al voltant de quatre temes principals: l'educació per la pau, els drets humans i la democràcia; la lluita contra l'exclusió i la pobresa; la defensa del pluralisme cultural i diàleg intercultural, i la prevenció de conflictes i consolidació de la pau. En el marc d'aquesta estratègia, es van dur a terme nombroses reunions i conferències internacionals sobre educació per a la no-violència, eradicació de la discriminació i foment del pluralisme, i la cooperació internacional. Resultat de totes aquestes reunions va ser la trentena de declaracions que expressen la voluntat de fomentar l'educació, la ciència, la cultura, la recerca, la docència, la justícia i la "solidaritat intel·lectual i moral", a què es refereix la Constitució de la UNESCO. El 13 de setembre de 1999 l'Assemblea General de l'ONU va aprovar la Declaració i el Pla d'acció sobre una cultura de pau, que constitueix, des del punt de vista conceptual i pràctic, la màxima aspiració del professor Mayor Zaragoza.

Recerca i valors

La URV investeix doctor honoris causa l'enginyer electrònic i físic Jamal Deen

L'enginyer electrònic i físic Jamal Deen va ser investit doctor honoris causa per la URV en un acte celebrat al Paraninf de la Universitat al març passat. El professor Benjamí Iníiguez va ser el padrí de Deen, de qui va destacar "les seves contribucions en nous dispositius i bioelectrònica, que portaran a estendre la nanoelectrònica a noves fronteres, amb conseqüències molt importants per a la nostra vida".

En el discurs, Jamal Deen va recordar "el viatge" que ha significat la seva vida i va definir la seva trajectòria com un plaer per fer recerca i impartir formació, sense deixar d'esmentar els seus orígens, en una família molt modesta.

Perseverança, concentració, esperit de competitivitat i de desafiament, però també respecte pels altres, són els va-

lors que li van inculcar en l'etapa de formació. Al llarg de la seva trajectòria, haver viscut a Amèrica del Nord, Europa i Àsia ha contribuït a la capacitat d'adaptació i de tolerància. Va recomanar als joves investigadors que no tinguin por d'endinsar-se en camps de recerca difícils; la comunicació i la col·laboració amb científics d'altres disciplines en projectes d'abast global marquen la diferència i aporten satisfacció. I va recordar una frase d'Albert Einstein: "No és que sigui més intel·ligent, és que m'estic amb els problemes més temps".

En el discurs de benvinguda al nou doctor, el rector, Francesc Xavier Grau, en va remarcar la producció científica, així com la contribució al fet que la seva recerca s'hagi destinat a la millora de la societat.

➔ La transcendència de la bioelectrònica

Nascut a Georgetown (Guyana), va obtenir la llicenciatura en Física i Matemàtiques a la Universitat de Guyana, i el doctorat en Enginyeria Electrònica i Física Aplicada a la Universitat Case Western Ohio (Cleveland, Ohio, EUA). La seva tesi doctoral la va finançar la NASA. Ha treballat a les universitats Lehigh (Bethlehem, Pensilvània, EUA) i Simon Fraser (Vancouver, Canadà), i des de 1999 ocupa una càtedra al Departament d'Enginyeria Electrònica i Computació a la Universitat McMaster (Hamilton, Ontàrio, Canadà).

Jamal Deen ha centrat la seva recerca les àrees de la microelectrònica, nanoelectrònica, bioelectrònica i optoelectrònica.

És coeditor de 22 llibres, autor de més de 250 articles en revistes científiques i té 6 patents. Entre els premis que se li han atorgat, destaca el de membre de l'Institut d'Enginyers Elèctrics i Electrònics (IEEE) i membre de la Societat Electroquímica (ECS). És doctor honoris causa per la Universitat de Waterloo (Canadà) i per la Universitat de Granada. El vincle de Jamal Deen amb la URV ve de l'any 2004, quan hi va fer la primera estada amb el grup de recerca NEPHOS. Des de llavors hi ha estat un total d'onze mesos, i també ha ocupat una càtedra d'excel·lència.

► Com es poden tenir descomptes de grup i premis a la fidelitat respectant l'anonimat del client? Aquesta és la base del projecte de recerca que el catedràtic de Ciència de la Computació, **Josep Domingo-Ferrer**, desenvoluparà amb el premi que li ha concedit la multinacional Google. Rebrà 63.600 dòlars per treballar en la seva proposta durant un any, quantitat que li permet fer aquesta recerca, "i el prestigi d'haver estat seleccionat en un procés molt estricte" que duen a terme els enginyers i investigadors de la companyia americana, explica ell mateix.

► El professor de la Facultat d'Enologia **Fernando Zamora**, ha estat designat pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient per formar part de la delegació tècnica espanyola a la Comissió d'Enologia de l'Organització Internacional de la Vinya i el Vi (OIV). Aquesta comissió, que entre altres funcions es dedica a reconèixer i aprovar pràctiques enològiques, és un referent internacional en el seu camp i el que s'hi dicta s'aplica a escala mundial.

► El catedràtic de Toxicologia **Josep Lluís Domingo** ha estat nomenat editor en cap de la revista científica Environmental Research, del grup Elsevier. L'investigador forma part del reduït nombre de professors universitaris de l'Estat espanyol que són coeditors o editors d'una revista científica internacional. Josep Lluís Domingo (Tortosa, 1951) és doctor en Toxicologia per la UB (1982) i professor de la URV des de l'any 1991, a la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. És fundador del Laboratori de Toxicologia i Salut Mediambiental de la URV i professor distingit de la URV (any 2006).

► **David Pascual** va guanyar el XIII Premi Jaume Ciurana al millor estudiant d'Enologia 2012-13, dotat amb 3.000 euros, patrocinat per Rius & Rius i lliurat a l'octubre passat. Veí de Monforte de Lemos (Lugo), Pascual va estudiar Enginyeria Tècnica Industrial en l'especialitat de Química Industrial a la Universitat de Santiago de Compostel·la i després va cursar Enologia a la URV, estudis en què es va graduar al curs passat (2012-13).

► L'alumna dels Estudis de Comunicació **Laura Magallón i Lorena Pagès**, graduada en Comunicació Audiovisual per la URV, han estat guardonades amb el segon premi a la secció Microfilms del FEC 2014 pel curtmetratge "Croquetas". El primer premi en aquesta categoria ha estat pel treball presentat per l'equip de **Gerard Arias**, també exalumne de la universitat.

► L'investigador **Roger Guimerà**, que codirigeix el grup SEES:lab de la URV, ha rebut el premi Jove Científic de Sociofísica i Econofísica, de la Societat Alemanya de Física per un sistema creat a la URV que permet predir conflictes en un equip de treball. Aquesta eina ha estat desenvolupada pel grup SEES: lab i també identifica incompatibilitats entre medicaments de forma fàcil i ràpida.

► El catedràtic **Jordi Salas** ha estat premiat com a millor investigador en nutrició humana del 2013. L'Acadèmia Espanyola de Nutrició li va lliurar el 8 de maig aquest guardó en el marc dels premis Mataix, que reconeixen les millors iniciatives i trajectòries professionals en el camp de la nutrició. Salas és catedràtic de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

► **Biosfer Teslab**, que ha creat un nou test diagnòstic que millora l'avaluació del risc cardiovascular, va ser el projecte guanyador dels X Premis ReusEmpresa. En segon lloc va quedar Chess Live, un portal per jugar a escacs per Internet. I el tercer premi va recaure sobre **StackSync**, un projecte que ofereix un servei d'emmagatzematge en núvol a la mida del client. Tots tres projectes de negoci van sorgir de la URV.

► **Sergi Martínez i Ferran Mata**, de la URV, van ser premiats en el Congrés Internacional de l'Associació Catalana d'Intel·ligència Artificial (ACIA) per la millor tesi doctoral i el millor treball de fi de màster, respectivament, en el marc del grup de recerca ITAKA. Sergi Martínez va rebre el premi Marc Esteva Vivanco a la millor tesi doctoral en IA, titulada Ontology-based semantic anonymisation of microdata. Ferran Mata va presentar Obtaining general concepts that represent a set of objects using ontologies", dirigit per Aida Valls, com a treball final del màster en Seguretat Informàtica i Sistemes Intel·ligents de la URV.

► **CitySens**, un projecte empresarial de base tecnològica nascut en l'àmbit de la URV, ha estat reconeguda com la millor iniciativa de negoci en la categoria d'eficiència energètica i sostenibilitat als Premis Empresa Tarragona Smart City, que organitza l'Ajuntament i es van lliurar al desembre passat. CitySens comercialitza jardins verticals hidropònics.

► L'estudiant de Comunicació Audiovisual de la URV **Valentí Via** ha estat el guanyador del primer premi de l'última edició del premi Solé Tura per a cinema sobre malalties del cervell. El curtmetratge de ficció presentat és Simfonia d'una corda que es trenca. L'obra té una durada de set minuts i és una ficció en blanc i negre en què es narren els últims instants d'esplendor mental abans de contraure una malaltia com l'Alzheimer.

El Senat de Tarragona, al campus Sescelades i a l'IPHES

El Senat de Tarragona va visitar el campus Sescelades de la URV i l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) al març. Els participants van conèixer in situ algunes de les disciplines i estudis que de l'IPHES, acompanyats pel director, Eudald Carbonell, amb les explicacions de l'arqueòloga Marta Fontanals. El grup també es va traslladar a altres emplaçaments del campus Sescelades com laboratoris, el CRAI i el CTTi de la Fundació URV, on el rector va pronunciar una conferència sobre la Universitat.

Diputats del Parlament visiten la URV i l'IPHES

Un total de deu membres de la Comissió d'Ensenyament del Parlament de Catalunya van visitar la URV al abril. Els diputats, de diferents grups parlamentaris, van ser rebuts pel rector, Francesc Xavier Grau, i van anar a l'IPHES, van fer un recorregut pel campus Sescelades, van visitar el CRAI i finalment es van desplaçar al campus Catalunya, on es van reunir amb el rector i altres responsables de la Universitat.

El cantant Toni Giménez, amb els alumnes de Mestre

El cantant per a públic infantil i doctor en Pedagogia Toni Giménez va impartir la conferència "L'ús educatiu de les cançons" davant els estudiants dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària. Posteriorment va oferir una actuació.

Toni Giménez (Barcelona, 1959) té més d'un centenar de discos gravats. És cantant professional per a la mainada des de l'any 1977 i compositor. També escriu contes i narracions i és professor de guitarra i de banjo.

Joan Hortalà, al CREIP

El president de la Borsa de Barcelona, Joan Hortalà, va pronunciar la conferència "Crisi i política anticicle" al Centre de Recerca en Economia Industrial i Economia Pública (CREIP), a l'octubre passat. Va fer una exposició de caire descriptiu i analític sobre el tema i també de la crisi actual remuntant-se a la tardor de 2007. Hortalà ha estat secretari general d'ERC, conseller de la Generalitat, diputat al Parlament de Catalunya i regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

Galè i l'art de la medicina

Entrevista a Joana Zaragoza, professora de Filologia Grega de la URV i traductora dels *Tres tractats sobre l'art i la medicina, de Galè*

Què hi trobarà en aquest llibre, qui el llegeixi?

Hi trobarà una actualitat escrita a principis del segle II de la nostra era que en aquests moments és sobre la taula. Per exemple, un dels tractats qüestiona qui fa més per la societat: els intel·lectuals o els qui practiquen esport. I Galè s'adona que, ja a la seva època, qui està més ben considerat no és pas el metge ni el filòsof, sinó l'atleta.

Qui va ser Galè i com va contribuir a la medicina?

Quan Galè neix qui governa l'Imperi ja és Roma, i ell és grec. Recull tota la tradició mèdica anterior, encapçalada per Hipòcrates, des del segle V aC. És un personatge de bona família que ha passat per totes les escoles mèdiques i filosòfiques de l'època. És un home que pensa (i té un tractat titulat així) que "el millor metge també és filòsof". Reinventa la medicina a partir de coses que ja hi havia però amb coneixements nous: d'anatomia (perquè ha estat metge de gladiadors), de patologia, terapèutics, etc.

Quina transcendència té aquesta traducció per al català?

Aquest és el primer text de l'autor en la nostra llengua, i penso que això és molt important. En primer lloc, pel fet que sigui algú poc conegut i ha estat poc traduït, també en altres idiomes; i en segon, perquè és en català.

A quin públic va dirigit aquest text?

A tothom; pot agradar a qualsevol persona que tingui un mínim de curiositat per allò que l'envolta. No només parla de medicina, sinó que a través seu es poden entendre moltes de les coses que passen avui dia. D'altra banda, és un llibre de difusió de la medicina grega, adreçat als especialistes que vulguin trobar una nova traducció de tres textos galènics.

Al segle II els atletes ja estaven més ben considerats que els metges i els filòsofs

Publicacions URV, a Google Books

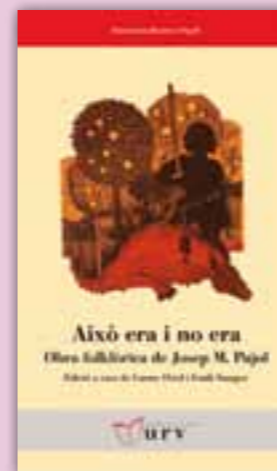
La Universitat Rovira i Virgili ha començat a digitalitzar el seu catàleg a la plataforma Google Books. Amb la difusió a través del cercador, la Universitat projectarà els seus títols de divulgació acadèmica en un dels arxius bibliogràfics més visitats de la xarxa. De fet, el servei ja té més de 100 llibres del segell Publicacions URV a l'abast del públic, la meitat dels quals són digitals, de lliure accés i descàrrega gratuïta.

Publicacions URV (<http://www.publicacionsurv.cat>) es va crear l'any 2005 amb l'objectiu d'editar i distribuir, mitjançant diferents col·leccions, obres universitàries de caràcter institucional, docent, investigador i divulgatiu. Des de

llavors s'han editat més de 300 llibres i revistes, que són una excel·lent mostra de l'activitat científica que es fa a la Universitat, amb els quals es fan visibles els resultats de la investigació universitària per posar-los al servei de la societat.

Per fer efectiva la digitalització del catàleg, s'ha signat un acord entre les dues institucions que permet la consulta mundial dels llibres en la biblioteca digital de Google, i la cerca específica del contingut gràcies a la indexació de paraules del sistema. Google Books té més de 20 milions de llibres en uns 400 idiomes i també reuneix fons d'altres universitats de l'Estat.

Això era i no era. Obra folklòrica de Josep M. Pujol
Edició a cura de Carme Oriol i Emili Samper

L'estudi del folklore català ha conegut en els darrers anys un important impuls a casa nostra, degut sobretot al mestratge exercit per Josep M. Pujol, tant a través de la docència universitària a Tarragona com mitjançant les moltes conferències impartides i els estudis que va publicar. Des d'un coneixement profund de les teories i els mètodes que el folklore ha anat forjant al llarg del temps, va saber explicar quin és el sentit que ha tingut i té el folklore en la vida de les persones, quin ha estat el llegat dels nostres folkloristes i quines són les possibilitats d'estudi que s'obren de cara al futur.

Els assajos aplegats en aquest llibre comprenen el conjunt de treballs (articles, capítols de llibre, intervencions en seminaris i introduccions) que l'autor va publicar entre 1985 i 2012 i poden resultar difícils de localitzar i de consultar, pel fet d'haver aparegut en llocs de característiques molt diverses.

En aquest llibre el lector hi trobarà uns assajos claridients i suggeridors, plens de contingut i d'erudició però, a més, escrits en un llenguatge precís i elegant que, de ben segur, serà la garantia d'una lectura plaent.

Filmar a pie de aula.
Quince años de una experiencia docente en la universidad
Beatriz Comella Dorda

L'obra analitza de prop gairebé quinze anys d'existència del màster en Documental i Creació de la Universitat Pompeu Fabra, des del naixement, l'any 1998, fins a l'actualitat, tant des de dins (la docència, la visió de coordinadors, professors i alumnes) com a partir de la visió externa de la crítica. A més, compara aquests estudis de postgrau amb d'altres existents a la ciutat de Barcelona i en altres llocs del món, alguns dels quals els prenen com a model reconegut. D'altra banda, desgrana els fruits que el màster ha anat donant al llarg de les promocions (les pel·lícules), relacionant-los amb el panorama del cinema documental contemporani i, sobretot, amb el moviment de cinema d'autor català, que en els darrers anys ha començat a tenir rellevància internacional.

Entorno regional y FP.
Los casos de Aragón, Asturias, Cataluña, Madrid, Navarra y País Vasco
Diversos autores. A cura d'Ignasi Brunet i Mikel Olazarán.

La formació professional és un pilar, no prou reconegut, del desenvolupament econòmic i social, a més de ser un agent central en l'estímul de la capacitat d'innovació empresarial i en la millora de la productivitat. Per això cal tenir en compte el paper dels treballadors intermedis en els processos d'innovació de les pimes industrials. Les principals preguntes a què es respon aquest llibre són: com es relacionen els centres de formació professional i les empreses, i quin és l'abast dels diferents tipus de relació? Fins a quin punt realitzen els centres d'FP activitats com la formació continuada i el suport a la innovació? Quines potencialitats i dificultats existeixen en aquest sentit? Com incideix l'entorn regional en la configuració del sistema de formació professional i en la relació entre aquest i les empreses?

Literatura alemana moderna
Jordi Jané

En aquest llibre es fa una interpretació de la literatura alemanya des de la Il·lustració fins a la Primera Guerra Mundial, integrant el context sociocultural i polític del moment en què es va escriure.

Divulgació de **la recerca**

El programa Fem recerca! va centrar les activitats de la Setmana de la Ciència a la Universitat

En el marc de la Setmana de la Ciència, que va tenir lloc al novembre, la URV va organitzar la segona edició del programa Fem recerca, una activitat que permet als estudiants de secundària entrar als laboratoris i a les aules de la Universitat per participar en tallers científics, i ser-ne els protagonistes durant unes hores. Aquesta activitat està adreçada a despertar vocacions científiques i a incentivar l'interès per la recerca i pels estudis universitaris.

Enguany, a més, la URV va reforçar la programació de la Setmana de la Ciència amb altres activitats. El Teatre Bartrina de Reus va acollir l'acte central, Ciència al Teatre, un espectacle amb experiments en directe, demostracions de materials superconductors i robots mòbils, organitzada per la Unitat de Comunicació de la Ciència de la URV i l'Antena del Coneixement de Reus. També es va organitzar la primera edició del concurs Vols Saber Què Investigo?, que va guanyar l'estudiant de doctorat Helena

Torrell per la seva exposició "Esquizofrènia, energia i genètica". El premi estava dotat amb 700 euros i la producció d'un vídeo divulgatiu sobre la seva recerca. El segon premi, dotat amb 300 euros, es va concedir ex aequo a Toni Vallès i Estela Mariné, que van defensar les exposicions "Connecta't a les xarxes" i "La imatge turística on line de Catalunya", respectivament.

El vestíbul del Teatre Bartrina també va acollir dues experiències de grups de la Universitat: Materials superconductors i levitació, a càrrec del centre EMaS; i Experimenta amb robots mòbils, a càrrec de l'associació de robòtica URBoTs.

A Tarragona, a l'Antic Ajuntament de Tarragona es va poder visitar una exposició de fotografies de recerca de la URV, el resultat del V Concurs de Fotografia Digital de la URV, que va tenir per lema "Fem recerca!". Altres agents del territori van organitzar fins a una quinzena d'actes per la Setmana de la Ciència.

⊕ Bojos **per la ciència**

Els estudiants de primer de batxillerat que mostrin interès i aptituds en el camp de les ciències tenen al seu abast el programa Bojos per la ciència. S'adreça a estudiants de tot Catalunya i a Tarragona s'ha organitzat Bojos per la química (ICIQ), que ha seleccionat vint alumnes, i Bojos per l'arqueologia, amb vint més, sota la direcció de tres centres de recerca adscrits a la URV: l'Institut Català d'Investigació Química (ICAC),

l'IPHES i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Aquests centres dirigeixen quatre propostes relacionades amb la ciència adreçades a alumnes de primer de batxillerat de la demarcació, que estan fent estades en diferents centres de recerca per veure in situ com es treballa. Aquesta activitat permet als participants aprendre temes i descobrir disciplines que se surten del seu contingut curricular.

Dia de la Ciència **a l'Ebre**

Des d'aprendre què són i com treballen els materials superconductors fins a submergir-se en el món dels sentits i la seva estimulació. Són algunes de les noves experiències que van viure un centenar d'estudiants de batxillerat dels instituts Ramon Berenguer IV d'Amposta, Joaquín Bau de Tortosa i l'Institut de Roquetes durant el Dia de la Ciència a l'Ebre, que es va fer al febrer. La iniciativa pretenia divulgar i acostar la recerca que es realitza a la Universitat als estudiants de batxillerat de les Terres de l'Ebre de manera lúdica i entenedora, i contribuir a

fomentar les vocacions científiques entre els estudiants que són a un pas de formar part del sistema educatiu superior. En aquesta primera edició, que es va organitzar des del Campus de l'Ebre amb la col·laboració de la Unitat de Comunicació de la Ciència, es van dur a terme tallers i la conferència "Noves formes de comunicar la ciència. Rockinshoe: comunicació científica 3.0", a càrrec de Jaume Cugat, divulgador científic. Es tracta de la primera experiència d'aquestes característiques que té lloc al campus de l'Ebre i els bons resultats en fan preveure la continuïtat.

Tanca la primera edició dels **tallers de medi ambient**

Posada a punt de bicicletes, estalvi energètic, hort al balcó i fotografia són els tallers de medi ambient que van finalitzar a l'abril i hi van participar 244 persones, la meitat dels quals van ser estudiants i l'altra meitat, PAS i PDI. El grau d'acceptació d'aquesta iniciativa, que es duia a terme per primer cop, va ser superior als 4,5 punts sobre 5, motiu pel qual des de l'Àrea de Medi Ambient de la Universitat s'estudia la fórmula per donar-hi continuïtat. Els tallers pretenen fomentar la participació i conscienciació de la comunitat universitària en l'àmbit del medi ambient.

Cristina Talarn guanya el **concurs de disseny de la carpeta URV**

L'estudiant d'Arquitectura Cristina Talarn és l'autora del disseny de la carpeta guanyadora per al curs 2014-15. Amb el lema "La URV, naturalment", va ser seleccionada pel jurat i posteriorment, la més votada pels estudiants al web, amb 1.137 vots. En segon lloc va quedar l'obra "Pensa. Crea. Creix. Viu", conjunta entre Núria Oliveres i Alan Pardines, del grau de Comunicació Audiovisual, amb 829 vots. El tercer disseny més votat va ser "Coneixement a la sang", de Mireia Jansà, també de Comunicació Audiovisual, que va rebre 801 vots.

Caminada solidària **per la Marató de TV3 al desembre**

El Campus Terres de l'Ebre de la URV i la Federació d'Entitats Socials de les Terres de l'Ebre (FETE) van organitzar al desembre a Tortosa una caminada solidària. La marxa, amb una gran participació ciutadana, va aconseguir recaptar 3.900 euros en benefici de la Marató de TV3, que es va dedicar a la lluita contra les malalties neurodegeneratives. Sota el lema "La solidaritat no degenera", la marxa va sortir al migdia del pavelló firal de Remolins i va acabar amb una enlairada de globus al pont roig del ferrocarril, on també va actuar la Tuna Folk.

Dos estudiants de doctorat de Psicologia **de la URV guanyen la segona ThinkIt Hackathon**

Roger Boada i Juan Haro, del grup de recerca en Psicolingüística de la URV, han guanyat la segona edició de la ThinkIt Hackathon, dedicada a la ludificació, que va tenir lloc al febrer a la Capsa de Música de la Tabacalera de Tarragona. Aquest certamen va agrupar gent de diferents àrees amb l'objectiu de convertir una idea en prototip en un màxim de 36 hores. Els guanyadors, que estudien la facultat del llenguatge, van presentar una aplicació per al mòbil que permet transformar en un joc les proves que habitualment realitzen al laboratori.

La I Cursa Solidària de la URV recapta 4.500 euros

Més de 180 persones van prendre part a la I Cursa Solidària de la URV, una prova ludicoesportiva de 10 quilòmetres a l'entorn del Port de Tarragona i la façana marítima que va recaptar 4.500 euros. Aquests diners es destinaran al projecte "Horts socials a la URV; l'educació ambiental per a la innovació social".

Primera festa major de la URV

Al mes de novembre es va celebrar la primera festa major de la URV, organitzada pel Consell d'Estudiants. L'esdeveniment va combinar propostes de formació, culturals, d'oci i esport en diferents campus i en un entorn de proximitat, amb l'objectiu de fomentar la participació i el coneixement mutu entre estudiants de diferents àmbits. Un dels actes més destacats va ser el primer Concurs de Grups de Música de la URV, per promoure el talent musical novell a la Universitat, que va guanyar el grup Relamido's.

La II Jornada de les Aules de la Gent Gran reuneix una trentena de representants de les associacions

La II Jornada de les Aules de la Gent Gran va reunir al març una trentena de membres de les diferents juntes de les associacions de tota la demarcació. L'objectiu era mantenir un contacte ampli amb els alumnes d'aquesta activitat d'extensió universitària. Actualment hi ha aules de la gent gran de la URV a Tarragona, Reus (Reus - Centre Cívic Migjorn), Cambrils, el Vendrell, Vila-seca, Constantí, el Morell, Falset, Valls, Salou, Torredembarra, Santa Coloma de Queralt, Mont-roig del Camp, Amposta, Deltebre, Flix, la Sénia, Móra d'Ebre i Tortosa.

Nicole Kalemba, premi Port Aventura

L'estudiant del màster de Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística Nicole Kalemba ha guanyat la 8a edició del premi Port Aventura a la millor trajectòria acadèmica en Turisme. L'objectiu d'aquest premi, dotat amb 2.000 euros, és reconèixer públicament l'excel·lència dels estudiants del grau de Turisme de la URV i facilitar-los la realització d'un projecte de desenvolupament personal tot promovent els valors d'iniciativa, competència, lideratge, responsabilitat i compromís.

Tretze medalles per a estudiants de la URV

Estudiants de la URV van aconseguir tretze medalles en els Campionats de Catalunya Universitaris d'Atletisme i Duatló, que es van celebrar a l'abril. A Atletisme es van aconseguir dotze medalles en les modalitats de martell, pes, javelina, salt de llargada i carreres. En duatló es va aconseguir una medalla d'or.

Col·laboració per formar cuidadors de persones grans

A proposta de Càritas, la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut conjuntament amb l'Hospital Universitari de Sant Joan col·laboren a formar persones que tenen cura de la gent gran. Gràcies a un conveni signat al novembre s'ampliaran els tallers de geriatría i les propostes del programa Aprenentatge Servei de la Facultat, que es fan des del curs 2010-11. Aquestes activitats, que formen els estudiants realitzant un servei a la societat, estan dirigides pels professors Montse Giralt, Carme Casajuana, Gabriel de Febrer i Rosa Solà.

SUMARIO - EDITORIAL // PÁGS. 3

RELEVANCIA INTERNACIONAL, COMPROMISO LOCAL

Desde su nacimiento en 1991, el objetivo de la Universitat Rovira i Virgili (URV) es ser una universidad investigadora, internacionalmente relevante y localmente comprometida. El ranking 100 under 50 de Times Higher Education acaba de situar a la URV en el puesto 66 entre todas las universidades del mundo con menos de 50 años de antigüedad. Este ranking valora las publicaciones científicas relevantes, la investigación, la internacionalización, la financiación obtenida del sector privado y la docencia. Por tanto, la valoración global de la actividad de la Universidad la posiciona entre las mejores del mundo, una evaluación externa que asegura que la URV es ya una universidad con relevancia internacional. Desde el primer momento, la Universidad se ha implicado mucho con la sociedad de su entorno. Su estrategia de especialización, diseñada a partir de los puntos fuertes económicos y sociales del sur de Cataluña, está plenamente enfocada hacia ese objetivo. Ahora la estrategia de la Unión Europea hasta 2020 propone una política de desarrollo regional basada en la especialización inteligente y señala a la URV como ejemplo del papel que pueden representar las universidades en este sentido. He aquí, pues, otra valoración externa que reconoce que la URV es ya una universidad implicada en el ámbito local y con una buena estrategia de especialización.

Por parte de la Universidad, contamos con todos los elementos para que el sur de Cataluña se convierta en una región del conocimiento. Pero en esta tarea no debe implicarse solo la Universidad: los institutos de investigación, los hospitales, los centros tecnológicos y toda la red de complicidades tejida en torno al campus de excelencia internacional también deben contribuir.

Estoy satisfecho y orgulloso de los avances de la URV, y la Memoria RDI 2006-2013 (http://www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/es_index.html) recoge los principales indicadores de los buenos resultados obtenidos en los últimos ocho años. Ahora, para dar el salto que nos plantea la Unión Europea y que nos demanda la sociedad para salir de la crisis, es preciso sistematizar esa estrategia regional y organizar la gobernanza con la implicación de las administraciones locales y de la Generalitat. Tengo la certeza de que la URV está preparada y estará a la altura de semejante reto, porque su posición actual es el resultado del trabajo de muchas personas que han demostrado estar comprometidas con el proyecto y capacitadas para afrontar todos los desafíos.

Francesc Xavier Grau
Rector de la Universitat Rovira i Virgili

PERFILES // PÁGS. 4 y 5

"LA INVESTIGACIÓN DE TOTAL REFINING CON LA URV Y EL CTQ ABRE LAS PUERTAS AL USO DE NUEVOS CATALIZADORES MÁS ECONÓMICOS"

DANIEL CURULLA,
científico sénior en Total Refining and Chemicals.

¿Cuál es su misión como investigador en Total Refining?

Trabajo en el Departamento de Catálisis, centrado en buscar nuevos procesos o nuevos productos que permitan encontrar soluciones al problema energético que afrontará Europa en el futuro. Intentamos aportar soluciones para un mundo más sostenible.

¿A qué nuevos productos se refiere?

R. Pueden ser productos convencionales, como la gasolina o el gasoil, pero obtenidos a partir de un producto inicial diferente. Hoy los fabricamos en refinerías, a partir de petróleo, pero podemos pensar en transformar la biomasa. Evidentemente, esto implicará aportar soluciones a los procesos o los catalizadores que se utilizan para aplicar los mismos tipos de normativas que los productos actuales. Pero también, por ejemplo, pensando en el sector del transporte, que incorpora cada vez más sistemas híbridos; los electrolitos de las baterías. Pueden ser compuestos químicos derivados del petróleo o fabricados a partir de nuevas fuentes o nuevos recursos como la biomasa. Incluso se puede convertir el CO2.

¿Cuál es el proyecto más emblemático en el que trabaja?

R. El petróleo, porque lo usamos para producir combustible. Lo quemamos y hacemos CO2, y nos encontramos con que debemos evitar el sobrecalentamiento y reducir las emisiones. En este sentido, las grandes líneas de trabajo son tres. La primera, quizás en la que se pueden conseguir mejores resultados, está orientada a incrementar la eficacia energética: mejorar los procesos en las industrias para producir menos CO2 y consumir menos energía.

En este contexto, debemos educar a la gente para que sea más responsable en el uso energético, ya que también es corresponsable de esa energía. De todos modos, siempre habrá emisiones en las industrias. Ese CO2 se puede concentrar, recuperar y, a partir de ahí, se puede secuestrar, es decir, se puede guardar bajo tierra; por ejemplo, utilizando los antiguos pozos o reservas de gas que han vaciado los grupos petroleros. Pero esto cuesta dinero y ahora se está estudiando cómo obtener dinero del CO2 una vez capturado. Lo podríamos transformar en productos químicos y utilizarlo para fabricar plásticos, por ejemplo.

¿Cuál es la finalidad del proyecto de investigación que comparten Total Refining, la URV y el CTQ?

R. El proyecto comenzó de forma efectiva en septiembre de 2009 y ha funcionado hasta ahora. Acabamos de renovarlo por dos años más y hemos obtenido resultados muy interesantes desde el punto de vista de la comprensión química. Hemos abierto nuevas puertas a nuevos tipos de catalizadores basados en nanotecnología con resultados muy prometedores, que permiten utilizar una cantidad mínima de los componentes más caros. Esta experiencia transversal con diferentes grupos europeos, incluida la URV y el CTQ, nos ha permitido adquirir en estos cuatro años un conocimiento que ha supuesto que ahora estemos redactando varias patentes. Personalmente, creo que es muy prometedor y tenemos que ver hasta dónde nos lleva.

Desde el punto de vista estratégico, ¿cuál es el principal reto que se plantea la industria petrolera en investigación?

R. El petróleo llamado ligero, el más utilizado hasta ahora, contiene

Continúa en la página siguiente ▶▶

► Viene de la página anterior

pocos contaminantes. Las normativas nos imponen reducir el azufre y el nitrógeno —hoy en día hablamos de 10 ppm de azufre en el combustible fósil, tanto diésel como gasolina 98, por ejemplo—, pero los recursos petrolíferos son cada vez más pesados y contienen contaminantes a una concentración más elevada. Desde el punto de vista de la refinería, del refinado, el gran problema que debe resolverse en el futuro es cómo adaptar los procesos existentes a este nuevo tipo de petróleo, que es más pesado y que requerirá un tratamiento bastante más fuerte, más intensivo, para llegar al mismo tipo de producto que se utiliza hoy en día.

¿Cómo evolucionará a escala europea y mundial este sector industrial?

R. Las refinerías europeas tienen una capacidad excesiva de producción de gasolina, y hoy nos encontramos con que el parque automovilístico está muy basado en diésel. Hasta ahora, Europa exportaba gasolina a Estados Unidos e importaba diésel, pero esto se ha visto truncado de un día para otro por culpa del gas de esquisto (shale gas). Los americanos ya no necesitan importar gasolina, pero siguen exportando diésel hacia Europa... Por otro lado, China y los países de desarrollo rápido cada vez pedirán más combustible

(gasolina, sobre todo), pero producir gasolina en Europa para mandarla a China es muy costoso, y de hecho, las nuevas grandes refinerías están construyendo donde hay petróleo, como Arabia Saudí, más cerca del mercado final.

Dos décadas después, ¿qué es lo que más valora de la etapa de formación en la URV?

R. El contacto y la influencia personal, tanto de algunos profesores que me ayudaron a formarme, como de amigos y compañeros; y también la formación global en química, que me ha permitido adaptarme rápidamente a los diferentes tipos de trabajos en los que he estado involucrado.

¿Qué consejo le daría a alguien que está a punto de acabar los estudios de grado y quiere orientar su carrera profesional?

R. Que salga al extranjero. Que vaya a conocer otros lugares donde se piensa, se trabaja y se enseñan las cosas de forma diferente. Y que a partir de esta experiencia, aprenda a hacer una crítica sobre cómo trabaja, cómo ha aprendido y cómo lo puede aplicar para construirse o completarse como persona o profesional. Para mí, esto es indispensable.

INSTITUCIÓN // PÁG. 6

UNA UNIVERSIDAD DE RELEVANCIA INTERNACIONAL Y COMPROMISO LOCAL

En una conferencia pública, el rector anima a la sociedad a trabajar por la creación de un sistema territorial de innovación

El ranking 100 under 50, que elabora Times Higher Education, ha situado a la URV en la posición 66 de la lista de las 100 mejores universidades del mundo con menos de cincuenta años. En la valoración destaca la puntuación para las citas de las publicaciones científicas, pero también obtiene puntuaciones equilibradas en internacionalización, relación con la industria, docencia e investigación. Cuatro universidades catalanas figuran en esta lista de las 100 mejores universidades jóvenes: la Pompeu Fabra (13), la Autónoma de Barcelona (23), la URV (66) y la Politécnica de Cataluña (95). También figuran tres universidades jóvenes del resto de España: la Autónoma de Madrid (58), la Universidad de Vigo (76) y la Politécnica de Valencia (77).

Otro ranking, el de la Universidad de Leiden (Holanda), especializado en investigación de excelencia de impacto internacional, califica a la URV como la primera del Estado y la 180 entre las 750 mejores universidades del mundo.

En menos de 25 años la apuesta de la URV por la investigación da resultados excelentes y las clasificaciones demuestran que ya es una universidad de relevancia internacional: por sus resultados de la investigación, pero también por la dimensión de su internacionalización.

La URV es una universidad del mundo. Un 39 % de sus publicaciones científicas se han elaborado en colaboración con investigadores y centros de investigación de todo el mundo; un 28,2 % de los estudiantes de másteres y doctorados provienen del extranjero, y se han firmado acuerdos de colaboración en investigación y movilidad con más de 400 universidades. La URV es una de las universidades españolas con más participación y liderazgo en los proyectos europeos del VII Programa marco de investigación.

Desde 2012, la crisis económica ha hecho que la primera fuente de financiación para la investigación de la URV sea la Unión Europea

(UE). De hecho, el nuevo programa de investigación de la UE, 2014-2020, está orientado a financiar las estrategias de especialización inteligentes, y sus fondos de desarrollo regional también están vinculados con el impulso de la economía del conocimiento. Para lograr un desarrollo regional sostenido y sostenible, y para hacerse un lugar en Europa y en el mundo, es preciso desarrollar un sistema territorial de innovación que responda a las convocatorias europeas.

En la conferencia pública para hacer balance de su mandato, el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, aseguraba: "Europa nos plantea para 2020 un objetivo para el que todo lo que hemos hecho desde el 2001 nos viene como anillo al dedo: la estrategia de especialización inteligente". Con estas palabras ponía de manifiesto que la estrategia que la institución lleva a cabo desde la aprobación del Plan Estratégico de Investigación se alinea con las políticas europeas de la sociedad del conocimiento.

Las estructuras de docencia, investigación y transferencia presentes en el territorio, con la implicación de los agentes públicos y privados —en su mayoría parte del Campus de Excelencia Internacional Cataluña Sur (CEICS)—, requieren ahora vertebrar un sistema territorial de innovación con una gobernanza propia que se pueda coordinar con los gobiernos locales, catalán, europeo y la universidad.

Para Grau, este sistema debe contribuir al desarrollo económico, social y cultural de las comarcas meridionales del país —y de toda Cataluña—, creando valor a través de la excelencia científica e investigadora. Según apuntaba el rector: "Al hacerlo estamos impulsando desde nuestra realidad ese salto que en todo el mundo es un problema: la necesaria conexión entre la capacidad de investigación básica y la innovación, por un lado, y la transformación de este nuevo conocimiento en riqueza del país, por otro lado". Este es el compromiso de la URV con la sociedad de su entorno.

INSTITUCIÓN // PÁG. 7

LA INTERNACIONALIZACIÓN DE LA URV

La URV es una universidad abierta al mundo, situada en el sur de Cataluña. Vinculada a una sociedad mediterránea de cultura clásica, industrial, acogedora y con una buena calidad de vida, gran parte de su producción científica la hace en colaboración con universidades y centros de investigación de todo el mundo, con los que también tiene acuerdos de intercambio de estudiantes y docentes. En este sentido, la Universidad atrae a estudiantes brillantes de todo el mundo que cursan estudios de máster y doctorado en la URV para enriquecer su

capacidad de investigación e innovación, y también a profesores que amplían la visión de las prácticas docentes de la URV. Todo ello le ha permitido convertirse en una de las universidades españolas con más participación y liderazgo en los proyectos europeos del VII Programa marco de investigación. Su vocación internacional se manifiesta asimismo en los cincuenta proyectos de cooperación internacional en los que ha participado en los últimos años.

INSTITUCIÓN // PÁG. 8

PRODUCCIÓN CIENTÍFICA DE EXCELENCIA

La memoria RDI 2006-2013 muestra el crecimiento cuantitativo y cualitativo de la URV, a pesar del contexto de crisis económica.

La investigación ha sido la piedra angular de la Universidad, que se ha esforzado para que la actividad investigadora no haya dejado de crecer en estos últimos años, fuertemente marcados por las restricciones derivadas de la crisis económica. La creación de grupos de investigación, los centros propios y la colaboración con otras instituciones han hecho aumentar exponencialmente los resultados de la investigación, y la URV se ha labrado un prestigio en los ámbitos de investigación internacionales. El resultado más visible de la producción científica es la publicación en revistas científicas indexadas internacionales: en 2013 se publicaron 996 artículos, prácticamente el doble que en 2006. Además, se ha mejorado su impacto, medido por el número de citas que recibe cada documento y que, según los essential science indicators (ESI), en 2013 fue de 11,6 citas de media por artículo.

La URV se ha posicionado como la segunda universidad pública española en producción científica de excelencia. Según el estudio de 2014 Scimago Institutions Ranking (SIR), un 16,4 % de la producción científica de la URV se ha situado en el grupo del 10 % de trabajos publicados más citados. Según el ranking SIR Iber Spain, la URV es la primera universidad pública en liderazgo de excelencia.

SIR Iber Spain 2014 también pone de manifiesto que la URV es la quinta universidad pública española con respecto al impacto normalizado, es decir, la relación entre el impacto científico medio de la institución y el promedio mundial de citaciones. Los artículos de la URV se citan un 42 % más que la media mundial. La URV también se encuentra en la novena posición en cuanto al porcentaje de los artículos que han aparecido en las publicaciones más influyentes.

La estrategia de la Universidad sitúa la excelencia en investigación como motor de la mejora de la docencia. En este sentido, el proyecto Studia XXI, promovido por la Fundación Europea Sociedad y Educación, posiciona a la URV en el sexto lugar en cuanto a tasa de rendimiento académico más elevada entre las universidades públicas de Estado. La difusión de estos indicadores de excelencia en docencia y en investigación ha coincidido en el tiempo con la difusión de la decisión de Dow Chemical de seleccionar a la URV como una de las universidades europeas estratégicas para sus actividades.

La memoria RDI se puede consultar en:

http://www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/es_index.html

INSTITUCIÓN // PÁG. 9

CÁTEDRA PIONERA EN VIVIENDA

Presentada la Cátedra de Vivienda de la URV, una plataforma estable de investigación, docencia y transferencia de conocimientos en materia de vivienda.

Tenencias intermedias, mercado hipotecario, mediación inmobiliaria y arrendamientos en Europa: estas son las principales líneas de investigación que se ha marcado la Cátedra de Vivienda de la URV, dirigida por el profesor Sergio Nasarre, que se presentó el 19 de febrero en el Campus Catalunya. Esta cátedra es el resultado de una estrecha colaboración entre la Universidad, las administraciones públicas y los agentes sociales implicados en la vivienda. La iniciativa pretende crear una plataforma estable de investigación, docencia y transferencia de conocimientos en materia de vivienda desde un punto de vista interdisciplinario e internacional, un caso singular en España.

La Cátedra de Vivienda recibe el apoyo de la Generalitat, el Ayuntamiento de Tarragona, la Cámara de la Propiedad Urbana y el Colegio de Notarios de Cataluña, y a ella se han incorporado también el Ministerio de Fomento, el Ayuntamiento de Reus y el Colegio de Registradores de Cataluña.

Las líneas de investigación incluyen todas las cuestiones relacionadas con la vivienda desde un punto de vista interdisciplinario e internacional. Actualmente la Cátedra de Vivienda trabaja con la Comisión Europea coordinando y elaborando dos estudios pioneros en Europa: uno sobre alquileres en Europa y otro sobre los desahucios a raíz de la crisis. Para facilitar el acceso a la vivienda, también ha llevado a cabo trabajos sobre

.....// Continúa en la página siguiente ►►

► Viene de la página anterior

tenencias intermedias para la Generalitat de Catalunya, una iniciativa legislativa que ahora está sometida a información pública.

Desde esta cátedra también se dirigen tesis doctorales sobre temas como la gestión de la vivienda social o la rehabilitación por renta. Cuenta con diez investigadores de diversas disciplinas y dispone de un consejo asesor formado por investigadores nacionales e internacionales en temas de vivienda. Además, impulsa dos cursos de posgrado a través de la Fundación URV, uno sobre mediación y el otro, de agente inmobiliario.

Cátedra Tarragona Ciudad Mediterránea Inteligente

El Consejo de Gobierno del 6 de marzo aprobó crear la Cátedra Tarragona Ciudad Mediterránea Inteligente, fruto de un convenio

ASESORES EN SEGURIDAD ALIMENTARIA

La Universidad ha pasado a formar parte de las entidades europeas acreditadas para asesorar a la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria en materia de bienestar animal, vegetal, nuevos alimentos y declaraciones de salud. La Universidad, a través de un informe elaborado por el Centro Tecnológico de Nutrición y Salud, ha podido demostrar su pericia y experiencia, y se ha convertido en el 29.º organismo público español que podrá ofrecer asesoramiento en estos cuatro ámbitos.

de colaboración, por tres años, entre la Fundación Tarragona Smart Mediterranean City y la URV. Se trata de una herramienta de reflexión interdisciplinaria, debate y divulgación en torno a la transformación de Tarragona en una ciudad inteligente, con el horizonte de los Juegos Mediterráneos de 2017. Entre sus objetivos: detectar necesidades y potencialidades para dar respuesta a los retos que afronta la ciudad y generar sinergias entre los actores implicados; impulsar el surgimiento de iniciativas públicas y privadas, con participación de la URV, para la realización de los Juegos de 2017, y liderar y estandarizar el desarrollo del concepto de ciudad inteligente mediterránea, fomentando la colaboración entre ciudades euromediterráneas.

Las organizaciones competentes europeas son designadas por los Estados miembros —en este caso, por la Agencia Española de Consumo, Seguridad Alimentaria y Nutrición (AECOSAN)— con el objetivo de velar por la seguridad de la alimentación y del consumidor. La URV podrá participar en las convocatorias competitivas que hace públicas la EFSA para emitir informes científicos y técnicos, y aportar experiencia y conocimientos a la Agencia cuando esta lo requiera.

y alineado con la estrategia de especialización inteligente en investigación e innovación RIS3 (Research and Innovation Smart Specialisation Strategy). Se trata de que los estados y las regiones de la Unión Europea (UE) identifiquen las especializaciones de conocimiento que mejor encajen con su potencial. La publicación se presenta como una guía "pensada para ayudar a las autoridades de gestión de los programas operativos FEDER a mejorar la contribución de las universidades al desarrollo regional, con vistas a fortalecer el desarrollo económico, social y la cohesión territorial de una manera sostenible".

Prácticas de Dirección y Gestión Universitaria de la Red Telescopio, como ejemplo de buena práctica; y otro concedido por la Universidad Europea a la Calidad, en la convocatoria anual de esta universidad privada de Madrid. El Plan de mejora de la gestión, que abarca el período 2011-2014, establece los objetivos que la URV quiere alcanzar en el ámbito de la gestión. En una etapa de crisis como la actual, la Universidad sigue apostando por modernizarla y mejorarla, y se han previsto cerca de un centenar de acciones.

Continúa en la página siguiente ►

INSTITUCIÓN // PÁG. 11

SE COMPLETA LA IMPLANTACIÓN DE LOS CRAI

Con el del Campus del Baix Penedès, en funcionamiento desde febrero, la URV ya dispone de siete CRAI

El Campus del Baix Penedès tiene desde febrero su propio Centro de Recursos para el Aprendizaje y la Investigación (CRAI). Con la apertura de este nuevo CRAI, cuyos servicios están aún en proceso de organización, se completa la implantación de estas instalaciones en todos los campus de la URV.

En total, la Universidad dispone de siete CRAI. Desde la apertura del primero, en el Campus Catalunya en el año 2009, la implantación de este nuevo concepto de biblioteca se ha ido ampliando progresivamente: en septiembre de 2011 se incorporaban los CRAI del campus Sescelades y del de Terres de l'Ebre, y en septiembre de 2013 se abrieron los del campus Vila-seca, Bellisens y el de Medicina y Ciencias de la Salud.

Además, en diciembre pasado los CRAI de los campus Catalunya, Sescelades y Terres de l'Ebre obtuvieron el certificado ISO 9001:2008, y se convertían así en los primeros de toda España en conseguir este sello. El resto sigue en proceso con el objetivo de obtenerlo este mismo 2014.

Traslado de servicios

Algunos servicios de la URV se han trasladado y se han instalado en las nuevas instalaciones del campus Catalunya: el Servicio de Recursos Informáticos y TIC, el Centro de Atención a los Estudiantes (CAE), el Servicio de Biblioteca y Documentación, el Servicio de Gestión de la Extensión Universitaria (SEGEU) y el Servicio de Gestión Académica (SGA).

La filosofía de los CRAI

La implantación de los CRAI en los campus de la URV ha sido una apuesta emergente y estratégica de la Universidad. La reconversión de las bibliotecas en CRAI se ha concebido como un paso adelante ante el reto de alcanzar la excelencia en la investigación y la docencia. En un único espacio, los CRAI ponen al alcance del usuario —estudiantes, PDI o PAS— desde un punto de atención hasta un servicio de apoyo para preparar material audiovisual para la docencia o para presentar trabajos de investigación. Además, ofrecen cursos de idiomas, formación continuada o asesoramiento para mejorar la producción docente y científica, y su difusión.

GEOGRAFÍA Y TURISMO INAUGURA INSTALACIONES

Más de 3.000 metros cuadrados constituyen las instalaciones de la Facultad de Turismo y Geografía de Vila-seca, una parte de obra nueva y una reforma parcial. Dichas instalaciones entraron en funcionamiento en septiembre, pero se inauguraron el 2 de diciembre. La ampliación de las instalaciones responde a una triple necesidad de la actividad docente: el incremento de tres a cuatro años de los estudios de Turismo, que han pasado de diplomatura a grado; el traslado de los es-

tudiantes de Geografía desde el Campus Catalunya a la Facultad de Vila-seca, y la docencia de programas de máster.

El campus acoge asimismo el Centro de Recursos para el Aprendizaje y la Investigación (CRAI - Biblioteca), y las nuevas aulas y despachos del profesorado. Esta nueva superficie se suma a los 2.500 metros cuadrados preexistentes. El proyecto es de los arquitectos Santiago Delàs y Ricard Gascón, que ya diseñaron el primer edificio.

CEICS // PÁG. 12

FÓRUM CEICS: EL VALOR DE LA CONEXIÓN

Más de 300 personas participaron de las actividades sobre innovación que el Fórum organizó del 25 de noviembre al 4 de diciembre.

Compartir experiencias, cuestionar, observar, experimentar, crear red... Estos son los fundamentos que impulsan a los innovadores a pensar y actuar de forma diferente. Todo esto se puso de manifiesto entre las más de 300 personas que participaron en el Fórum de la Innovación Catalunya Sur, que tuvo lugar del 25 de noviembre al 4 de diciembre con el lema "Conectamos para crear valor".

Este año la actividad central el Fórum CEICS se llamó InnovAcción: doce horas dedicadas a aprender y explorar nuevos proyectos y propuestas innovadoras consolidadas. Un centenar de creativos, emprendedores, empresarios, personal con responsabilidad administrativa, estudiantes y profesores con necesidad de innovar participaron en este

maratón de innovación. A través de diversas actividades, la jornada contribuyó a que se crearan nuevos contactos entre los participantes y a que surgieran oportunidades para crear juntos. También hubo espacio para empezar a definir cómo debe ser el futuro del sur de Catalunya como región innovadora.

Una jornada sobre innovación en la industria agroalimentaria, un taller para aprender a utilizar la impresión 3D en la innovación, un encuentro para explorar nuevas formas de trabajo y cotrabajo (coworking), una sesión sobre retos de futuro y ciudades inteligentes y un taller sobre liderazgo participativo e inteligencia colectiva completaron la programación del Fórum CEICS 2013, que va camino de convertirse en punto de referencia anual para unir a personas muy diversas con un objetivo común: aprender y explorar utilizando nuevas formas de relacionarse.

INSTITUCIÓN // PÁG. 10

UNIVERSIDAD REFERENTE

La Unión Europea cita a la URV como modelo de contribución al desarrollo regional.

La URV es un modelo de colaboración entre la universidad y la industria en torno a la investigación y el desarrollo del capital humano en el ámbito de la química. Así lo recoge el documento Connecting Universities to Regional Growth: A Practical Guide, que en noviembre presentaba como modelos cinco casos de estudio de diferentes regiones y universidades europeas.

Se trata de un documento elaborado por la Dirección General de Política Regional de la Comisión Europea en el marco de la estrategia Europa 2020

APUESTA POR LA CALIDAD

La Universidad sigue logrando distintivos de calidad. El Centro de Transferencia de Tecnología e Innovación (CTTi) de la Fundación URV ha vuelto a obtener la certificación de gestión de la calidad ISO 9001:2008 y la de investigación, desarrollo e innovación UNE 166002:2006. Al igual que el año pasado, el CTTi sigue siendo el primer y único centro de transferencia de tecnología público del Estado español que ha conseguido esta certificación.

Por su parte, el Plan de mejora de la gestión de la URV obtuvo en 2013 dos reconocimientos: uno concedido por el Observatorio de Buenas

► Viene de la página anterior

Los vídeos del Fórum CEICS se pueden ver en la siguiente web: <http://www.ceics.eu/ca/web/ceics/ceics-channel>.

Calificación positiva para el CEICS

Buen progreso para el Campus de Excelencia Internacional Cataluña Sur (CEICS). La comisión de expertos, que hace un seguimiento de las acciones y las metas desde el inicio del proyecto, ha puntuado con muy buena nota el proyecto coordinado por la URV. Estos buenos resultados hacen que el CEICS pase directamente a la evaluación final, cuando

el Ministerio decidirá cuáles de los 31 proyectos que han recibido la mención de excelencia hasta ahora obtienen el sello definitivo. El informe concluye que el CEICS ha experimentado un importante éxito hasta el momento, "sobre todo en las áreas de investigación y posgrado". Las principales fortalezas del proyecto son el aumento de la proporción de alumnos internacionales y el reconocimiento de los programas de máster y doctorado. Para los próximos años, recomiendan fortalecer la asociación CEICS.

TURISMO INNOVADOR EN RED

La importancia de las redes y el conocimiento de la innovación fueron los ejes en torno a los cuales giró el Seminario Internacional Evolución y Transformación de los Destinos Turísticos: ¿la Revitalización a través de la Innovación?, que tuvo lugar en la Facultad de Turismo y Geografía del 10 al 13 de febrero, con la participación de una cincuentena de expertos.

Dimitri Ioannides, de la Universidad Mid Sweden, destacó que la innovación en el turismo es imprescindible para que sobrevivan los destinos, pero también es compleja porque se puede dar en cualquiera de los puntos que forman parte de la cadena de valor del producto turístico. La creatividad para reinventarse y las redes que se crean en el territorio son los elementos básicos catalizadores de esta innovación.

Por su parte, Chris Cooper, de la Universidad Oxford Brookes, habló de los destinos "maduros" que muchas veces entran en crisis y deben reinventarse. Esto requiere

una visión clara sobre nuevos productos y mercados, redesarrollo e inversiones: "Por eso es preciso un equipo de trabajo creativo, así como formar organizaciones y redes en el destino que generen conocimiento y reviertan en el sector turístico". Cooper señaló los factores para lograr el éxito en este proceso: liderarlo con la implicación de los gobiernos y los agentes, tener una visión global de conjunto de todos los sectores vinculados al turismo y contar con inversión y ayudas de las administraciones.

En referencia a la innovación, Anne-Mette Hjalager, de la Universidad del Sur de Dinamarca, señaló que este sector incluye muchas otras actividades que intervienen de forma transversal, como la movilidad, la restauración, los servicios urbanos, las industrias tecnológicas o la agricultura. Durante el seminario se hicieron 41 presentaciones de investigaciones de universidades de 16 países.

CEICS // PÁG. 13

¿CÓMO ERA EL PUERTO DE LA ANTIGUA TARRACO?

El Instituto Catalán de Arqueología Clásica colabora en un proyecto que estudia las características de los principales puertos del Mediterráneo.

¿Cuál era la extensión, el tráfico de cabotaje y la capacidad del puerto de la antigua Tarraco? ¿Cómo era en relación con el resto de puertos del Mediterráneo? Los detalles se conocerán gracias al proyecto Roman Mediterranean Portus, que estudiará las características de los principales puertos del Mediterráneo durante el Imperio Romano y que contará con la colaboración del Instituto Catalán de Arqueología Clásica (ICAC). La investigación, en la que participan treinta ciudades de nueve países diferentes, está liderada por el profesor Simon Keay, de la Universidad de Southampton y miembro del consejo científico asesor del ICAC.

Para hacer las prospecciones se emplearán técnicas geofísicas con georradar, similares a las que se utilizaron, por ejemplo, en el subsuelo de la catedral de Tarragona.

Se trata de un método no invasivo, ya que no es necesario hacer excavaciones. Los resultados permitirán establecer hipótesis sobre el perfil, la ubicación exacta del muelle o la profundidad, entre otros datos que los investigadores se encargarán de contextualizar con los datos que la arqueología urbana ha proporcionado en los últimos años. De este modo, se revelarán cuestiones como qué tipo de barcos frecuentaban este puerto o qué papel tenía con relación al resto de puertos del Mediterráneo.

Aunque el proyecto se encuentra todavía en un estado embrionario, está previsto que las prospecciones sobre el terreno se realicen entre el próximo año y el 2016. Este año, el ICAC definirá el ámbito y el alcance de las intervenciones. Además, buscará otras fuentes de financiación para hacer una investigación "más ambiciosa, cuantitativamente hablando", ya que se quiere aprovechar la oportunidad para estudiar una muestra más amplia de la que es estrictamente necesaria para el proyecto.

EL IPHES EN EL MUNDO

Uno de los objetivos principales del Instituto Catalán de Paleocología Humana y Evolución Social (IPHES) es la internacionalización, un valor indispensable para consolidar su proyección. La idea es favorecer la integración de los proyectos científicos con intereses comunes en una red internacional en todo el mundo.

Estas investigaciones en el exterior se llevan a cabo con mucho cuidado, para no caer nunca en el llamado neocolonialismo, que algunos practican cuando ejecutan proyectos de investigación arqueológica en el extranjero. Con esta filosofía, el IPHES se asocia con grupos del país donde trabaja, para trasladarles su modelo de actuación generando sinergias, formando a jóvenes investigadores, conociendo otras formas de ser y de hacer, dejando de lado prejuicios, promoviendo un espíritu colaborador y la socialización del conocimiento científico para lograr un futuro mejor.

CEICS // PÁG. 14

EL ICIQ, CENTRO SEVERO OCHOA

El centro recibirá una dotación económica de 4 millones de euros, más de la mitad de los cuales se destinarán a contratar a nuevos investigadores.

El Ministerio de Economía y Competitividad ha distinguido al Instituto Catalán de Investigación Química (ICIQ) como centro de excelencia Severo Ochoa. Se reconoce así la relevancia internacional de la investigación científica que lleva a cabo, así como el interés global del programa de trabajo propuesto por el centro para los próximos cuatro años. Esta distinción supone una dotación económica de 4 millones de euros, más de la mitad de los cuales se destinarán a contratar a nuevos investigadores. Gracias a este premio, el ICIQ podrá beneficiarse de un acceso preferente a instalaciones científicas, de una mayor flexibilidad de contratación de investigadores y de más capacidad de atracción de mecenazgo.

Esta distinción es el reconocimiento más importante para centros de excelencia en España y se otorga después de un

MAL OLOR BAJO CONTROL

El olor de granjas, industrias, depuradoras e incineradoras está entre las principales molestias olfativas para la población. El Centro Tecnológico de la Química de Cataluña (CTQC) ha desarrollado una aplicación llamada NasApp, para móviles Smartphone Android o Apple que permite crear un mapa de molestias por olor y una estadística de la situación en tiempo real. Se trata de un proyecto pionero de participación ciudadana voluntaria para crear un sistema de monitorización del mal olor.

De momento, ya se han firmado acuerdos con instituciones y personas de Sudamérica, África, Asia, por supuesto, Europa. Es el caso del Instituto de Paleontología de Vertebrados y Paleoantropología y el Instituto de Arqueología, ambos en Pekín; el Instituto del Hombre de Ereván, en Armenia; el Museo Nacional de Eritrea, y la Facultad de Ciencias de Bizerta de la Universidad de Cartago (Túnez).

En este marco, se está haciendo investigación en China, Argelia, Túnez, Marruecos, Italia, Georgia, Armenia, Eritrea, México, Chile y Argentina. Además, se participa en investigaciones de institutos y universidades de Alemania, Argentina, Arizona, Estados Unidos, Inglaterra, México, Chile, Gibraltar, Israel y Canadá.

En docencia, en cuanto al doctorado y el máster Erasmus Mundus en Prehistoria que se imparten en la URV, se cuenta con socios en Italia, Francia, Portugal, Inglaterra, la India, Argelia, Marruecos, Indonesia, Filipinas y Corea.

riguroso proceso de evaluación realizado por comités científicos internacionales.

Líder en excelencia científica

El ICIQ se ha convertido en el centro de investigación líder en excelencia científica de España, según el informe Scimago (SIR) 2013. Este indicador representa el porcentaje de producción científica de una institución que aparece en el 10 % de los trabajos más citados en su campo científico. La ratio de excelencia es una medida de la calidad de producción científica de las instituciones de investigación, según describe el Scimago Research Group.

Esta posición confirma la evolución firme hacia la excelencia científica del Instituto desde que inició la actividad de investigación, en el año 2004. Desde entonces, ha publicado más de 1.000 artículos.

CEICS // PÁG. 15

AVELLANAS CONTRA EL CÁNCER DE COLON

El CTNS encuentra en la piel de avellana efectos beneficiosos para prevenir el colesterol y el cáncer de colon.

Lo que en principio iba a ser un estudio para evaluar el contenido en fibra soluble e insoluble de la piel de la avellana a través del Fiberox, un ingrediente desarrollado por la cooperativa Unió Corporació Alimentària, ha acabado demostrando que este ingrediente tiene efectos beneficiosos para el colesterol y para prevenir el cáncer de colon.

Del estudio de este ingrediente se ha encargado el Centro Tecnológico de Nutrición y Salud (CTNS), a instancias Unió Corporació Alimentària. Por su composición, rica en polifenoles, se amplió el abanico de investigación "y se aprovechó para analizar si la piel de la avellana tenía efectos beneficiosos en el metabolismo cardiovascular", explica Francesc Puiggròs, coordinador científico del CTNS. De este modo determinaron que en el metabolismo del colesterol, los niveles mejoraban significativamente en hámsteres sometidos a alteraciones cardiovasculares inducidas a través de la dieta [es decir, se les provocaban los factores de riesgo]. Los hámsteres tienen modelos

similares a los humanos en cuanto al comportamiento del metabolismo de lípidos y por ello son muy indicados para estudios relacionados con el colesterol y se convierten en un indicador fiable.

Los resultados del trabajo pusieron de manifiesto su eficacia en el metabolismo del colesterol: "al mismo tiempo detectamos un comportamiento en el contenido de ácidos biliares muy positivo; en concreto en un indicador, muy relacionado con la prevención del cáncer de colon". Este indicador se había reducido en los hámsteres que habían consumido piel de avellana. Esta investigación abre una nueva vía para estudiar este ingrediente para que sea eficaz para prevenir el cáncer.

Este proyecto de investigación lo ha financiado el Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI) y ha durado más de dos años. El producto resultante se puede poner en el mercado como ingrediente o incorporándolo en algún producto de consumo humano. Actualmente, el Fiberox lo comercializa Unió Corporació Alimentària y el paso siguiente podría ser la realización de un estudio en personas dirigido a la población a la que se quiere llegar.

"LA RED VICAT PROMOVERÁ LA COOPERACIÓN EN EL SECTOR DEL VINO CATALÁN"

Entrevista a Albert Bordons, coordinador del subcampus de Enología del CEICS.

¿Con qué objetivo se crea la Red Vicat?

La Red Vicat se crea para promover la cooperación entre todos los agentes del ámbito vitivinícola catalán y coordinarlos, para identificar los retos del sector y afrontarlos con soluciones diferenciadoras y proyectos innovadores. Se incidirá sobre todo en los aspectos de formación, investigación, transferencia de conocimiento e innovación. Además, la creación de la Red Vicat está relacionada con la necesidad de que haya en Cataluña un ente articulador que agrupe a todos los agentes del sector, de acuerdo con el Plan estratégico de investigación, innovación y transferencia agroalimentaria de Cataluña 2013-2020 de la Generalitat.

¿Quién participa?

Puede participar cualquier entidad, centro, institución, empresa, organismo, asociación o grupo que esté implicado en viticultura o enología o relacionado con el sector en un sentido amplio y que sea residente en Cataluña. De entrada, desde la creación de la red ya han manifestado su inte-

rés por participar los organismos siguientes: IRTA, INCAVI, URV, INNOVI, VITEC, FURV, escuelas de formación, varias denominaciones de origen y algunas empresas y asociaciones.

¿Qué acciones se pueden llevar a cabo a partir de ahora?

Ya se ha establecido un núcleo de ocho personas de las instituciones interesadas en la Red Vicat para impulsar su constitución. Próximamente se firmará un acuerdo múltiple de cooperación entre todas las entidades que quieran participar y seguidamente se constituirá una asamblea donde se concretará la organización. En la creación de la Red Vicat se recibe el apoyo del CEICS y del Departamento de Agricultura de la Generalitat. Los proyectos ya previstos incluyen un análisis de los retos del sector, la elaboración de la matriz de todos los agentes implicados en enología y viticultura en Cataluña, un análisis de la oferta formativa y la planificación conjunta de nuevas actividades docentes en función de los retos del sector, así como la puesta en marcha del portal web de la Red Vicat para difundir sus actividades, sobre todo de investigación, formación e innovación.

DOCENCIA // PÁG. 16

ABIERTA LA PREINSCRIPCIÓN DE LOS MÁSTERES

La URV ofrece 51 másteres que permiten acceder a sus casi 30 programas de doctorado en todas las áreas de conocimiento.

Estudiar un máster en la URV aumenta las oportunidades de

incorporarse al mercado de trabajo. Así lo afirma un informe del Observatorio de la Ocupación de la URV, que también

.....// Continúa en la página siguiente ▶▶

▶▶ Viene de la página anterior

concluye que la calidad media del empleo de los alumnos que han realizado un programa de posgrado en la URV mejora un 50 % en un periodo de entre uno y dos años después de terminar los estudios. La URV ofrece este año 51 másteres que permiten acceder a los estudiantes a sus casi 30 programas de doctorado en todas las áreas de conocimiento: ciencias, ciencias de la salud, ciencias sociales y jurídicas, ingeniería y humanidades. Más de la mitad son interuniversitarios, algunos reciben el apoyo de institutos de investigación (ICIQ, ICAC, IPHES) y otros colaboran con universidades europeas. El periodo de preinscripción para cursar un máster estará abierto hasta el 13 de junio.

NUEVO GRADO DE ANTROPOLOGÍA Y EVOLUCIÓN HUMANA URV-UOC

La URV y la UOC han iniciado en este curso 2013-2014 el grado oficial de Antropología y Evolución Humana, con 45 alumnos. Las dos universidades se convierten así en los primeros y únicos centros españoles que imparten un título universitario con dos menciones (en Antropología Social y Cultural, y en Evolución Humana) y con una amplia proyección profesional. Los nuevos estudios, que se presentaron oficialmente el 25 de febrero, proponen un plan de estudios universitario de cuatro años que, además de profundizar en los conocimientos y metodologías de la

Además, la URV ofrece 30 programas de títulos propios de posgrado —entre másteres y diplomas de especialización—, específicamente dirigidos al mercado de trabajo y al desarrollo de la carrera profesional. Este año se incorporan dos másteres nuevos: Emprendeduría e Innovación, y Cambio Climático: Reconstrucción Instrumental y Análisis, ambos con 60 créditos.

En general, pueden acceder a estos estudios las personas con titulación universitaria de grado o equivalente. Además, cada máster podrá exigir requisitos adicionales, como el conocimiento de idiomas o la experiencia profesional.

antropología social, cultural y biológica, aporta formación en gestión del patrimonio, museología, arqueología y evolución humana.

Se trata de una propuesta que se desmarca de otros estudios similares porque tiene una gran flexibilidad, amplitud y calidad. El grado, que se puede cursar en modalidades virtual y semipresencial, se dirige a estudiantes de todas las edades con interés por la temática y, en especial, por el conocimiento y reconocimiento de la diversidad sociocultural.

INVESTIGACIÓN // PÁG. 18

NUEVO CENTRO DE INVESTIGACIÓN EN ANTROPOLOGÍA MÉDICA

Nace con la filosofía de reunir profesionales de diversas disciplinas para hacer más competitiva la investigación y la transferencia en antropología.

Unir disciplinas para impulsar la presencia de los estudios y la investigación en antropología médica: esta es la filosofía del Centro de Investigación en Antropología Médica (MARC), que es una iniciativa del Departamento de Antropología, Filosofía y Trabajo Social de la URV y que se presentó el 22 de enero en el Campus Catalunya.

Investigadores de distintas disciplinas —comunicación, enfermería, economía, empresa, filología catalana, historia, historia del arte, medicina y cirugía— establecerán alianzas para hacer más competitiva la investigación y la transferencia en antropología y reforzar la visibilidad y la internacionalización de la oferta formativa, tanto de máster como de doctorado. También trabajarán para destacar la preparación y disponibilidad con vistas a participar en acciones de investigación a escala global, y para dar a conocer posibilidades de transferencia, sobre todo a partir de estas relaciones internas.

Las claves y la base para crear el MARC han sido la trayectoria de la URV en cuanto a formación e investigación en antropología médica. En una segunda fase, el objetivo será devenir una plataforma para presentarse a proyectos competitivos.

Este nuevo órgano científico quiere llegar a ser un centro de referencia en la generación, socialización y transferencia del conocimiento derivado de la investigación en el ámbito de la antropología médica, la sociología médica, las ciencias sociales y humanas vinculadas a la salud, los estudios de comunicación y el riesgo en el ámbito de la salud, la historia de la ciencia y la historia de las mujeres. Como destacaba su director, Josep Maria Comelles, durante la presentación del centro, no se trata de una suma de investigadores de cada ámbito, "sino que la nueva estructura debe proporcionar un valor diferencial" que le dará sentido.

Otro de los objetivos es posicionar a la URV y Tarragona como referente en antropología médica y fomentar, asimismo, un espacio de la investigación aplicada en el sector privado. En este sentido, el MARC quiere abrir nuevas salidas a los investigadores en antropología médica, más allá de la investigación clásica, como son la comunicación o el desarrollo de nuevos productos.

Durante la presentación, el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, destacó que, con esta suma de grupos de investigación, cada uno puede llegar más arriba y más lejos, y tener más impacto individual y global, lo que "les permitirá convertirse en un referente indiscutible en su ámbito".

INVESTIGACIÓN // PÁG. 19

CONGRESOS CIENTÍFICOS DE PRIMER NIVEL

La URV, con el apoyo de la Diputación de Tarragona, pone en marcha el Centro Internacional de Congresos Cataluña Sur.

Desde la preparación del plan de trabajo hasta la atención a los participantes, pasando por la búsqueda de fuentes de financiación, la gestión económica y administrativa, el ofrecimiento de herramientas para recibir resúmenes, comunicaciones, ponencias y pósteres y toda la logística relacionada. Estos son solo algunos de los servicios que ofrece el Centro Internacional de Congresos Cataluña Sur, un nuevo servicio integral para organizar congresos y jornadas relacionados con la docencia, la investigación y la transferencia de conocimiento de la URV y de empresas e instituciones vinculadas al CEICS.

Este nuevo servicio se gestiona desde el Centro de Formación Permanente de la Fundación URV. En palabras de su directora, Charo Romano, "[con esta iniciativa] queremos facilitar la organización de congresos, poniendo a disposición de la comunidad científica y el conjunto de los agentes del CEICS, profesionales y recursos

especializados en este tipo de actividades, y en colaboración con la red de espacios y equipos que ya existen en el territorio".

La URV dispone de diecisiete salas para sesiones plenarias (aulas magnas y salón de actos) con un aforo de entre 80 y 472 personas, y el conjunto de infraestructuras de los cinco campus universitarios que tienen aulas con equipamiento informático —con capacidad de 25 a 247 personas—, salas de reuniones, laboratorios, despachos, seminarios, etc., que permiten adaptarse a las necesidades de cada congreso. Además, el servicio gestiona congresos que se pueden organizar en otros centros de la demarcación, como el Palacio de Ferias y Congresos de Reus, con capacidad para hasta 1.500 personas; el Palacio Ferial y de Congresos de Tarragona, con capacidad para más de 1.100 personas; o los auditorios de Salou, Tortosa, El Vendrell y Vila-seca, entre otros.

Los servicios que se ofrecen atienden al conjunto de requerimientos de los promotores y participantes, desde el análisis de viabilidad hasta la producción del evento y la publicación de resultados.

LA URV OBTIENE EL CERTIFICADO EUROPEO HRS4R

La Dirección General de Investigación de la Comisión Europea ha concedido a la Universitat Rovira i Virgili el certificado HR Excellence in Research. La URV y la Universitat Pompeu Fabra son las primeras universidades del Estado que obtienen este certificado, que acredita que contratan a los investigadores siguiendo las recomendaciones de la Carta europea del investigador y que, una vez contratados, les ofrecen las condiciones necesarias para investigar de acuerdo con este compromiso. También lo han obtenido otros seis institutos y centros de investigación españoles.

El objetivo de la Comisión Europea es lograr un mercado de trabajo abierto y transparente para los investigadores, por lo que ha puesto en marcha la Carta europea del investigador y el Código de conducta para su contratación. El proyecto HRS4R (acrónimo en inglés para Estrategia de recursos humanos para investigadores)

tiene como objetivos la aceptación de la Carta y la aplicación progresiva del Código. Esta iniciativa, liderada por la Comisión Europea, invita a todos los participantes a analizar internamente las reglas y prácticas en la contratación de personal investigador y a diseñar un plan de acción para una mejora Continua.

Una vez analizado y validado el plan de acción y comprobado que las reglas y prácticas de la URV cumplen la Carta europea del investigador y el Código de conducta para su contratación, la Comisión Europea ha autorizado a la Universidad a utilizar el logo que lo acredita en todas las nuevas convocatorias de personal investigador. Este certificado facilitará la atracción de talento a la Universidad, ya que es una garantía para los científicos que quieren trabajar en la URV.

INVESTIGACIÓN // PÁG. 20

INVESTIGACIÓN LÍDER EN LAS REDES

El segundo artículo científico con más impacto en las redes sociales en 2013 lleva la firma de la URV.

El estudio Predimed, que demuestra el efecto de la dieta mediterránea en la prevención del riesgo cardiovascular, fue el segundo artículo científico con más impacto a escala mundial en las redes sociales en 2013. Así lo recoge la organización Altmetric, que establece un ranking con los 100 artículos más leídos y comentados en las redes en materia de investigación. El texto, publicado en febrero de 2013, recogía las conclusiones finales de un ensayo clínico en el que, durante 4,8 años, se hizo un seguimiento a 7.447 personas de entre 55 y 80 años de edad con alto riesgo

cardiovascular. Se ha demostrado que una dieta mediterránea complementada con frutos secos o aceite de oliva reduce hasta un 30% el riesgo cardiovascular.

En las redes, el artículo sobre las conclusiones de Predimed apareció en 1.945 tuits en Twitter, de 1.708 cuentas, y logró 2.659.547 seguidores. En Facebook, Altmetric sumó 412 entradas sobre la publicación en 374 cuentas. En los medios de comunicación se contabilizaron 71 historias en 46 cabeceras, incluidas las más influyentes del mundo. También se encontró un vídeo sobre el artículo en la red y se publicaron 31 entradas en blogs. En cuanto a

.....// Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

Google+, se detectaron 27 entradas de 25 cuentas.

El artículo llegó prácticamente a todos los países del mundo, pero es en Estados Unidos donde tuvo más difusión, con un 26 % de las apariciones. En Twitter el 68 % de las entradas eran de público general, pero el 20 % eran profesionales de la salud; el 6 %, científicos, y el 4 %, divulgadores de ciencia.

El estudio Predimed ha evaluado los efectos de la dieta mediterránea sobre la prevención primaria de enfermedades cardiovasculares en sujetos de alto riesgo. Ha liderado el estudio Ramon Estruch, del Hospital Clínico de Barcelona, en colaboración con investigadores de la URV, el Instituto Municipal de Investigaciones Médicas de Barcelona, las universidades de Barcelona, las Islas Baleares, Valencia, Navarra y Las Palmas de Gran Canaria, todos pertenecientes a la CIBERobn (Ciber de

INVESTIGACIÓN // PÁG. 21

CÉLULAS SOLARES MÁS EFICIENTES

Los resultados de la investigación, en la que participa la URV, podrían servir para crear células fotovoltaicas de alto rendimiento.

Un equipo de investigadores del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), la Universidad Politécnica de Valencia (UPV), la Universidad Politécnica de Cataluña BarcelonaTech (UPC) y la Universitat Rovira i Virgili ha creado una célula fotovoltaica de silicio capaz de transformar en electricidad la radiación infrarroja. El trabajo lo publicó la revista Nature Communications en marzo pasado. Esta investigación permitirá mejorar la eficiencia energética de las células fotovoltaicas convencionales, que solo pueden absorber y aprovechar una pequeña parte del espectro solar.

El investigador de la URV Lluís Marsal, responsable del grupo de investigación Sistemas Nanoelectrónicos y Fotónicos (NePhoS),

Fisiopatología de la Obesidad y Nutrición) del Instituto de Salud Carlos III de Madrid. El nodo Reus-Tarragona se constituyó con la URV y el Instituto Catalán de la Salud (ICS) bajo la dirección de los doctores Jordi Salas y Josep Basora.

La URV en las redes

La URV ha ampliado los canales de comunicación y ha consolidado su presencia en las redes sociales. A 25 de abril, la Universidad tenía más de 400 seguidores en su página de Facebook (www.facebook.com/universitatroviraivirgili), con una media de cinco publicaciones diarias. En su perfil de Twitter (<https://twitter.com/universitatURV>) se habían publicado más de 1.600 tuits, con más de 6.000 seguidores. Y en el canal Youtube (<https://www.youtube.com/user/canalURV>) los 218 vídeos colgados habían conseguido más de 17.000 visualizaciones.

del Departamento de Ingeniería Electrónica y Automática, que ha participado en el proyecto, destaca que estas nuevas células solares "son esferas de silicio de tamaño micrométrico (un micrómetro es la millonésima parte de un metro) y donde la luz infrarroja queda atrapada en la microesfera hasta que es absorbida por el silicio y se convierte en electricidad". Por su geometría esférica, "la variación de la eficiencia de estas células solares respecto al ángulo de incidencia de la luz es mucho menor, lo cual permite una mayor captación de la luz con independencia del ángulo".

Este trabajo supone un nuevo enfoque científico para desarrollar células fotovoltaicas de alto rendimiento en el futuro.

RED DE INVESTIGACIÓN EN MEMBRANAS

Un proyecto coordinado por la URV creará una red de investigadores que se formará en los centros líderes en la investigación de membranas.

El proyecto europeo Nanoobjetos inteligentes para la alteración de la bicapa lipídica (Smart Nano-objects for alteration of Lipid Bilayers) forma a estudiantes de diferentes disciplinas que luego se presentarán a las becas del programa Marie Curie. El coordinador del proyecto es Vladimir Baulin, investigador de la Escuela Técnica Superior de Ingeniería Química (ETSEQ) de la URV.

Esta iniciativa quiere crear un equipo multidisciplinario de catorce personas, a quienes se les proporcionará formación científica para que puedan contribuir al desarrollo profesional de investigadores en fase inicial y de investigadores con experiencia en investigación de membranas. Trabajarán en una red que les ofrecerá una amplia perspectiva sobre su campo de investigación, así como la capacidad de desarrollar un proyecto de investigación desde las ciencias básicas a las aplicaciones industriales.

Los catorce elegidos harán estancias en todos los centros que forman parte del proyecto, donde podrán formarse para desarrollar desde la modelización y la idea hasta la implementación empresarial de la investigación. Tendrán un salario de 33.000 euros anuales y además dispondrán de dinero para viajar e investigar.

SALUD Y ESTRÉS AMBIENTAL

La URV participa en el proyecto europeo más grande que estudia la relación entre medio ambiente y salud.

¿Cuál es la relación entre la salud de las personas y el medio ambiente? Determinar esta vinculación es el objetivo del proyecto europeo HEALS, en el que participan los investigadores Marta Schuhmacher, Josep Domingo, Martí Nadal y Joaquim Rovira, del centro de investigación TecnATox (URV), junto con otros 28 socios europeos.

HEALS (Health and Environment-wide Associations based on Large population Surveys) quiere desarrollar una metodología y aplicar las herramientas analíticas y computacionales necesarias para realizar estudios enfocados a buscar relaciones entre los impactos sobre la salud y los factores de estrés ambiental. El proyecto está coordinado por la Universidad Pierre y Marie Curie (París) y tiene un presupuesto de 15 millones de euros. En estos momentos es el proyecto de investigación más grande de Europa que estudia la relación entre la salud y el medio ambiente.

HEALS reúne y organiza datos ambientales, socioeconómicos, de exposición, biomarcadores y efectos sobre la salud y, además,

incluye todos los procedimientos y secuencias de cálculo necesarios para la aplicación de la bioinformática avanzada, minería de datos, modelado biológico y de la exposición, a fin de asegurar que las relaciones entre salud y medio ambiente se estudian exhaustivamente.

El proyecto aunará nuevas tecnologías, enfoques de análisis de datos y herramientas de modelado. Se aplicarán las tecnologías genómicas en muestras biológicas de estudios en personas, para ofrecer mejores respuestas sobre la contribución de los hábitos, estilos de vida y el grado de exposición química sobre el desarrollo de diversas enfermedades (asma, trastornos del desarrollo, obesidad y diabetes infantil).

TecnATox coordinará la difusión, la formación y las actividades de transferencia de conocimientos del proyecto y también participará en el desarrollo del modelo farmacocinético: la trayectoria de los fármacos dentro del organismo. Entre otras tareas, el grupo de investigación también identificará, recopilará, revisará y evaluará la calidad de los datos del proyecto sobre monitoreo biológico, ambiental y el impacto sobre la salud.

ATLAS SOBRE LOS CONFLICTOS AMBIENTALES

El atlas global sobre los conflictos ambientales es una plataforma en línea interactiva que identifica al momento más de 1.000 conflictos ambientales en todo el mundo. El Centro de Estudios de Derecho Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) ha participado en este atlas (www.ejatlas.org), que forma parte de la iniciativa Organizaciones de Justicia Ambiental, Responsabilidad y Comercio (EJOLT), un proyecto europeo para transformar los conflictos medioambientales en oportunidades de reformas hacia la sostenibilidad. En los tres primeros días de funcionamiento, la plataforma recibió más de 50.000 visitas.

El Atlas global de la justicia ambiental prevé duplicar el número de casos documentados en 2015. Los usuarios pueden buscar y filtrar a través de cien campos de búsqueda diferentes tipos de conflicto: por producto, por empresa, por país, etc. En esta plataforma

se identifican y analizan casos de agresión al medio ambiente agrupados en diez grandes categorías según su origen: nuclear, de explotación minera, de gestión del turismo o relacionados con la gestión del agua, por ejemplo.

En Cataluña, aparecen cinco conflictos: el proyecto Castor para crear un depósito artificial de gas frente a las costas de Vinaròs, la línea de muy alta tensión de Girona, la ley para prohibir las corridas de toros, la planta de cemento de Montcada i Reixach y la industria química de Flix.

El atlas es uno de los resultados del proyecto EJOLT financiado por la Unión Europea dentro del VII Programa marco de la Comisión Europea. Está dotado con una financiación de 3,8 millones de euros y en él participan 23 organizaciones académicas y de la sociedad civil de todo el mundo.

LA MEDIDA DEL DOLOR

Una aplicación móvil permite evaluar la intensidad del dolor en cuatro escalas.

Pacientes y médicos pueden beneficiarse de la utilidad de Painometer, una nueva aplicación móvil creada en la URV que permite evaluar la intensidad del dolor en cuatro escalas. Se trata de la primera aplicación del mercado de estas características, y está disponible en catalán, castellano, inglés, francés y portugués.

Las escalas incluidas en esta aplicación —escala de

rostros de dolor revisada (FPS-R), escala numérica (EN), escala visual analógica (EVA) y escala analógica de color (CAS)— han sido contrastadas empíricamente; se conocen las características y “sabemos que son válidas, fiables y sensibles al cambio”, explica Jordi Miró, coordinador del grupo de investigación Algos.

La aplicación se dirige tanto al paciente que siente dolor como al clínico, que puede hacer el seguimiento y modificar,

.....// Continúa en la página siguiente ▶▶

si cabe, el tratamiento. Pero sobre todo tiene interés para los profesionales, las farmacéuticas o los hospitales, que podrán generar bases de datos, “y también para los investigadores y laboratorios que realizan ensayos y necesitan herramientas contrastadas y fiables para evaluar el impacto del dolor”, añade Miró.

Painometer ha recibido el premio mHealth del Mobile World Capital Barcelona. El grupo Algos ya trabaja en una nueva versión de la aplicación, que saldrá a lo largo de este año y permitirá compartir la información en la red.

Comunidad virtual Algos

El grupo de investigación Algos ha puesto en marcha el Fórum de Algos, una comunidad virtual creada para ayudar

a mejorar la calidad de vida de los niños y adolescentes con problemas de dolor crónico, así como la de sus padres y cuidadores.

En catalán, castellano e inglés, el Fórum de Algos pretende facilitar y reforzar la actuación de los profesionales que trabajan en este ámbito, y resolver temas como la desinformación sobre el tratamiento más adecuado, el sufrimiento de los afectados o la automedicación sin supervisión. Esta plataforma permitirá asimismo hacer estudios sobre las búsquedas y preocupaciones de las personas que tienen dolor.

VEHÍCULOS LLENOS PARA AHORRAR

Disfrutar de las ventajas reservadas a los vehículos de alta ocupación —como descuentos en los peajes o acceso a plazas de aparcamiento reservadas en entornos urbanos— es uno de los objetivos de una aplicación de móvil que permite acreditar el número de ocupantes de un vehículo o en un espacio concreto garantizando su anonimato. Esta tecnología, desarrollada por la empresa derivada STAITEC a partir de la patente generada por el grupo de Investigación CRISES, de la URV, ha sido cofinanciada por Abertis Telecom y la Universidad.

La aplicación funciona mediante la tecnología NFC (comunicación de campo cercano) y permite que todos los ocupantes certifiquen en un momento concreto que están dentro del mismo vehículo, ya que los teléfonos móviles

prácticamente se han de tocar para que se active la firma digital de los usuarios. De este modo, una vez certificado el número de ocupantes, se genera un ticket digital y el conductor, al pasar por la barrera de la autopista o del aparcamiento, puede acreditar el número de personas reales que ocupan el vehículo. Se evita, por tanto, el uso de cámaras o de otros dispositivos que lo validen.

Josep Domingo, responsable del grupo de investigación CRISES, de seguridad y privacidad de datos, y coautor de la patente, explica que “se ha garantizado la preservación de la identidad de las personas que hacen la firma digital”. Se sabe solo el número de personas pero nunca quiénes son o a quién pertenecen los teléfonos que han firmado el ticket digital.

REALIDAD AUMENTADA COMO HERRAMIENTA EDUCATIVA

Una iniciativa del Campus Terres de l'Ebre diseña actividades didácticas utilizando la geolocalización sonora con GPS.

Las posibilidades de la música y del sonido ambiente como herramienta de enseñanza y aprendizaje en las aulas pueden ser casi infinitas. En el Campus Terres de l'Ebre de la URV se ha puesto en marcha este año el programa Realidades Sonoras Aumentadas, una iniciativa que forma parte de un proyecto más amplio llamado Despertar Auditivo, que se lleva a cabo desde hace tres cursos conjuntamente con la UAB, codirigido por los profesores Laia Viladot (UAB) y Joan Vidal (URV-CTE).

El proyecto se enmarca en la asignatura Enseñanza y Aprendizaje de la Música, que se imparte en el tercer curso del grado de Educación Infantil, y este año se ha ampliado a los universitarios que hacen tercero del grado de Educación Infantil y Primaria especializado en música. Concretamente, los estudiantes han diseñado tres actividades didácticas para trabajar diferentes capacidades y competencias con alumnos de infantil y primaria. Todas usan sonidos geolocalizados que se activan a través de GPS. Los niños, equipados con un

móvil y unos auriculares, deben pasear e interactuar con el medio físico. Cuando entran en el radio de acción cercano de las coordenadas definidas, se activa el sonido geolocalizado. Algunas de estas actividades ya se han puesto en marcha en escuelas de las Tierras del Ebro.

Nuevo laboratorio de innovación pedagógica

El Campus Terres de l'Ebre de la URV dispone de un laboratorio donde se desarrollan aplicaciones didácticas para usar en dispositivos digitales, como tabletas o pizarras electrónicas. El Laboratorio de Educación y Tecnología (ETLAB) está ubicado en el aula 119 del Campus de Tortosa. En este espacio, el profesorado, alumnado y exalumnado de los dos grados de Educación, y el profesorado en activo de los centros educativos de la demarcación diseñan proyectos de innovación pedagógica con diferentes herramientas informáticas, audiovisuales y dispositivos móviles, para conocer su funcionamiento y su utilidad didáctica y metodológica. Este espacio de investigación también se puede geolocalizar y se promociona a través de un código QR.

.....// Continúa en la página siguiente ▶▶

► Viene de la página anterior

El FIET, en Tarragona

El I Foro Internacional de Educación y Tecnología (FIET 2014) es un espacio de encuentro donde expertos de relevancia internacional relacionados con el mundo de la educación y la tecnología reflexionan y hacen propuestas sobre su papel transformador en un contexto digital. El FIET tendrá lugar del 25 al 28 de junio en el Palau Firal de Tarragona y participarán once universidades

catalanas públicas y privadas bajo la coordinación de Mercè Gisbert, del grupo de investigación Arget (Grupo de Investigación Aplicada en Educación y Tecnología) de la URV. Se enmarca en las actividades de conmemoración del Tricentenario, dentro del eje de Pensamiento, que integra acciones caracterizadas por la reflexión y el debate social sobre cuál debe ser el futuro de Cataluña como sociedad desde los puntos de vista más diversos.

INNOVACIÓN // PÁG. 27

NUEVO TEST PARA PREDECIR EL RIESGO CARDIOVASCULAR

Nace Biosfer Teslab SL, nueva empresa derivada de la URV en alianza con la Fundación Instituto de Investigación Sanitaria Pere Virgili (IISPV).

Un nuevo test diagnóstico mejora la evaluación del riesgo cardiovascular en pacientes con alta probabilidad de sufrir estas patologías. Esta tecnología es la primera que desarrolla y vende Biosfer Teslab SL, una nueva empresa derivada (spin-off) de la URV en alianza con la Fundación Instituto de Investigación Sanitaria Pere Virgili (IISPV). El 20 de diciembre el Consejo Social de la URV aprobó la constitución de la compañía. Roger Mallol y Núria Amigó, alumnos de doctorado del Departamento de Ingeniería Electrónica,

Eléctrica y Automática, son los creadores de este nuevo test.

Biosfer Teslab SL nace en el marco de las actividades de investigación de Xavier Correig, del Departamento de Ingeniería Electrónica, Eléctrica y Automática, y de Lluís Masana, del Departamento de Medicina y Cirugía, en el campo de la caracterización de lipoproteínas basada en resonancia magnética nuclear. Las tecnologías que se han desarrollado llevan por título "Methods for the Characterization of lipoproteins" y "Methods for Determining the lipid distribution between the core and the shell of a lipoprotein particle", y están protegidas mediante solicitudes de patente europeas ante la Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM).

EL MECANISMO DE DECIDIR

¿Qué mecanismo utilizamos al tomar decisiones? Un total de 300 personas participaron en un experimento diseñado por la UB, el CSIC y la URV en el Festival de Juegos de Mesa de la feria DAU Barcelona. Con "Mr. Banks, el juego de la bolsa", los jugadores tenían acceso a información relacionada con mercados financieros y debían decidir si creían que el mercado subiría o bajaría. Desde el punto de vista científico, se controlaban parámetros como el

tipo de información que se daba a cada participante o el tiempo máximo de que se disponía para tomar una decisión, al tiempo que se registraba qué información leía el usuario y durante cuánto tiempo la consultaba. Este experimento fue ideado y desarrollado por los investigadores Jordi Duch y Juan Domingo, de la URV; Mario Gutiérrez-Roig y Josep Perelló, de la UB (OpenSystems), y Serguei Saavedra, del CSIC.

¡COGE EL BUS!

Favorecer el uso del transporte público y ofrecer descuentos en tiendas a través de una aplicación para teléfonos inteligentes ha sido el objetivo de la campaña Códigos TarraQR, que el Ayuntamiento de Tarragona encargó a STAITEC, Statistics and Technology, empresa derivada de la URV. Esta compañía ofrece soluciones a las organizaciones para garantizar la privacidad de los clientes o usuarios en cuanto a la cesión de datos personales con fines estadísticos.

Con esta campaña, todos los usuarios de los autobuses urbanos se pueden descargar una aplicación para teléfonos inteligentes en varias marquesinas de la ciudad y, una vez dentro del autobús, pueden conseguir descuentos en comercios de la ciudad. Esta propuesta, además, está pensada para que se difunda a través de Facebook, ya que el usuario que se descargue un código QR deberá compartirlo en esta red social para recibir el descuento en cuestión.

URV-SOCIEDAD // PÁG. 28

MERCADO SOCIAL EN REUS

33 entidades y más de 150 inscritos, entre profesores y estudiantes, en el Primer Mercado de Proyectos Sociales.

La Facultad de Economía y Empresa acogió el 24 de abril el I Mercado de Proyectos Sociales. La iniciativa, que se enmarca en el Programa Aprendizaje Servicio, quiere ayudar a los estudiantes a escoger un tema para el trabajo de fin de grado o de máster y al mismo tiempo fomentar la intervención en proyectos sociales. Participaron más de 150 personas y 33 entidades de la ciudad, que expusieron 58 proyectos de carácter diverso.

Esta actividad puso en contacto a entidades del tercer sector con profesores y estudiantes. En palabras de María Marqués, vicerrectora de Docencia y EEES, para estos últimos, "es una oportunidad para orientar socialmente uno de los requisitos indispensables de las titulaciones", como es el trabajo de fin de grado o de máster.

La iniciativa se enmarca en el Programa Aprendizaje Servicio de la URV y recibe el apoyo del Consejo Social de la URV, que la ha incluido en su plan estratégico.

¿Qué es el APS?

El Aprendizaje Servicio (APS) es una propuesta educativa que combina procesos de aprendizaje y de servicio a la comunidad en un solo proyecto. Trabajar sobre las necesidades reales del entorno con el objetivo de mejorarlo hace posible la formación de los estudiantes no solo como profesionales sino también como ciudadanos. De este modo, con el nivel cultural que tienen los conocimientos y las habilidades específicas y el espíritu crítico y humanista, pueden convertirse en la base de una sociedad más justa, solidaria y sostenible. Así, en el Mercado de Reus se propusieron proyectos que los estudiantes pudieran llevar a cabo. Los había de naturaleza social, cultural y ambiental, con potencial interés para titulaciones de todos los ámbitos de conocimiento.

CLÍNICA JURÍDICA DE LOS DERECHOS HUMANOS

Un grupo de profesores de distintas áreas de conocimiento del Departamento de Derecho Público de la URV ha creado la Clínica Jurídica de los Derechos Humanos. La iniciativa se integra en el movimiento global de clínicas jurídicas impulsado por universidades de todo el mundo con el objetivo de consolidar esta metodología y promover la justicia social y el respeto a los derechos humanos. El profesor Víctor Merino es el responsable de la Clínica, que se hizo pública el 10 de diciembre.

La Clínica Jurídica de los Derechos Humanos constituye un espacio de aprendizaje en el que los estudiantes implicados

ponen en práctica los conocimientos previamente adquiridos, a través de actividades en las que actúan como juristas, estudiando y resolviendo casos prácticos reales planteados por clientes también reales, bajo la supervisión de profesores universitarios. Los clientes o destinatarios del servicio son personas o colectivos en situación de vulnerabilidad social o en riesgo en ese sentido, o bien entidades o instituciones cuya finalidad es conseguir el interés general o comunitario.

URV-SOCIEDAD // PÁG. 29

UNIVERSIDAD EUROPEA ESTRATÉGICA

Dow Chemical ha elegido la URV como una de las ocho universidades europeas estratégicas para sus actividades en el continente, en el Oriente Medio y África.

La capacidad de la URV de proporcionar talento, su buen posicionamiento en los rankings internacionales, su modelo académico, sus habilidades técnicas y sociales, y la calidad de sus graduados, además de su capacidad de I+D+i han sido algunos de los criterios clave por los que Dow Chemical ha elegido a la URV como universidad estratégica. La corporación ha tomado esta decisión a escala europea, ya que consideró que la Universidad cumple dos de las tres funciones que ha fijado como estratégicas (operaciones, investigación y desarrollo (servicios)). La URV se considera estratégica en los campos de operaciones y de I+D.

La presentación del programa de Dow se hizo el 14 de marzo e intervinieron Kepa Díaz, director del Complejo Industrial de Dow Chemical Tarragona; Alfred Arias, responsable de

Formación y Relaciones Universitarias de la empresa; Anton Valero, presidente de Dow Chemical Ibérica y presidente del Consejo Social de la URV, y Francesc Xavier Grau, rector de la URV.

La URV y Dow mantienen una vinculación consolidada desde hace décadas. Esta nueva acción refuerza el acceso al mejor talento, el incremento del número de proyectos de colaboración y el aumento de la relación empresa-Universidad, ya que identifica y ejecuta proyectos conjuntos de I+D+i. El director del Complejo Industrial de Dow Chemical Tarragona, Kepa Díaz, considera que la URV "es una universidad perfecta para proveer talento a escala europea".

Para el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, esta colaboración "mejora la competitividad de la Universidad y la empresa" y las ocho universidades seleccionadas pueden

.....// Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

realizar acciones colaborativas. Aparte de la URV, las siete universidades seleccionadas han sido: Universidad de Gante (Bélgica), Escuela Técnica Superior Federal (Suiza), Universidad de Tecnología de Eindhoven (Holanda), Imperial College de Ciencia Tecnología y Medicina (Reino Unido), Universidad de Estrasburgo (Francia), Universidad Técnica de Hamburgo-Harburg (Alemania) y Universidad de Magdeburgo (Alemania).

El rector también destacó que, en ningún otro lugar del país hay una focalización en el ámbito de la química como aquí, pues se reconoce como uno de los ámbitos estratégicos del Campus de Excelencia Internacional Cataluña Sur (CEICS), con la Facultad de Química y la Escuela Técnica Superior de Ingeniería Química (ETSEQ), el Instituto de Investigación Química de Cataluña (ICIQ), el Centro Tecnológico de la Química de Cataluña (CTQC) y las empresas del sector.

EL PAPEL DE LOS MEDIOS EN LOS CONFLICTOS AMBIENTALES

Un proyecto de comunicación ambiental ha sido seleccionado por el programa de formación doctoral de la URV, la Fundación ENDESA y ANAV. Jordi Prades es el investigador que hará la tesis doctoral sobre la mediatización del conflicto ambiental, un trabajo que analizará tres casos en relación con la construcción de los discursos, el conflicto ambiental y el papel de los medios de comunicación. Los tres casos de estudio se refieren a situaciones

vividas en las Terres de l'Ebre en los últimos años: el debate sobre el trasvase del río, el del almacén temporal centralizado (ATC) de residuos nucleares y el debate sobre el suelo y el paisaje en torno a la implantación de los parques eólicos. El periodo de estudio va del año 2000 al 2013 y se trabajará en la descripción de los casos, la caracterización de las tensiones y el análisis de textos.

URV-SOCIEDAD // PÁG. 30

EMBAJADORA DE LA CULTURA CHINA

Difundir la lengua y la cultura chinas en las comarcas de Tarragona, objeto de un convenio entre la URV y la Fundación Instituto Confucio de Barcelona.

La Universitat Rovira i Virgili será el punto de referencia para difundir la lengua y la cultura chinas en las comarcas de Tarragona. Así se acordó con la firma de un convenio de colaboración entre la URV y la Fundación Instituto Confucio de Barcelona, institución oficial que vela por la difusión de la cultura china y por la calidad de la enseñanza de esta lengua en todo el mundo.

Desde hace más de tres años el Instituto tiene sede en Barcelona y con este convenio se quiere extender su radio de acción a las comarcas de Tarragona a través de la URV. Actualmente 736 personas estudian chino en esta institución, que también organiza congresos y simposios,

así como formación a medida sobre cultura y protocolo para empresas que se quieren establecer en China. Con este convenio, además de garantizar la calidad, se espera impulsar los estudios de chino que imparte la Universidad.

El rector de la URV, Francesc Xavier Grau, señaló durante el acto de firma del convenio que el siglo XXI es el siglo de China, país destinado a desempeñar un papel muy relevante en el mundo. De ahí el creciente interés por la cultura y las relaciones con China, y que la URV se haya convertido en un referente para la sociedad de las comarcas del sur de Cataluña, incluso más allá del ámbito universitario. Así, hay empresas interesadas en acceder al mercado chino o empresas que ya tienen relación con China y recurren a la URV para aproximarse a la cultura china.

INVERSIÓN EMPRESARIAL CHINA-ESPAÑA

Conocer la relación económica con China para impulsarla en el territorio del sur de Cataluña fue uno de los retos del II Congreso que tuvo lugar en el Campus Catalunya los días 4 y 5 de diciembre con el título "La inversión empresarial China-Europa. Aspectos Jurídicos y económicos". El objetivo planteado fue trabajar para lograr articular el territorio del sur de Cataluña como posible punto de entrada de los productos chinos hacia el resto de Europa, como punto de salida de productos y servicios hacia China y como lugar de

establecimiento principal de empresas de ese país en el sur de Europa.

Ángel Urquiza, profesor de Derecho Financiero e investigador principal del proyecto "Análisis jurídico-financiero de la inversión empresarial española en Asia y América Latina", del Ministerio de Ciencia e Innovación, dirigió el congreso, organizado por el Departamento de Derecho Privado, Procesal y Financiero, y por la Facultad de Ciencias Jurídicas de la URV.

BECAS SANTANDER PARA 65 ESTUDIANTES

Las becas Santander-CRUE-CEPYME harán posible que 65 estudiantes de la URV hagan prácticas remuneradas en pymes del territorio durante el curso 2014-2015. Cada beca tiene una aportación de 1.800 euros repartidos en tres o seis meses. El objetivo de estas ayudas es complementar la formación de los estudiantes, acercarlos al ámbito profesional y favorecer el contacto con empresas que podrían facilitarles la inserción en el mercado laboral.

Para Cataluña, este año el programa prevé 616 becas y 1.108.800 euros. En total, a finales de año, esta iniciativa permitirá que 1.614 universitarios catalanes hayan hecho prácticas profesionales con un apoyo global de más de 2.900.000 euros que aporta el Banco Santander.

INTERNACIONALIZACIÓN // PÁGS. 32 y 33

MAESTROS SIN FRONTERAS

Magisterio da entrada al inglés como lengua de trabajo en clase y amplía la oferta de prácticas en el extranjero para mejorar las competencias internacionales de los estudiantes.

La importancia de la formación en idiomas extranjeros en plena globalización es indudable. Hoy más que nunca, la economía y la sociedad catalana necesitan internacionalizarse. Sin embargo, la mayoría de la población tiene muchas carencias en lenguas extranjeras, un déficit que culpa, sobre todo, al sistema educativo obligatorio. En este contexto, la Generalitat y la URV se han fijado como objetivo estratégico mejorar la preparación de los maestros y dotar a la escuela de profesionales no solo capaces de enseñar inglés de forma efectiva, sino otras materias en lengua extranjera, un perfil cada vez más demandado.

El Estudio europeo de competencia de lingüística sitúa a España en el noveno lugar de un ranking de catorce países, y concluye que más del 60% de los alumnos no entiende bien inglés al terminar la ESO. La Universidad, como formadora de maestros, está llamada a ser una palanca del cambio.

Jordi Tous, decano de la Facultad de Educación y Psicología, lo explica del siguiente modo: "El inglés es una asignatura pendiente en que la Universidad trabaja desde hace años. El nivel de lengua extranjera con la que nuestros estudiantes se matriculan en primero es muy dispar, y eso quiere decir que algo no acaba de ir bien. Poco a poco, las escuelas se van poniendo las pilas en este aspecto, y nos piden que formemos maestros capaces de desplegar todas estas competencias. Estamos trabajando en ello".

Desde este curso, de acuerdo con un plan coordinado por el Gobierno, la URV y cinco universidades más de Cataluña, han estrenado un nuevo grado con doble titulación de maestro infantil y primaria en cinco cursos, en lugar de los cuatro cursos de los grados de primaria o infantil, que siguen existiendo. Desde septiembre pasado, treinta alumnos se forman en la URV en esta doble titulación, que ofrece como mención la formación como maestro especialista en inglés, e introduce el uso de esta lengua como vehicular en algunas materias, de primero a quinto curso.

A los estudiantes se les recomienda tener un nivel B1 de inglés para matricularse, y los que quieran obtener el título deberán hacer prácticas en centros extranjeros o catalanes abiertos a la enseñanza trilingüe. Cinco asignaturas, 33 créditos ECTS del total de 366 que deben aprobarse para completar el doble grado en infantil y primaria se imparten en inglés. El profesor Edward A. Lockart ha coordinado el despliegue de un bloque de asignaturas que pretenden hacer reflexionar a los estudiantes sobre una base de actividades

prácticas. Lockart, que formó a profesores de inglés durante cuatro años, ha creado un equipo docente en la URV con algunos de sus mejores exalumnos.

"Históricamente [el inglés] se ha enseñado de forma muy teórica. Nosotros huimos de ese método. Intentamos que las clases sean dinámicas, muy participativas, que los alumnos se comuniquen, trabajen juntos y reflexionen en grupos, para extraer sus propias conclusiones. Hacemos que los estudiantes se vuelvan a sentir niños, que vuelvan a la escuela. De este modo ganan confianza y pueden desplegar todos los recursos adquiridos no solo para enseñar inglés, sino cualquier otra materia en inglés", explica.

Tanto en la doble titulación como los grados de primaria e infantil (para los estudiantes que hayan elegido especializarse como maestros de inglés), se introducen conceptos a diferentes niveles del aprendizaje integrado de contenidos y lenguas extranjeras. Según esta corriente de la lingüística aplicada, en la escuela hay más probabilidades de éxito en aprendizaje de las lenguas extranjeras a través de las materias comunes, como la historia o las matemáticas, que usando los currículos funcionales.

En paralelo, la oficina de coordinación de Erasmus está negociando para que el próximo curso se pueda ampliar el número de plazas en escuelas de Liverpool, Perpiñán, Toulouse, Poznań e Irlanda. "El objetivo es ayudar a los alumnos a abrir horizontes, que aprendan no solo la lengua, sino que hagan inmersión en otros sistemas educativos para enriquecerse personalmente y profesionalmente, que aprendan a tener criterio", explica Jacky Verrier, coordinador de Erasmus en la Facultad de Psicología y Educación.

La estudiante de tercero de Magisterio de primaria Elisabeth Lahoz completó este curso un Erasmus de estudios, durante el cual tuvo la ocasión de hacer unas breves prácticas en una escuela de Liverpool. Recomienda la experiencia internacional a todo el mundo, y no únicamente con la perspectiva de trabajar en la escuela de proximidad. "Tal como está la situación, con la baja contratación que hay ahora en la escuela pública, no hay que descartar que los maestros tengamos que hacer como otros colectivos profesionales e ir a trabajar fuera", afirma Lahoz.

El inglés como requisito

"Una cosa es el nivel que dicta el expediente y otra es poder usar el inglés con normalidad en clase". Roser Vendrell, Tarragona, aprovechó al máximo su estancia de prácticas como Erasmus en el Instituto Español Cañada Blanch en 2012. Decidió vivir plenamente

Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

en inglés la cultura de Londres y sacar el máximo partido a la inmersión. Una vez obtenido el grado de Educación Primaria, gracias a su buen nivel en lengua extranjera se ha incorporado como maestra de inglés y de plástica (también en inglés) del colegio concertado Santo Domingo de Guzmán de Tarragona, que está desplegando un proyecto de escuela multilingüe y está introduciendo el inglés como lengua de trabajo. Entre otros, los alumnos hacen teatro en esta lengua y de cara al próximo curso estudiarán también alguna materia de medio (natural o social).

“Necesitamos el personal adecuado para desarrollar este programa. Cada vez que incorporamos nuevos profesores de primaria procuramos que tengan el grado con mención de inglés, o que acrediten un alto nivel con algún diploma oficial”, explica el director, Marcel Pallejà. En tres años, la introducción progresiva del inglés como idioma de aprendizaje ya da resultados. En la última evaluación de competencias básicas, un 38 % de los alumnos catalanes de sexto de primaria acreditaron un nivel muy alto de comprensión oral del inglés, del 68,2 %.

INTERNACIONALIZACIÓN // PÁG. 34

LA UNIVERSIDAD ESTRECHA LAZOS CON AMÉRICA LATINA

La URV firma convenios con universidades de Perú, Chile, México y Cuba.

El rector de la Universidad, Francesc Xavier Grau, se desplazó al continente americano para fortalecer alianzas con algunas instituciones y establecer convenios para fomentar el trabajo y la investigación comunes con centros de educación superior de Perú, Chile, Cuba y México.

Una delegación formada por el rector, la profesora Mercè Gisbert y Rebeca Tomàs, del Centro Internacional, visitó varias universidades de México, con las que se firmaron algunos acuerdos. Con la Universidad Autónoma de Querétaro se suscribió un convenio marco, con dos adendas de colaboración específica con las facultades de Enología y de Química, y un preacuerdo de doctorado conjunto en Tecnología Educativa. Con la Universidad Popular Autónoma del Estado de Puebla se firmó otro convenio marco que permitirá intercambiar estudiantes y profesores entre ambas instituciones.

En Cuba también se firmó un convenio con el Centro de Investigaciones y Servicios Ambientales Ecovidrio, responsable de los espacios protegidos de Pinar del Río. Este acuerdo es fruto de los diferentes proyectos de investigación ya realizados en esta zona desde el año 2010. El primer proyecto, Diagnóstico de la actividad turística en Viñales (Cuba) y tendencias de su desarrollo sostenible, lo financiaron la Agencia Española de Cooperación al Desarrollo (AECID) y el Centro de Cooperación al Desarrollo URV Solidaria. Posteriormente se ha podido seguir colaborando, en 2012 y 2013, con proyectos financiados por

la URV Solidaria. Han participado los miembros del Grupo de Investigación de Análisis Territorial y Turístico (GRATET, Departamento de Geografía), con la profesora Marta Nel-lo como investigadora principal. Por la parte cubana han participado investigadores de la Facultad de Geografía de la Universidad de La Habana y personal técnico del parque de Viñales.

En Perú, la URV y la Universidad Ricardo Palma de Lima estudiarán el paralelismo de la ciudad de Cusco y Tarragona. Se hará una restitución arqueológica virtual de la capital incaica y se profundizará en las trayectorias de las evoluciones de las dos. Esta cooperación forma parte del desarrollo del proyecto Cusco, dirigido por el profesor de la URV Ricardo Mar. Se hará una exposición en Washington en 2015 sobre los caminos incas, que está previsto que sean declarados patrimonio mundial por la UNESCO este año.

Además de la URV y la Universidad Ricardo Palma, de la que el rector Grau fue nombrado profesor honorario, el proyecto tiene el apoyo del Instituto Smithsonian de Washington, con el que la URV firmó un convenio de colaboración en octubre de 2013. Las dos universidades firmaron una carta de intenciones en la que se basará la cooperación.

Durante la visita a Chile del rector se firmó un convenio con la Universidad Autónoma de Chile para fortalecer los programas de posgrado y la movilidad de los estudiantes de doctorado. En la Universidad de Viña del Mar el rector pronunció una conferencia sobre la situación de la sociedad del conocimiento en España, y abrió la puerta a futuros convenios de movilidad de profesorado.

INTERNACIONALIZACIÓN // PÁG. 35

PLATAFORMA DE NEGOCIOS VIRTUAL

Diecisiete estudiantes de la URV participan en una iniciativa internacional que tiene por objetivo desarrollar una idea de negocio.

Experimentar de primera mano los retos de la colaboración internacional y trabajar en un entorno multilingüe, multidisciplinario y multicultural con estudiantes de universidades de otros países son algunos de los hitos del X-Culture Project, una iniciativa que se lleva a cabo por segundo año consecutivo con el objetivo de desarrollar

una idea de negocio con estudiantes de universidades de otros países. Este año han participado 17 alumnos de la asignatura de Economía de la ETSEQ.

Experimentar de primera mano los retos de la colaboración internacional y trabajar en un entorno multilingüe, multidisciplinario y

Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

multicultural con estudiantes de universidades de otros países son algunos de los hitos del X-Culture Project, una iniciativa que se lleva a cabo por segundo año consecutivo con el objetivo de desarrollar una idea de negocio con estudiantes de universidades de otros países. Este año han participado 17 alumnos de la asignatura de Economía de la ETSEQ.

Los participantes en el proyecto, liderado por Vas Taras, de la Universidad de Carolina del Norte (Estados Unidos), deben formar equipos virtuales de siete personas, con otros estudiantes de algunos de los setenta centros involucrados en la iniciativa y con las dificultades

que esto implica, como tener en cuenta los cambios de horario o el software de colaboración en línea (Doodle, Dropbox, Skype y Google Docs) para lograr reuniones efectivas.

En la ETSEQ coordina el proyecto la profesora de la asignatura de Economía Teresa Torres, del grupo de investigación SBRLab e-Management. Entre los alicientes del X-Culture Project para los jóvenes, se encuentra la posibilidad de trabajar con empresas ubicadas en los Estados Unidos, Ghana, la India o Indonesia, y de afrontar retos reales, que van desde buscar ideas para crear nuevos productos hasta expandirse.

VISITA DE ESTUDIANTES DE ASTRACÁN

Estudiantes de la Universidad Técnica Estatal de Astracán visitaron la URV los días 6 y 7 de febrero. Los jóvenes rusos fueron acogidos en la ETSEQ y en la Facultad de Enología, pues querían conocer la oferta académica de grado, posgrado y doctorado, además de la

investigación que se hace en los diferentes laboratorios. La universidad rusa y la URV ya están unidas por un convenio marco de colaboración. Los alumnos visitantes cursan estudios de tecnología de los alimentos, de logística y de tecnologías de refinado del petróleo.

ALUMNOS JAPONESES PARTICIPAN EN DOS SEMINARIOS

Una quincena de estudiantes de la Universidad Hiroshima hicieron una estancia académica en la URV en marzo para participar en dos seminarios, uno de Movilidad Humana y Derechos Humanos, y otro de Enfermería. Las dos universi-

dades forman parte de la red Internacional de Universidades (INU). La embajada nipona en España ha reconocido los seminarios como una actividad oficial de la conmemoración de los 400 años de relaciones entre España y Japón.

CONVENIO DE COLABORACIÓN CON CAMERÚN

La Escuela Internacional de Ciencias de la Gestión y de Ingeniería Petrolera (EISGIP) de Camerún renovó la colaboración con la URV a través de un convenio marco de colaboración firmado en octubre. La EISGIP es una universidad privada católica, con sede en la capital camerunesa, Yaundé, que ya acoge las clases del máster oficial interuniversitario en Ciencias Sociales del Desarrollo: Culturas y Desarrollo en África, que coordina la URV.

Este máster tiene campus de cooperación en Camerún, Senegal y Madagascar. La EISGIP es la primera universidad africana que ha puesto en marcha estudios de geología y petroquímica, ya que Camerún produce petróleo. Por este motivo, tiene especial interés en establecer colaboraciones con la URV en los ámbitos de la energía y de la química. El convenio tiene una duración de cinco años, prorrogables automáticamente por períodos de tres años.

IGUALDAD // PÁG. 36

DOLORS COMAS D'ARGEMIR RECIBE LA DISTINCIÓN MARIA ANTÒNIA FERRER 2014

La entrega se hizo en el marco de la Semana de la Igualdad de la URV.

La catedrática de Antropología Social de la URV, Dolors Comas, ha recibido la Distinción Maria Antònia Ferrer 2014 de la URV para la defensa de los derechos de las mujeres y su visibilización. Este reconocimiento, que otorga el Observatorio de la Igualdad en el marco de la Semana de la Igualdad, se entregó el 4 de marzo en un acto que tuvo lugar en el Campus Catalunya. Estuvieron presentes el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, acompañado de la directora del Obser-

vatorio de la Igualdad, Inma Pastor, y de Maria Antònia Ferrer. La directora de la Cátedra Unesco Red Unitwin en Políticas de Género e Igualdad entre Hombres y Mujeres y profesora de Antropología Social de la Universidad Autónoma de Madrid, Virginia Maquieira, pronunció la conferencia “Tensiones en torno a los derechos humanos en la era global”, enfocada a la lucha y los acuerdos internacionales por los derechos de las mujeres.

El jurado de la Distinción Maria Antònia Ferrer decidió otor-

Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

garle este reconocimiento por sus contribuciones como investigadora y política. Dolors Comas d'Argemir fue escogida entre las candidaturas presentadas por los miembros de la comunidad universitaria en un proceso abierto. Su participación en ámbitos donde las mujeres todavía encuentran muchos obstáculos para participar —como la representación y participación política— ha contribuido a hacer realidad uno de los objetivos de todas las políticas de igualdad: el empoderamiento de las mujeres. Al recibir la distinción, Dolors Comas pronunció un discurso sobre los puentes necesarios entre academia y política, y sobre cómo ha complementado estas dos facetas de actividad.

Dolors Comas d'Argemir fue de las primeras catedráticas del ámbito de las ciencias sociales en la Universitat Rovira i Virgili, donde impulsó el área de Antropología y, más tarde, la creación del Departamento de Antropología y Filosofía. Además, contribuyó a institucionalizar la antropología social en Cataluña, ya que participó en la fundación del Instituto Catalán de Antropología.

A lo largo de su carrera académica, ha investigado sobre los cambios económicos, la organización del trabajo, los cambios en la familia, la situación social de las mujeres, especialmente en el trabajo y en la familia, y la integración social de la inmigración. En los últimos años, ha analizado las políticas públicas y la representación de las mujeres y el género en los medios de comunicación.

Comas ha destacado también en el ámbito político. En 1995 se presentó en el Ayuntamiento de Tarragona por la coalición

Iniciativa per Catalunya-La Plataforma, responsabilidad que ocupó hasta el año 2004. Durante dos legislaturas (1999-2003 y 2003-2006) fue diputada del Parlamento de Cataluña, donde ha sido ponente de diez leyes en las legislaturas y del Estatuto de autonomía de Cataluña. También ha contribuido a establecer el protocolo de prevención de la ablación de las niñas africanas que viven en Cataluña.

Por elección parlamentaria, en 2007 entró a formar parte del Consejo del Audiovisual de Cataluña, donde se ocupó de la comisión de contenidos, de la relativa al género y de la Mesa para la Diversidad en el Audiovisual.

Después de trece años de servicios especiales por responsabilidades políticas, Dolors Comas ha retomado su actividad en la Universidad y preside la Fundación Nuevos Horizontes para la emancipación social, la defensa del medio ambiente y la igualdad de géneros.

Las habilidades para el liderazgo, en la Semana de la Igualdad

La adquisición de competencias para el desarrollo profesional ha sido el tema central de la Semana por la Igualdad de la URV, que este año se llevó a cabo del 3 al 12 de marzo con el objetivo de dar a conocer a los estudiantes diferentes ámbitos de conocimiento desde la perspectiva de la igualdad entre hombres y mujeres. La Semana por la Igualdad es una iniciativa formativa para los estudiantes de grado y posgrado y para la sociedad, que difunde las aportaciones de las mujeres en diversos campos. Este año se trataron, a través de diversos talleres, temas como el trabajo en red, la mentoría y los nuevos tipos de liderazgos.

IGUALDAD // PÁG. 37

CONSTITUIDO EL GRUPO DE TRABAJO DE IGUALDAD DE GÉNERO DE LA RED VIVES

Fortalecer las políticas de igualdad en las universidades es el objetivo del grupo de trabajo de Igualdad de Género creado por la Red Vives, que funciona desde diciembre. El grupo, que pretende conocer mejor las desigualdades que existen en las universidades del área territorial de la Red, ya ha establecido las principales líneas de actuación y ha consensuado un plan de trabajo que incluye diversas acciones.

Estas líneas son: realizar el seguimiento y la evaluación de los planes de igualdad; incorporar la perspectiva de género en la docencia y la investigación; aprobar y seguir el protocolo de

actuación en situaciones de acoso por razón de sexo; prevenir la violencia de género y coordinar con las instituciones competentes; implantar medidas de conciliación; sensibilizar sobre la igualdad de género, y romper estereotipos en la elección de estudios.

El grupo de trabajo de Igualdad de Género está integrado por representantes de las unidades de igualdad de las universidades que forman parte de la Red y tienen delegadas las competencias en materia de igualdad de género. La URV está representada por la directora del Observatorio de la Igualdad, Inma Pastor.

CALENDARIO 2014 SOBRE MUJERES ARQUITECTAS

El Observatorio de la Igualdad de la URV ha dedicado el calendario 2014 a las mujeres que han hecho contribuciones importantes a la arquitectura. Con esta iniciativa se visibilizan sus nombres y su aportación al conocimiento científico. Para su elaboración se ha seleccionado a doce mujeres que han hecho trabajos muy diversos en el campo de la arquitectura, como Julia Morgan, Matilde Ucelay, Lilly Reich, Kazuyo Sejima y Lina Bo Bardi, entre otras. Además de la Escuela Técnica Superior

de Arquitectura (ETSA), también han colaborado en la edición del calendario Coral Cuadrada, profesora e investigadora de la URV de historia medieval, historiografía e historia de las mujeres, y Marc Blanco, autor del diseño y las ilustraciones.

LA URV CONMEMORA EL DÍA INTERNACIONAL PARA LA ELIMINACIÓN DE LA VIOLENCIA CONTRA LAS MUJERES

El 25 de noviembre la URV conmemoró con una jornada académica el Día Internacional para la Eliminación de la Violencia contra las Mujeres. Este acto, abierto a toda la comunidad, sirvió para presentar el Protocolo de actuación en caso de posible acoso en la URV y para dar a conocer los proyectos científicos en materia de violencia de género que lidera la Universidad, como el programa europeo Daphne III Epogender y GAP-Work. Laura Román coordina el proyecto Epogender (Towards an efficient implementation of the European Protection Order against gender violence), que

tiene como objetivo supervisar la correcta armonización y ejecución de la orden de protección europea a las víctimas de violencia de género en los 27 Estados miembros.

Durante la jornada, la directora Isabel Segura presentó su documental Podrías ser ella, una denuncia de la violencia de género hecha a través de entrevistas y canciones de grupos musicales. El acto concluyó con el concierto del grupo de reggae Lioness Meeting.

HONORIS CAUSA // PÁGS. 38 y 39

DEFENSOR UNIVERSAL DE LA EDUCACIÓN PÚBLICA

Federico Mayor Zaragoza es investido doctor honoris causa, la primera distinción de este tipo que se hace en el Campus Terres de l'Ebre.

El presidente de la Fundación Cultura de Paz, Federico Mayor Zaragoza, fue investido doctor honoris causa por la URV el 31 de octubre pasado. El exdirector de la UNESCO habló de educación ante las 140 personas que asistieron a su investidura, en el Aula Magna del Campus Terres de l'Ebre. Era la primera vez que se celebra el otorgamiento de la máxima distinción universitaria en el Campus de Tortosa.

Mayor Zaragoza inició su discurso recordando la figura de sus padres y sus raíces tortosinas. "Les dedico este reconocimiento a ellos, que no tuvieron estudios pero fueron doctores honoris vitae. Ambos siguen siendo la luz permanente de mi camino", afirmó, al tiempo que hizo una mención muy especial a su tío y político tortosino, Marcelino Domingo, que fue ministro de Educación durante la República: "Sabía que la educación era ser, no tener".

Muy crítico con la actual ley de educación elaborada por el Gobierno español, Mayor Zaragoza afirmó: "El actual sistema que tenemos es antieducativo. Una ley de educación no se puede hacer consultando los informes de la OCDE y con criterios neoliberales, sino que se debe consultar a la comunidad educativa".

Durante la ceremonia, el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, destacó del exdirector general de la UNESCO su compromiso social, su visión universal y su rigor crítico, y lo definió como "un tortosino de corazón universal".

Militando por una cultura de la paz

Doctor en Farmacia, en 1974 Mayor Zaragoza fue cofundador del Centro

de Biología Molecular Severo Ochoa de la Universidad Autónoma de Madrid y también del Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Su carrera política le llevó a ejercer los cargos de subsecretario de Educación y Ciencia del Gobierno español (1974-1975), diputado en el Parlamento español (1977-1978), consejero del presidente del Gobierno (1977-1978), ministro de Educación y Ciencia (1981-1982) y diputado al Parlamento Europeo (1987). En 1978 fue nombrado director general adjunto de la UNESCO y en 1987 fue elegido director general de esta organización, que renovó en 1993 por un segundo mandato.

Al volver a España, en 1999, creó la Fundación Cultura de la Paz, de la que es presidente. Con su impulso, la UNESCO creó el programa Cultura de paz, organizado en torno a cuatro temas principales: la educación para la paz, los derechos humanos y la democracia; la lucha contra la exclusión y la pobreza; la defensa del pluralismo cultural y diálogo intercultural, y la prevención de conflictos y consolidación de la paz. En el marco de esta estrategia, se llevaron a cabo numerosas reuniones y conferencias internacionales sobre educación para la no violencia, erradicación de la discriminación y fomento del pluralismo, y la cooperación internacional. A raíz de todas estas reuniones se obtiene la treintena de declaraciones que expresan la voluntad de fomentar la educación, la ciencia, la cultura, la investigación, la docencia, la justicia y la "solidaridad intelectual y moral", a que se refiere la Constitución de la UNESCO. El 13 de septiembre de 1999 la Asamblea General de la ONU aprobó la Declaración y el Plan de acción sobre una cultura de paz, que constituye, desde el punto de vista conceptual y práctico, la máxima aspiración del profesor Mayor Zaragoza.

INVESTIGACIÓN Y VALORES

La URV inviste doctor honoris causa al ingeniero electrónico y físico Jamal Deen.

El ingeniero electrónico y físico Jamal Deen fue investido doctor honoris causa por la URV en un acto celebrado en el Paraninfo de la Universidad el 7 de marzo. El profesor Benjamín Iñiguez fue el padrino de Deen, de quien destacó "sus contribuciones en nuevos dispositivos y bioelectrónica

que llevarán a extender la nanoelectrónica a nuevas fronteras, con consecuencias muy importantes para nuestra vida".

En su discurso, Jamal Deen recordó "el viaje" que ha significado su vida y definió su trayectoria como un placer para hacer investigación e impartir formación, sin dejar de mencionar sus orígenes, en una familia muy modesta.

Continúa en la página siguiente ►

► Viene de la página anterior

Perseverancia, concentración, espíritu de competitividad y de desafío, pero también respeto por los demás son los valores que le inculcaron en la etapa de formación. A lo largo de su trayectoria, haber vivido en América del Norte, Europa y Asia ha contribuido a su capacidad de adaptación y de tolerancia. Recomendó a los jóvenes investigadores que no tengan miedo de adentrarse en campos de investigación difíciles; la comunicación y la colaboración con científicos de otras disciplinas en proyectos de alcance global marcan la diferencia y son fuente de satisfacciones. Y en ese sentido, recordó una frase de Albert Einstein: "No es que sea más inteligente, es que le dedico más tiempo a los problemas".

En el discurso de bienvenida al nuevo doctor, el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, remarcó su producción científica, así como el que su investigación se haya destinado a la mejora de la sociedad.

La trascendencia de la bioelectrónica

Nacido en Georgetown (Guyana), obtuvo la licenciatura en Física y Matemáticas en la Universidad de Guyana, y el doctorado en Ingeniería Electrónica y Física Aplicada en la Universidad Case

Western Ohio (Cleveland, Ohio, EE.UU.). Su tesis doctoral la financió la NASA. Ha trabajado en las universidades Lehigh (Bethlehem, Pensilvania, EE.UU.) y Simon Fraser (Vancouver, Canadá), y desde 1999 ocupa una cátedra en el Departamento de Ingeniería Electrónica y Computación en la Universidad McMaster (Hamilton, Ontario, Canadá).

Jamal Deen ha centrado su investigación en las áreas de la microelectrónica, nanoelectrónica, bioelectrónica y optoelectrónica.

Es coeditor de 22 libros, autor de más de 250 artículos en revistas científicas y tiene seis patentes. Entre los premios que se le han otorgado, destaca el de miembro del Instituto de Ingenieros Eléctricos y Electrónicos (IEEE) y miembro de la Sociedad Electroquímica (ECS). Es doctor honoris causa por la Universidad de Waterloo (Canadá) y por la Universidad de Granada. El vínculo de Jamal Deen con la URV viene del año 2004, fecha de su primera estancia con el grupo de investigación NEPHOS. Desde entonces ha estado en la URV un total de once meses, y también ha ocupado una cátedra de excelencia.

PUBLICACIONES URV // PÁG. 42

GALENO Y EL ARTE DE LA MEDICINA

Entrevista a Joana Zaragoza, profesora de Filología Griega de la URV y traductora de Tres tractats sobre l'art i la medicina, de Galeno.

¿Qué encontrará en este libro quien lo lea?

Encontrará información escrita a principios del siglo II de nuestra era que en estos momentos está sobre la mesa. Por ejemplo, uno de los tratados cuestiona quién hace más por la sociedad: los intelectuales o los que practican deporte. Y Galeno se da cuenta de que, ya en su época, quien está mejor considerado no es el médico ni el filósofo, sino el atleta.

¿Quién fue Galeno y cómo contribuyó a la medicina?

Cuando Galeno nace, quien gobierna el Imperio ya es Roma, y él es griego. Recoge toda la tradición médica anterior, encabezada por Hipócrates, desde el siglo V a.C. Es un personaje de buena familia que ha pasado por todas las escuelas médicas y filosóficas de la época. Es un hombre que considera que "el mejor médico es también filósofo" (y tiene un

tratado titulado así). Reinventa la medicina a partir de cosas que ya existían, pero con conocimientos nuevos: de anatomía (porque ha sido médico de gladiadores), de patología, terapéuticos, etc.

¿Qué trascendencia tiene esta traducción para el catalán?

Este es el primer texto del autor en nuestra lengua, y considero que esto es muy importante. En primer lugar, porque es alguien poco conocido y poco traducido, también a otros idiomas; y en segundo lugar, porque es en catalán.

¿A qué público se dirige este texto?

A todo el mundo; puede gustar a cualquier persona que tenga un mínimo de curiosidad por lo que le rodea. No solo habla de medicina, sino que a través de ella se pueden entender muchas de las cosas que pasan hoy en día. Por otro lado, es un libro de difusión de la medicina griega, dirigido a los especialistas que deseen encontrar una nueva traducción de los tres textos galénicos.

PUBLICACIONES URV, EN GOOGLE BOOKS

La Universitat Rovira i Virgili ha comenzado a digitalizar su catálogo en la plataforma Google Books. Con la difusión a través del buscador, la URV proyectará sus títulos de divulgación académica en uno de los archivos bibliográficos más visitados de la red. De hecho, el servicio ya tiene más de 100 libros del sello Publicaciones URV al alcance del público, la mitad de los cuales son digitales, de libre acceso y descarga gratuita.

Publicaciones URV (<http://www.publicacionsurv.cat>) se creó en 2005 con el objetivo de editar y distribuir, mediante diferentes colecciones, obras universitarias de carácter institucional,

docente, investigador y divulgativo. Desde entonces se han editado más de 300 libros y revistas, que son una excelente muestra de la actividad científica que se realiza en la Universidad, con los que se hacen visibles los resultados de la investigación universitaria para ponerlos al servicio de la sociedad.

Para hacer efectiva la digitalización del catálogo, se ha firmado un acuerdo entre las dos instituciones que permite la consulta

Continúa en la página siguiente ►►

► Viene de la página anterior

mundial de los libros en la biblioteca digital de Google, y la búsqueda específica del contenido gracias a la indexación de palabras del sistema. Google Books tiene más de 20 millones

de libros en 400 idiomas y también reúne fondos de otras universidades españolas.

PUBLICACIONES URV // PÁG. 43

AIXÒ ERA I NO ERA. OBRA FOLKLÒRICA DE JOSEP M. PUJOL

Edición a cargo de Carme Oriol y Emili Samper

El estudio del folclore catalán ha conocido en los últimos años un importante impulso en nuestro territorio, debido sobre todo al magisterio de Josep M. Pujol, tanto a través de la docencia universitaria en Tarragona como mediante las muchas conferencias impartidas y los estudios publicados. Desde un conocimiento profundo de las teorías y los métodos que el folclore ha ido forjando a lo largo del tiempo, supo explicar el sentido que ha tenido y tiene el folclore en la vida de las personas, cuál ha sido el legado de los nuestros folcloristas y cuáles son las posibilidades de estudio que se abren de cara al futuro.

Los ensayos reunidos en este libro comprenden el conjunto de trabajos (artículos, capítulos de libro, intervenciones en seminarios e introducciones) que el autor publicó entre 1985 y 2012, y que pueden resultar difíciles de localizar y consultar, por haber aparecido en lugares de características muy diversas.

En este libro el lector encontrará unos ensayos clarividentes y sugerentes, llenos de contenido y erudición, pero escritos en un lenguaje preciso y elegante que, a buen seguro, garantizará una lectura placentera.

FILMAR A PIE DE AULA. QUINCE AÑOS DE UNA EXPERIENCIA DOCENTE EN LA UNIVERSIDAD

Beatriz Comella Dorda

http://publicacionsurv.cat/media/k2/items/cache/f3b735e3300faff0e348331a5413d4d3_XL.jpg

Esta obra analiza de cerca los casi quince años de existencia del máster en Documental y Creación de la Universitat Pompeu Fabra, desde su nacimiento en 1998 hasta la actualidad, tanto desde dentro —docencia, visión de coordinadores, profesores y alumnos— como a partir de la visión externa de la crítica. Además, compara estos estudios de posgrado con otros existentes en la ciudad de Barcelona y en otros lugares del

mundo, algunos de los cuales los toman como modelo reconocido. Por otra parte, analiza los frutos que el máster ha ido dando a lo largo de las distintas promociones (las películas), relacionándolos con el panorama del cine documental contemporáneo y, sobre todo, con el movimiento de cine de autor catalán, que en los últimos años ha comenzado a tener relevancia internacional.

VIVE LA URV // PÁG. 44

DIVULGACIÓN DE LA INVESTIGACIÓN

El programa Fem Recerca! centró las actividades de la Semana de la Ciencia en la Universidad.

En el marco de la Semana de la Ciencia, que tuvo lugar en noviembre, la URV organizó la segunda edición del programa Fem recerca!, una actividad que permite a los estudiantes de secundaria entrar en los laboratorios y en las aulas de la Universidad para participar en talleres científicos, y ser los protagonistas durante unas horas. Esta actividad está dirigida a despertar vocaciones científicas y a incentivar el interés por la investigación y los estudios universitarios.

Este año, además, la URV reforzó la programación de la Semana de la Ciencia con otras actividades. El Teatro Bartrina de Reus acogió el acto central, Ciencia en el Teatro, un espectáculo con experimentos en directo, demostraciones

de materiales superconductores y robots móviles; todo ello organizado por la Unidad de Comunicación de la Ciencia de la URV y la Antena del Conocimiento de Reus. También se celebró la primera edición del concurso ¿Quieres saber qué investigo?, que ganó la estudiante de doctorado Helena Torrell por su exposición "Esquizofrenia, energía y genética". El premio estaba dotado con 700 euros y una producción de un vídeo divulgativo sobre su investigación. El segundo premio, dotado con 300 euros, se concedió ex aequo a Toni Vallès y Estela Mariné, que defendieron las exposiciones "Conectarse a las redes" y "La imagen turística on line de Cataluña", respectivamente.

El vestíbulo del Teatro Bartrina también acogió dos experiencias de grupos de la URV: Materiales superconductores

Continúa en la página siguiente ►►

► Viene de la página anterior

y levitación, a cargo del centro EMaS; y Experimenta con robots móviles, a cargo de la asociación de robótica URbots.

En el Antiguo Ayuntamiento de Tarragona se pudo visitar una exposición de fotografías de investigación de la URV, resultado del V Concurso de Fotografía Digital de la URV, cuyo lema fue: "Hacemos investigación". Otros agentes del territorio organizaron hasta una quincena de actos para la Semana de la Ciencia.

Locos por la Ciencia

Los estudiantes de primero de bachillerato con interés y aptitudes por las ciencias tienen a su alcance el programa Locos por la Ciencia, que se dirige a estudiantes de toda

Cataluña. En Tarragona se ha organizado Locos por la Química, que ha seleccionado a veinte alumnos, y Locos por la Arqueología, con veinte más, bajo la dirección de tres centros de investigación adscritos a la URV: el Instituto Catalán de Investigación Química (ICIQ), el IPHES y el Instituto Catalán de Arqueología Clásica (ICAC). Estos centros dirigen cuatro propuestas relacionadas con la ciencia dirigidas a alumnos de primero de bachillerato de la demarcación, que están haciendo estancias en diferentes centros de investigación para ver cómo se trabaja in situ. Esta actividad permite a los participantes aprender temas y descubrir disciplinas que se escapan de su contenido curricular.

DÍA DE LA CIENCIA EN EL EBRO

Desde aprender qué son y cómo trabajan los materiales superconductores hasta sumergirse en el mundo de los sentidos y su estimulación: estas son algunas de las nuevas experiencias que vivieron un centenar de estudiantes de bachillerato de los institutos Ramon Berenguer IV, de Amposta; Joaquín Bau, de Tortosa, y el Instituto de Roquetes durante el Día de la Ciencia en el Ebro, que se organizó en febrero. La iniciativa pretendía divulgar y acercar la investigación de la Universidad a los estudiantes de bachillerato de las Terres de l'Ebre de forma lúdica y comprensible, y contribuir a fomentar

las vocaciones científicas entre los estudiantes que están a un paso de formar parte del sistema educativo superior. En esta primera edición, que se organizó desde el Campus Terres de l'Ebre con la colaboración de la Unidad de Comunicación de la Ciencia, se llevaron a cabo talleres y la conferencia "Nuevas formas de comunicar la ciencia. Rockinshoe: comunicación científica 3.0", a cargo de Jaume Cugat, divulgador científico. Se trata de la primera experiencia de estas características que tiene lugar en el Campus Terres de l'Ebre y los buenos resultados hacen prever su continuidad.

CONTENTS - EDITORIAL // PAGE 3

INTERNATIONALLY RELEVANT, LOCALLY ENGAGED

Since its inception in 1991, the University's objective has been to be a research university that is internationally relevant and locally committed. The Times Higher Education "100 Under 50" ranking has just placed the URV in 66th position among all the universities in the world that are less than 50 years old. The ranking considers relevant scientific publications, research, internationalization, funding obtained from the private sector and teaching. It is therefore an overall assessment of the University's work that ranks it among the best in the world, and an external evaluation that tells us that the URV is now an internationally relevant university.

The University has always been very closely involved with the society in the surrounding area. Its strategy for specialization, which has been designed based on the economic and social strengths of southern Catalonia, is fully focused on this objective. Now the European Union's strategy until 2020 involves a regional development policy based on smart specialization. And it has highlighted the URV as an example of the role that universities can play in this strategy. This is therefore another external assessment that recognizes the URV as a university that is very involved locally and which has a good specialization strategy.

At the University, we have all the means necessary to contribute to making southern Catalonia a region of knowledge. And not just the University: research institutes, hospitals, and technology centres and the entire network of relationships that has been created around the campus of international excellence must also contribute.

I am pleased and proud of the progress that the URV has made in this direction. The RDI Report 2006-2013 (www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/) shows the main indicators of the good results obtained over the last eight years. Now, to make the leap forward that the European Union would like us to make, and which society is demanding in order to overcome the crisis, this regional strategy must be systematized and governance organized with the involvement of the local authorities and the Government of Catalonia. I am convinced that the URV is ready and will be able to meet the challenge, because the URV's current position is the result of the work done by many people who have shown their commitment to the project and who are able to face all challenges.

Francesc Xavier Grau
Rector of the URV

PROFILE // PAGES 4 and 5

"RESEARCH ON TOTAL REFINING WITH THE URV AND THE CTQ OPENS THE DOOR TO USING CHEAPER CATALYSTS"

DANIEL CURULLA,

senior scientist at Total Refining and Chemicals.

What is your mission as a researcher at Total Refining?

I work in the Catalysis Department, which focuses on the search for new processes or new products that enable us to find solutions to the energy problem that Europe will face in the future. We are trying to provide solutions for a more sustainable world.

Which new products are you referring to?

They may be conventional products, such as petrol or diesel, but obtained from a different initial product. Today we manufacture them in refineries, from oil. But we could think about transforming the biomass. Obviously, this means that we would have to provide solutions for the processes and catalysts that are used in order to be able to apply the same type of regulations as the products we currently use. But also for example, thinking about the transport sector, which increasingly incorporates hybrid systems, battery electrolytes. They might be chemical compounds derived from oil, or manufactured from new sources or new resources such as biomass, and even CO₂ can be converted.

What is the most important project you are working on?

Oil, because we use it to produce fuel, we burn it and produce CO₂ from it, and we have to prevent overheating and reduce emissions. In that respect, there are three main areas of work. The first, where perhaps the best results can be achieved, is aimed at increasing energy efficiency: improving processes in industries to produce less CO₂ and consume less energy. In this context, we need to educate people to be more responsible in their use of energy, as they are also jointly responsible for it. Whatever

happens, there will always be emissions in industry. This CO₂ can be concentrated, recovered and then can be sequestered - it can be stored underground, for example, using old wells or gas reserves that the oil groups have drained. That costs money, and how we can get money from the CO₂ after it has been captured is now being studied. We can get it to transform it into chemical products and then use it to make plastics, for example.

What is the purpose of the research project that Total Refining, the URV and the CTQ are involved in?

The project started in September 2009 and is still ongoing. We have just renewed it for two more years, and we have obtained very interesting results from the point of view of understanding chemistry. We have opened new doors to new types of catalysts based on nanotechnology with very promising results, which allow us to use a minimal amount of the most expensive components. This cross-disciplinary experience with various European groups, including the URV and the CTQ, has enabled us to acquire knowledge during these four years that has meant that we are now writing several patents. Personally, I think it is very promising and we'll have to see where it leads.

From the strategic point of view, what is the main challenge for the oil industry in terms of research?

So-called light oil, which is the most widely used so far, contains few pollutants. According to the regulations, there must be less sulphur and less nitrogen - today the figure is 10 ppm of sulphur in diesel and in 98 octane petrol, for example - but we are finding that oil resources are becoming heavier and contain higher pollutant concentrations. From the

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

point of view of the refineries, and refining, the major problem to be solved in the future will be how to adapt the existing processes to this new type of oil, which is heavier and requires a treatment which is quite a bit stronger, and more intensive, to produce the same kind of product as we use today.

How will this industry develop on a European and international scale?

European refineries have a surplus petrol production capacity, and today our cars are very much based on diesel. Until recently, Europe exported gasoline to the United States and imported their diesel. This ended from one day to the next because of shale gas. The Americans no longer need to import petrol, while they still export diesel to Europe... Moreover, China and rapidly developing countries are asking for more and more fuel, especially petrol. But producing petrol in Europe to send it to China is very expensive, and in fact large new refineries are being built where the oil is extracted, such as in Saudi Arabia, which is also closer to the final market.

Two decades on, how would you rate your education at the URV?

Personal contact, personal influence, from both some teachers who helped me educate myself and from friends and classmates, as well as the overall training I've had in chemistry, which has allowed me to adapt quickly to different types of work in which I've been involved.

What advice would you give someone who is about to finish their

degree and wants to focus their career?

To go abroad. To go and discover other places where they think, work and teach things in a different way. And learn from that experience to think carefully about how they work, how they have learned and how it can be applied to build or complete themselves as a person or professional. For me, that's essential.

PROFILE. The catalyst

Daniel Curulla wanted to be a physicist, but he studied Chemistry in Tarragona due to the influence of his father, an engineer at Dow Chemical. And it hasn't turned out too badly for him at all. Since graduating and obtaining his doctorate at the URV (1991-2001), Curulla has built up an impressive curriculum vitae as a researcher, first at the Technical University of Eindhoven, where he specialized in catalytic processes, and for the last five years, as a senior scientist at the major French oil company Total Refining & Chemicals. Curulla is based in Brussels, and is in charge of several research projects that are considered strategic in the sector in which he works. Some, because they improve current production processes. And others, because they allow us to anticipate what form the fuels of tomorrow will take. One of these projects, which focuses on obtaining cheaper catalysts for gas recovery, involves the collaboration of the URV's Department of Physical and Inorganic Chemistry and the Chemistry Technology Centre in Tarragona (CTQ).

INSTITUTION // PAGE 6

AN INTERNATIONALLY RELEVANT AND LOCALLY ENGAGED UNIVERSITY

During a public lecture, the rector called on society to work on creating a regional system of innovation

The 100 Under 50 ranking, produced by the Times Higher Education Supplement, placed the URV in 66th position on the list of the 100 best universities in the world less than fifty years old. The ranking includes scores for citations in scientific publications, as well as weighted scores for internationalization, relationships with industry, teaching and research. Four Catalan universities are listed among the 100 best young universities. They are Pompeu Fabra University (13), the Autonomous University of Barcelona (23), the URV (66) and the Polytechnic University of Catalonia (95). There are also three young universities from elsewhere in Spain: the Autonomous University of Madrid (58), the University of Vigo (76) and the Polytechnic University of Valencia (77).

In another ranking, the University of Leiden (Holland), which specializes in excellent research with an international impact, rates the URV as the leader in Spain, and puts it in 180th place among the world's best 750 universities.

In less than 25 years, the URV's commitment to research has given excellent results and the rankings show that it is an internationally relevant university. This is due to both its research results and its internationalization.

The URV is an international university. 39% of its scientific publications are produced in collaboration with researchers and research centres all over the world. 28.2% of its master's degree and doctoral students come from abroad, and it has signed agreements on research collaboration and mobility with over 400 universities worldwide. It is one of the Spanish universities with the highest levels of participation and leadership in the European projects in the Seventh Framework Programme for Research.

Since 2012, the economic crisis has made the European Union the primary source of research funding for the URV. Now, the EU's new research programme for 2014 - 2020, which is aimed at financing smart specialization strategies, and its regional development funds, are also linked to promoting the knowledge economy. In order to achieve sustained and sustainable regional development and to carve a niche in Europe and the world, we must develop a regional system of innovation that responds to European calls.

In his public lecture to take stock of his mandate, the rector, Francis Xavier Grau, said that "Europe has given us an objective for 2020, for which everything we have done since 2001 fits like a glove, which is the smart specialization strategy". With these words, he emphasized that the institution's strategy since its adoption of the Strategic Research Plan is in line with European policies concerning the knowledge society.

The teaching, research and knowledge transfer structures that are in place in the region, with the involvement of public and private agents - most of which are part of the Southern Catalonia Campus of International Excellence (CEICS) - now need to be structured in a self-governing regional system of innovation which can be coordinated with governments at the local, Catalan and European levels and the University.

For Francesc Xavier Grau, this system must contribute to the economic, social and cultural development of the southern region of the country - and Catalonia as a whole - by creating value through scientific and research excellence. "By doing so, we are using our local environment to make the transition which is a problem all over the world - the necessary connection between basic research capacity and innovation on the one hand, and the transformation of new knowledge into the country's wealth, on the other," he said. That is the URV's commitment to the society around it.

INSTITUTION // PAGE 7

THE INTERNATIONALIZATION OF THE URV

The URV is an international university located in the south of Catalonia. It is linked to a Mediterranean society with a culture that is classical, industrious, friendly and with a good quality of life, and much of the scientific production is carried out in collaboration with universities and research centres all over the world, with which it also has exchange agreements for students and teaching staff. The University attracts brilliant students from around the world who take master's degree and doctoral studies at the URV to enhance their capacity for

research and innovation, and teaching staff that expand the vision of teaching practices at the URV. This has made it one of the Spanish universities with the highest levels of participation and leadership in the European projects of the Seventh Framework Programme for Research. Its international commitment is also evident in the 50 international cooperation projects in which it has participated in recent years.

INSTITUTION // PAGE 8

EXCELLENCE IN SCIENTIFIC PRODUCTION

The RDI report for 2006-2013 shows the URV's quantitative and qualitative growth, despite the economic crisis.

Research has been the cornerstone of the University, which has made efforts so that its research activity has not stopped growing in recent years, despite the severe constraints due to the economic crisis. Its creation of research groups, its own centres and collaboration with other institutions has led to an exponential increase in research results, and the URV has earned a prestigious place in international research. The most visible result of scientific production is publications in indexed scientific journals. 996 articles were produced in 2013 - almost double the figure for 2006, while there was also an improvement in their impact, as measured by the number of citations received by each document. According to the ESI (Essential Science Indicators) in 2013 this impact averaged 11.6 citations per article.

The URV is now Spain's second ranked public university in terms of scientific production of excellence. According to the Scimago Institutions Ranking study for 2014, 16.4% of the URV's scientific production was in the group of the 10% of the most cited papers. According to the SIR Iber Spain ranking, the URV is the leading public university in leadership of excellence.

SIR Iber Spain 2014 also shows that the University is the fifth-placed public university in Spain in terms of normalized impact, i.e. the ratio between the institution's average scientific impact and the world average for citations. The URV's articles are cited 42% more often than the world average figure. The URV is also in ninth position in terms of the percentage of articles appearing in the most influential publications.

The University's strategy involves making excellence in research an engine for the improvement of teaching. The Studia XXI project, promoted by the European Foundation Society and Education, places the URV sixth in terms of the highest academic performance rate among Spain's public universities. The circulation of these indicators of excellence in teaching and research has coincided with the announcement of Dow Chemical's decision to select the URV as one of the strategic European universities for its activities.

The RDI report can be consulted at:

http://www.urv.cat/universitat/docs/rdi2006-2013/es_index.html

INSTITUTION // PAGE 9

A PIONEERING CHAIR IN HOUSING

Presentation of the URV Housing Chair - a stable platform for research, teaching and knowledge transfer in housing.

Intermediate tenancies, the mortgage market, real estate mediation and leasing in Europe are the main research lines for the URV Housing Chair, which is led by Professor Sergio Nasarre, and presented at the Catalunya campus on 19 February. This chair is the result of a close collaboration between the University, government bodies and the social partners involved in housing. The initiative aims to create a stable platform for research, teaching and knowledge transfer in the area of housing based on an interdisciplinary and international perspective, in a unique platform in Spain.

The Chair is supported by the Government of Catalonia, Tarragona City Council, the Tarragona Chamber of Urban Property and the College of Notaries of Catalonia, in addition to the Ministry of Public Works, Reus Town Council and the Association of Registrars of Catalonia.

Its research areas include all issues related to housing, from an interdisciplinary and international perspective. The Chair is currently working with the European Commission, coordinating and undertaking two pioneering studies in Europe: one on rentals in Europe and another on evictions due to the crisis. It has also conducted research on intermediate tenancies for the Government

Continued on the next page ►►

► It comes from the previous

of Catalonia, in a legislative initiative that has now been made available to the public in order to facilitate access to housing.

The Chair also supervises doctoral theses on subjects including the management of social housing and rehabilitation for rental purposes. Its research is carried out by ten researchers working in various disciplines, and its advisory board is made up of Spanish national and international researchers on housing issues. It also organizes two graduate courses through the URV Foundation - one on mediation and the other for real estate agents.

Tarragona Smart Mediterranean City Chair

On 6 March, the Board of Governors approved the creation of the Tarragona Smart Mediterranean City Chair, which is the result

of a three-year collaboration agreement between the Tarragona Smart Mediterranean City Foundation and the University. It is a tool for interdisciplinary reflection, discussion and dissemination based around Tarragona's transformation into a smart city for the Mediterranean Games in 2017. The objectives include: identifying needs and potentials to meet the challenges faced by the city and to create synergies among the parties involved; fostering the emergence of public and private initiatives for the Games in 2017, with the participation of the URV, and leading and standardizing the development of the concept of the Mediterranean smart city, while fostering collaborative relationships between Euro-Mediterranean cities.

FOOD SAFETY CONSULTANTS

The University has become one of the European institutions accredited to advise the European Food Safety Authority on animal and plant welfare, new foods and health declarations. In a report produced by the Nutrition and Health Technology Centre, the University demonstrated its expertise and experience and became the 29th public institution in Spain able to provide advice in any of the four areas.

The competent European organizations are designated by the relevant Member States - in this case the Spanish Agency for Food Safety (AESAN) - and the ultimate goal is to help ensure safety in food and for the consumer. The URV can participate in the competitive calls announced by the EFSA to be able to issue scientific and technical reports and provide the Agency with its expertise and knowledge when required.

INSTITUTION // PAGE 10

A BENCHMARK UNIVERSITY

The European Union has proposed the URV as a model of contribution to regional development.

The URV is a model of collaboration between universities and industry, based on its research and development of human capital in the field of chemistry. This is according to the practical guide Connecting universities to regional development, which in November presented five case studies from different European regions and universities as models.

The document was produced by the European Commission's Directorate General for Regional Policy, as part of the Europe 2020 strategy and in line

with the RIS3 Research and Innovation Smart Specialisation Strategy. The aim is for states and regions in the European Union (EU) to identify the knowledge specializations that best suit their potential. The publication is presented as a guide "designed to help authorities managing ERDF operational programs to improve the contribution of universities to regional development, with a view to strengthening the economic, social and territorial cohesion in a sustainable way."

COMMITMENT TO QUALITY

The University continues to obtain quality certificates. The URV Foundation's Centre for Technology Transfer and Innovation (CTTi) has once again obtained the ISO 9001:2008 certification for quality management and the UNE 166002:2006 certificate for research, development and innovation. Like last year, the CTTi remains the first and only public technology transfer centre in Spain that has obtained this certification.

For its part, the plan for improving the management of the URV won two awards in 2013: as good practice from the Telescopi

Network's Observatory of Best Practices in University Management, and a European University Quality Award at the annual meeting of the private university in Madrid. The improved management Plan, which covers the period 2011-14, establishes the goals URV wishes to achieve in the management field. At a time of crisis like the present, the University remains committed to its modernization and improvement, and around a hundred initiatives are planned.

Continued on the next page ►►

INSTITUTION // PAGE 11

THE ESTABLISHMENT OF THE CRAIS IS COMPLETE

With the Baix Penedès campus, which has been operational since February, there are now seven CRAIs at the University

The Baix Penedès campus has had its own CRAI since February. With the opening of this new Learning and Research Resources Centre, where the services are still in the process of organization, the provision of these facilities on all the campuses of the URV is complete.

The University has a total of seven CRAIs. Since the opening of the first one, on the Catalunya campus in 2009, the implementation of this new library concept has gradually expanded: in September 2011 it was joined by CRAIs on the Sescelades and Terres de l'Ebre campuses, and the CRAIs on the Vila-seca campus and the Bellissens campus and the Medicine and Health Sciences CRAI opened in September 2013.

Furthermore, last December the CRAIs on the Catalunya, Sescelades and Terres de l'Ebre campuses obtained the ISO 9001:2008 certificate and became the first in Spain to receive this stamp of approval. The rest are following this process in order to obtain the certificate in 2014.

Transfer of services

Some URV services have moved, and are now located in new facilities on the Catalunya campus. These include the Computer & ITC Resources Service, the Student Support Centre (CAE), the University Library and Documentation Service, the University Extension Management Service (SEGEU) and the Academic Management Service (EMS).

The CRAI philosophy

The establishment of the CRAIs on the URV campuses has been an emerging strategic commitment by the University. The conversion of the libraries to CRAIs was conceived as a step towards meeting the challenge of achieving excellence in research and teaching. In one single space, the CRAIs provide their users - students, teaching and research staff and administrative and services staff - with everything from a service desk to a support service for preparing audiovisual material for teaching or presenting research work. They also offer language courses, continuing education and advice for improving teaching and scientific production and dissemination.

GEOGRAPHY AND TOURISM OPENS BUILDINGS

The Faculty of Tourism and Geography's buildings at Vila-seca amount to more than 3,000 square metres, which is partly new buildings and partly refurbished facilities, which came into operation in September and were officially opened on 2 December. The expansion of these facilities reflects a threefold increase in teaching: Tourism studies have increased from three to four years, after being converted from a three-year degree to a bachelor's degree; Geography students have been

transferred from the Catalunya campus to the Faculty at Vila-seca, and master's programmes are now being taught.

The campus is also home to the Learning and Research Resources Centre (CRAI-Library) and new classrooms and faculty offices. This new area is in addition to the previously existing 2,500 square metres. The plan was by the architects Santiago Delàs and Richard Gascon, who designed the first building.

CEICS // PAGE 12

CEICS FORUM: THE VALUE OF CONNECTION

More than 300 people participated in the innovation activities organized by the Forum from 25 November to 4 December.

Sharing experiences, questioning them, observation, experimentation, and creating networks are the foundations that drive innovators to think and act differently. This was all highlighted by the 300 people who participated in the Southern Catalonia Innovation Forum, which took place from 25 November to 4 December, with the theme "Connectem per crear valor" ["Let's get connected to create value"].

This year, the CEICS Forum called its central activity InnovAcció: it consisted of twelve hours dedicated to learning about and exploring new projects and established and innovative ideas. Around a hundred creative professionals, entrepreneurs, businesspeople, personnel with administrative responsibilities, students and teachers wanting to innovate participated in this marathon of innovation. The various activities of the event

helped to establish contacts between the participants and to enable them to find opportunities for creation together. There was also time to begin to define what the future of southern Catalonia as an innovative region should be.

A conference on innovation in the food industry, a workshop to learn how to use 3D printing in innovation, a meeting to explore new ways of working and coworking, a session on the future challenges of smart cities and a workshop on participatory leadership and collective intelligence completed the programme of the CEICS Forum 2013, which is poised to become an annual event bringing together diverse individuals with a common goal: to learn and explore, using new ways of becoming connected.

You can watch videos of the CEICS Forum at:

<http://www.ceics.eu/ca/web/ceics/ceics-channel>.

Continued on the next page ►►

► It comes from the previous

A positive rating for the CEICS

Strong progress by the Southern Catalonia Campus of International Excellence (CEICS). The committee of experts, which has been monitoring the project's work and milestones since it was established, has rated the project coordinated by the URV very positively. These good results mean that the CEICS moves directly to the final assessment stage, in which the Ministry will decide which of the 31 projects that have so far received the mention of excellence will obtain the final

stamp of approval. The report concludes that the CEICS has had significant success so far, "especially in the research and postgraduate areas." The project's main strengths are the increase in the proportion of international students and the recognition of its master's and doctoral programmes. They recommend strengthening the CEICS partnership in the coming years.

INNOVATIVE NETWORKED TOURISM

The importance of networks and knowledge of innovation were the themes of the International Seminar on the Evolution and Transformation of Tourist Destinations: Regeneration through Innovation? which took place at the Faculty of Tourism and Geography from 10 to 13 February, with the participation of around fifty experts.

Participants like Dimitri Ioannides, from the Mid Sweden University, stressed that innovation is essential for tourism destinations to survive, but it is also complex because it can take place in any of the points that make up the value chain of a tourism product. The basic catalysts for this innovation are creativity for reinvention and the networks that are created in the region.

Chris Cooper, from Oxford Brookes University, talked about mature destinations that often experience a crisis and have to reinvent themselves. This involves a clear vision of new products and markets, redevelopment and investments.

"This requires a creative working team and the creation of organizations and networks in the destination, which generate knowledge and put it back into the tourism sector." Cooper emphasized the factors for achieving success in this process: leadership with the involvement of governments and the parties involved, a global perspective of all the sectors linked to tourism, investment and government grants.

Meanwhile, Anne-Mette Hjalager, from the University of Southern Denmark, pointed out that innovation in this sector includes many other cross-sector activities such as mobility, hostelry, urban services, technological industries and agriculture. Forty-one presentations of research by universities in sixteen countries took place during the seminar.

CEICS // PAGE 13

WHAT WAS THE ANCIENT PORT OF TARRACO LIKE?

The Catalan Institute of Classical Archaeology is collaborating on a project which is studying the characteristics of the main ports of the Mediterranean.

What was the size, the coastal trade and the capacity of the ancient port of Tarraco? What was it like compared to the other Mediterranean ports? These and other details will soon emerge due to the Roman Mediterranean Portus project, which will study the characteristics of the main ports of the Mediterranean during the Roman Empire, with the collaboration of the Catalan Institute of Classical Archaeology (CICA). The research, which involves thirty towns in nine different countries, is being led by Professor Simon Keay of the University of Southampton and a member of the CICA Scientific Advisory Board.

Geophysical techniques with GPR will be used during the surveys, similar to those used in the subsoil of Tarragona Cathedral. This method is not at all invasive, because no excavations are required. The results will lead to

hypotheses on the shape, the exact location and depth of the quay, among other details, which the researchers will contextualize using the data provided by urban archaeology in recent years. This will reveal the answer to questions such as what kind of ships used the port, and its role in relation to other Mediterranean ports.

Although the project is still at a very early stage, the surveys are scheduled to be carried out on the ground next year and in 2016. The CICA will define the scope and extent of the work this year. It will also seek other sources of funding for research that is "more ambitious, quantitatively speaking," because it aims to take advantage of the opportunity in order to study a sample that is larger than strictly necessary for the project.

THE IPHES IN THE WORLD

One of the main objectives of the Catalan Institute of Human Palaeoecology and Social Evolution (IPHES) is internationalization, a value that is essential to consolidate its reputation. The idea is to promote the integration of scientific projects with common interests within an international network worldwide.

This foreign research is being carried very carefully in order to avoid what has been termed "neo-colonialism", which sometimes occurs when archaeological research projects are carried out abroad. Based on this philosophy, the IPHES works in partnership with groups from the country where it is working, to transfer its working model to them, generating synergies, training young researchers, discovering other ways of working, leaving prejudice to one side, and fostering the collaborative spirit and the socialization of scientific knowledge, to achieve a better future.

To date, it has already signed agreements with institutions and individuals in South America, Africa, Asia and of course, Europe. These include the Institute of Vertebrate Palaeontology and Palaeoanthropology and the Institute of Archaeology, which are both based in Beijing; the Institute of Man in Yerevan, Armenia; the National Museum of Eritrea and the Faculty of Sciences of Bizerte, at the University of Carthage (Tunisia).

In this field, it is carrying out research in China, Algeria, Tunisia, Morocco, Italy, Georgia, Armenia, Eritrea, Mexico, Chile and Argentina. It is also participating in research at institutes and universities in Argentina, the United States, England, Mexico, Chile, Gibraltar, Israel and Canada.

In teaching, for the doctoral course and the Erasmus Mundus master's degree in Prehistory taught at the URV, it has partners in Italy, France, Portugal, England, India, Algeria, Morocco, Indonesia, the Philippines and Korea.

CEICS // PAGE 14

THE ICIQ - SEVERO OCHOA CENTRE

The centre will receive a grant of 4 million euros, over half of which will be used to employ new researchers.

The Ministry of Economy and Competitiveness has recognized the Catalan Institute of Chemical Research (ICIQ) as a Severo Ochoa centre of excellence. This is in recognition of the international importance of the scientific research it carries out, and the global interest of the work programme proposed by the centre for the next four years. This recognition includes a grant of 4 million euros, over half of which will be used to employ new researchers. This recognition also gives the ICIQ priority access to scientific facilities, flexibility when hiring researchers and the ability to attract sponsors.

This distinction is the most important recognition for centres of excellence in Spain, and is granted after a rigorous

evaluation process conducted by international scientific committees.

Leader in scientific excellence

The ICIQ has become the leading research centre of scientific excellence in Spain, according to the Scimago report (SIR) of 2013. This indicator shows the percentage of an institution's scientific production that appears in the top 10% of the most cited papers in its field. The ratio of excellence is a measure of the quality of research institutions' scientific production, according to the Scimago Research Group.

This position confirms the strong trend towards scientific excellence since the Institute began its research work in 2004. Since then, it has published over 1,000 articles.

UNPLEASANT ODOURS UNDER CONTROL

Odours created by farms, factories, sewage treatment plants and incinerators are among the main sources of smells that people find unpleasant. The Chemistry Technology Centre of Catalonia (CTQC) has developed an application called NasApp, for Android and Apple smartphones, which allows users to create a map of unpleasant odours and statistics on the situation in real time. This is a pioneering project involving voluntary participation by the public in the creation of a system for monitoring odours.

NasApp sends the data from the public by processing the odour indicators in real time, which means that a map can

be created of the municipalities, companies and organizations affected, and the impact of the odours can be used as an indicator to improve prevention measures. The CTQC classifies smells into four different categories depending on the origin: agricultural sources (smells of animal feed, oil or slurry), industrial sources (smells of bleach, petrol or solvents) urban sources (smells of smoke, sewage and rubbish) and others, for unspecified odours.

HAZELNUTS AGAINST COLON CANCER

The CTNS has found beneficial effects for preventing cholesterol and colon cancer in the skin of hazelnuts.

What was initially supposed to be a study to evaluate the content of soluble and insoluble fibre in the skin of hazelnuts - using Fiberox, an ingredient developed by the Unió Corporació Alimentària cooperativa - has ended up showing that this ingredient has beneficial effects for cholesterol and the prevention of colon cancer.

The Nutrition and Health Technological Centre (CTNS) was responsible for studying this ingredient, in a project commissioned by the Cooperative Union. Its composition, which is rich in polyphenols, led to a study that extended the scope of the research "and was used to analyze whether the skin of hazelnuts had beneficial effects for cardiovascular metabolism," says Francis Puiggròs, the scientific coordinator of the CTNS. This showed them that cholesterol metabolism levels improved significantly in hamsters that were subjected to cardiovascular changes induced by diet, or in other words,

those in which risk factors were induced. Hamsters have similar models to humans in terms of the behaviour of their lipid metabolism, and are therefore highly suited for studies related to cholesterol and are a reliable indicator.

The results of the study showed the effectiveness of the metabolism of cholesterol "and we also noticed highly positive behaviour in bile acid content. In one indicator in particular, which is closely related to the prevention of colon cancer." This indicator was reduced in hamsters that had consumed hazelnut skin. This study opens up a new avenue for studying the ingredient in order to make it effective in preventing cancer.

This research project was funded by the Centre for Industrial Technological Development (CDTi) and lasted for over two years. The resulting product can be taken to market as an ingredient or included in a product for human consumption. Unió is currently marketing Fiberox, and the next step could be a study in humans aimed at the target population.

"THE VICAT NETWORK PROMOTES COOPERATION IN THE CATALAN WINE SECTOR"

Interview with Albert Bordons, coordinator of the CEICS Oenology sub-campus.

What is the objective behind the creation of the ViCat network?

The ViCat Network was created to foster cooperation among all those involved in Catalan wine growing, and to coordinate them in order to identify the challenges in the sector and meet them with distinctive solutions and innovative projects. Above all, it emphasizes education, research, knowledge transfer and innovation. In addition, the creation of the ViCat network is due to the need in Catalonia for an institution that encompasses all those involved in the industry, as stated in the Government of Catalonia's 2013-20 strategic plan for research, innovation and transfer in food and agriculture.

Who belongs to it?

Any organization, school, institution, company, organization, association or group involved in viticulture or oenology or related to the sector in a broad sense, and resident in Catalonia, can join. The following organizations have already expressed interest in being members since the very beginning: IRTA,

INCAVI, URV, INNOVI, VITEC, FURV, training schools, various denominations of origin and some companies and associations.

What projects can now be carried out?

A group of eight people belonging to those institutions in the ViCat network, has already been established in order to create it. Soon, a cooperation agreement will be signed between all the organizations that want to join, and we will have an assembly to define the organization soon after that. The creation of the ViCat Network is being supported by the CEICS and the Ministry of Agriculture of the Government of Catalonia. The projects already in the pipeline include an analysis of the challenges facing the sector, the development of the matrix of all the stakeholders in oenology and viticulture in Catalonia, an analysis of the training and joint planning of new educational activities based on the challenges to the sector, and the launch of the ViCat Network web portal to raise awareness of its activities, especially in research, training and innovation.

PRE-REGISTRATION FOR MASTER'S DEGREES OPENS

The URV offers 51 master's degrees providing access to nearly 30 doctoral programmes in all areas of knowledge.

Studying a master's degree at the University increases

opportunities for access to the labour market. That is the findings of a report by the URV's Employment Observatory,

.....
Continued on the next page ▶▶

▶▶ It comes from the previous

which also concluded that the average quality of employment for students who have completed a postgraduate programme at URV improves by 50% within one to two years after graduation. The URV is offering 51 master's degree courses this year, giving students access to nearly 30 doctoral programmes in all areas of knowledge: sciences, health sciences, social and legal sciences, engineering and the humanities. More than half are inter-university courses, some receive support from research institutes (ICIQ, ICAC and IPHES) and others are in collaboration with other European universities. Pre-registration for master's degree courses is open until 13 June.

NEW URV-UOC BACHELOR'S DEGREE IN ANTHROPOLOGY AND HUMAN EVOLUTION

In 2013-14, the URV and the Open University of Catalonia have begun this official bachelor's degree course in Anthropology and Human Evolution, with 45 students. The two universities have thus become the first and only centres in Spain that teach a university qualification with two mentions, in Social and Cultural Anthropology and in Human Evolution, and provide training with considerable professional opportunities. The new course, which was officially presented on 25 February, has a four-year syllabus of university studies, which in addition to expanding

The URV also offers 30 URV-endorsed postgraduate qualifications, including master's degrees and specialization diplomas, which are specifically aimed at the labour market and career development. There are two new master's degree courses this year: Entrepreneurship and Innovation, and Climate Change: Instrumental Analysis and Reconstruction, which are both worth 60 credits. In general, people with a university bachelor's degree or equivalent can join these studies. Each programme may have other additional requirements, such as language proficiency or professional experience.

knowledge and methodologies in social, cultural and biological anthropology, provides training in heritage management, museology, archaeology and human evolution.

The course differs from other similar studies because of its extensive flexibility, breadth and quality. The degree, which can be taken in e-learning and blended learning modes, is aimed at students of all ages interested in the subject and in particular, in knowledge and recognition of cultural diversity.

NEW MEDICAL ANTHROPOLOGY RESEARCH CENTRE

Created to bring together professionals from different disciplines to make research and transfer in anthropology more competitive.

Bringing together disciplines to foster the presence of studies and research in medical anthropology: that is the philosophy behind the Medical Anthropology Research Centre (MARC), which was created by the URV's Department of Anthropology, Philosophy, and Social Work, and was presented on the Catalunya campus on 22 January.

Researchers from various disciplines such as communication, nursing, economics, business, Catalan philology, history, art history, medicine and surgery will establish partnerships to make research and transfer in anthropology more competitive, and to enhance the profile and internationalization of the training available on both master's and doctorate courses. It will also work to highlight its capacity and willingness to participate in research initiatives on a global scale, and to publicize opportunities for transfer, especially based on these internal relations.

The history of the URV in terms of training and research in medical anthropology were the key and the foundations for the creation of the MARC. The objective of the second phase is to become a platform to apply for competitive projects.

This new scientific body aims to become a leading centre in the generation, transfer and socialization of knowledge derived from research in the fields of medical anthropology, medical sociology, social and human sciences related to health, studies of communication and risk in the health field, the history of science and women's history. According to the director Josep Maria Comella, in his speech during the presentation of the centre, it is not the sum of the researchers in each area that will make it significant, "but rather the new structure should provide a differential value."

Another objective is to position the URV and Tarragona as leaders in medical anthropology, and to promote an area for applied research in the private sector. In this respect, the MARC wants to open up new avenues for researchers in medical anthropology, beyond traditional research, such as communication and the development of new products.

During the presentation, the rector, Francesc Xavier Grau, emphasized that with this combination of research groups, each of them could reach a higher level, and have more individual and global impact, which will "allow them to become an undisputed benchmark in their field."

TOP LEVEL SCIENTIFIC CONGRESSES

The URV, with the support of Tarragona Provincial Council, launches the Southern Catalonia International Congress Centre.

Preparing the working plan to dealing with participants, to searching for sources of funding, financial and administrative management, providing tools for receiving abstracts, papers, presentations and posters, and all the related logistics. These are just some of the services offered by the Southern Catalonia International Congress Centre, a comprehensive new service for organizing conferences and seminars related to teaching, research and knowledge transfer at the URV and the companies and institutions with links to the CEICS.

The URV Foundation's Lifelong Learning Centre is running this new service. The director, Charo Romano, says that with this initiative, "we want to facilitate the organization of conferences, providing professionals and resources specializing in this type of work for the scientific community and all the CEICS stakeholders, in collaboration with the network of venues and

teams already in existence in the region."

The URV has seventeen rooms for plenary sessions (lecture halls and an auditorium) with a capacity of between 80 and 472 people, as well as the infrastructure of the university's five campuses, which have classrooms with computer equipment -which can accommodate from 25 to 247 people -, meeting rooms, laboratories, offices, seminars, etc., and which can be adapted to meet the needs of each conference. In addition, the service manages conferences that may be organized in other centres in the region, such as the Pavilion of Exhibitions and Congresses in Reus, which can accommodate up to 1,500 people, the Trade Fair and Exhibitions Pavilion in Tarragona, which has a capacity for more than 1,100 people, and the auditoriums in Salou, Tortosa, El Vendrell and Vila-seca, among others.

The services offered cater to all the requirements of promoters and participants, from feasibility studies to the production of the event and the publication of results.

THE URV OBTAINS THE HRS4R EUROPEAN CERTIFICATE

The European Commission's Directorate General for Research has awarded the University Rovira i Virgili the HR Excellence in Research certificate. The URV and Pompeu Fabra University are the first universities in Spain to receive this certificate, which certifies that they employ researchers following the recommendations of the European Charter for Researchers and once hired, they provide them with the conditions necessary to carry out their research in accordance with that agreement. Six institutes and research centres elsewhere in Spain have also obtained the certificate.

The Commission's objective is to create an open and transparent labour market for researchers, and to that end it has launched the European Charter for Researchers and the Code of Conduct for their recruitment. The HRS4R project (the acronym for Human Resources Strategy for Researchers) aims to achieve acceptance

of the Charter and the progressive implementation of the Code. This initiative, led by the European Commission, invites all the participants to carry out an internal analysis of their standards and practices in the recruitment of research personnel and to design an action plan for continuous improvement.

After analyzing and validating the action plan, the rules and practices of the URV were found to comply with the European Charter for Researchers and the Code of Conduct for their Recruitment, and the European Commission authorized the University to use the logo that certifies this in all new calls for research staff. This certificate will help attract talent to the University, as it is a guarantee for scientists who choose to work there.

LEADING RESEARCH ON SOCIAL NETWORKS

The URV authored the scientific paper with the second greatest global impact on social networks in 2013.

The Predimed study, which showed the effect of the Mediterranean diet in the prevention of cardiovascular risk, was the scientific paper with the second greatest international impact on the social networks in 2013. This is according to the organization Altmetric, which compiles a ranking containing the 100 most read and commented research articles on the social networks. The text, which was published in February 2013, included the conclusions of the project - a clinical trial in which 7,447 people between 55 and 80 years of age with high cardiovascular risk were monitored

for 4.8 years. It showed that a Mediterranean diet supplemented with nuts and olive oil reduces cardiovascular risk by up to 30%.

On social networks, the article on the Predimed findings was the subject of 1,945 tweets on Twitter from 1,708 accounts, which reached 2,659,547 followers. Altmetric found 412 posts about the publication in 374 Facebook accounts. There were 71 stories in the media in 46 publications, including the most influential in the world. A video on the article was also found on the internet, and 33 posts were published on 31 blogs. On Google+, 27 entries were found in 25 accounts.

Continued on the next page ►►

The article was read in almost every country in the world, but it was read most widely in the United States, which accounted for 26% of the hits. 68% of the Twitter mentions were by the general public, but 20% were by health professionals; 6% were scientists and 4% were science teachers.

The Predimed study assessed the effects of the Mediterranean diet on the primary prevention of cardiovascular disease in high-risk subjects. It was led by Ramon Estruch, of the Hospital Clínic in Barcelona, in collaboration with researchers at the URV, the Municipal Institute of Medical Research in Barcelona, and the universities of Barcelona, the Balearic Islands, Valencia, Navarre and Las Palmas in Gran Canaria, which are all members of the CIBERobn (Biomedical Research Centre in Physiopathology of Obesity and Nutrition) of the Carlos III Health Institute in Madrid. The Reus-Tarragona node was created with the URV and the

MORE EFFICIENT SOLAR CELLS

The results of the research, in which the URV participated, could be used to create high performance solar cells.

A team of researchers from the Spanish National Research Council (CSIC), the Polytechnic University of Valencia, the Polytechnic University of Catalonia BarcelonaTech (UPC) and Rovira i Virgili University has created a silicon photovoltaic cell that can transform infra-red radiation into electricity. The paper was published in the journal Nature Communications last March. This research will improve the energy efficiency of conventional solar cells, which can only absorb and use a small part of the solar spectrum.

The URV researcher Lluís Marsal, who is head of the Nanoelectronics and Photonics Systems (NePhoS)

Catalan Institute of Health (ICS) under the direction of Drs Jordi Salas and Josep Basora.

The URV on social networks

The URV has expanded its communication channels and consolidated its presence on social networks. As of April 25, the University had more than 400 followers on its Facebook page (www.facebook.com/universitatroviraivirgili), on which it posts content an average of five times daily. More than 1,600 tweets have been posted on its Twitter profile (<https://twitter.com/universitatURV>), which have been received more than 6,000 followers. And on the YouTube channel (<https://www.youtube.com/user/canalURV>) the 218 videos that have been uploaded have been viewed more than 17,000 times.

research group in the Department of Electronic, Electric and Automatic Engineering, which participated in the project, says that these new solar cells "are silicon spheres measuring a micrometer (a micrometer is one millionth of a metre), where infra-red light is trapped in the microsphere until it is absorbed by the silicon and converted into electricity." Because of their spherical geometry, "the variation in the efficiency of these solar cells in terms of the angle of incidence of light is much smaller, giving a greater uptake of light regardless of the angle."

This study is a new scientific approach which can be developed in future high performance solar cells.

MEMBRANES RESEARCH NETWORK

A project coordinated by the URV will create a network of researchers that will receive training at leading membrane research centres.

The European project Smart Nano-objects for Alteration of Lipid Bilayers trains students from various disciplines, who will then be candidates for grants from the Marie Curie programme. It is coordinated by Vladimir Baulin, a researcher at the URV's Higher Technical School of Chemical Engineering (ETSEQ).

The initiative aims to create a multidisciplinary team of fourteen people, who will receive scientific training to enable them to contribute to the professional development of researchers in the initial stage and researchers with experience in membrane research. They will work in a network that will give them a broad perspective on their research field, as well as the ability to carry out a research project from the basic science stage to industrial applications.

The fourteen researchers selected will work in stages at all the centres participating in the project, where they will receive training to carry out development from the modelling and idea stage as far as the implementation of the research for business. They will receive an annual salary of 33,000 euros, as well as travel and research expenses.

HEALTH AND ENVIRONMENTAL STRESS

The URV is participating in the largest European project to study the relationship between environment and health.

What is the relationship between people's health and their environment? Ascertaining this link is the goal of the European HEALS project, in which the researchers Marta Schuhmacher, Josep Domingo Martí Nadal and Joaquim Rovira, of the TecnATox research centre (URV) are involved, with 28 other European partners.

The aim of HEALS (Health and Environment-wide Associations based on Large population Surveys) is to develop a methodology and to apply the analytical and computational tools necessary to produce studies focused on seeking relationships between impacts on health and environmental stress factors. The project is coordinated by the Pierre et Marie Curie University (Paris) and has a budget of 15 million euros. It is currently Europe's largest research project studying the relationship between health and the environment.

HEALS compiles and collates data on environmental and socioeconomic issues, exposure, biomarkers and health effects

and also includes all the calculation procedures and sequences necessary for applying advanced bioinformatics, data mining, biological and exposure modelling, in order to ensure that the relationship between health and the environment is studied thoroughly.

The project will bring together new technologies, approaches to data analysis and modelling tools. The project will apply genomic technologies to biological samples in studies of human beings, to provide better responses about the contribution of habits, lifestyles and levels of chemical exposure to the development of various diseases (asthma, development disorders, obesity and juvenile diabetes).

TecnATox will coordinate the project's dissemination, training and knowledge transfer activities, and will also be involved in the development of the pharmacokinetic model (the path of drugs within the body). Among other tasks, the research group will also identify, compile, review and evaluate the quality of data on biological, environmental and impact monitoring on health used in the project.

ATLAS OF ENVIRONMENTAL CONFLICTS

The global atlas of environmental conflicts is an interactive online platform that currently identifies more than 1,000 environmental conflicts around the world. The Alcalde Pedro Lloret Centre for Environmental Law (CEDAT) has participated in the atlas (www.ejatlases.org) which is part of the Environmental Justice Organizations, Liabilities and Trade (EJOLT) initiative - a European project to transform environmental conflicts into opportunities for reforms focusing on sustainability. The platform received over 50,000 hits in its first three days of operation.

The global atlas of environmental justice aims to double the number of documented cases in 2015. Users can use a hundred search fields to search and filter different types of conflict, by product, by company, by country, etc. This platform

identifies and analyzes cases of environmental attack, which are grouped into ten broad categories according to their origin: nuclear, mining, management of tourism and those related to water management, for example.

It shows five conflicts in Catalonia, including the Castor project for an artificial gas reservoir off the coast of Vinaròs, the high voltage line in Girona, the law to ban bullfighting, the cement plant at Montcada i Rexach and the chemical plant at Flix.

The atlas is one of the results of the EJOLT project, funded by the European Union within the Seventh Framework Programme of the European Commission, with financing amounting to 3.8 million euros participation by 23 academic organizations and civil society worldwide.

MEASURING PAIN

A mobile application makes it possible to evaluate the intensity of pain on four scales.

Pacientes y médicos pueden beneficiarse de la utilidad Patients and doctors can benefit from using Painometer, a new mobile application created at the URV, which makes it possible to evaluate the intensity of pain on four scales. This is the first application of its kind on the market, and it is available in Catalan, Spanish, English, French and Portuguese.

The scales included in this application - the Faces Pain

Scale - Revised (FPS-R), the numerical scale (NS), the visual analogue scale (VAS) and the coloured analogue scale (CAS) - have been tested empirically, their characteristics are well-known, and "we know that they are valid, reliable and sensitive to change," says Jordi Miró, coordinator of the Algos research group.

The application is intended for use by both patients with pain and clinicians, who can monitor and modify treatment

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

if necessary. But above all, it is of interest to professionals, pharmaceutical companies and hospitals, which can generate databases, "and also for researchers and laboratories performing trials which need proven and reliable tools to assess the impact of pain," adds Miró.

Painometer received the mHealth award from the Barcelona Mobile World Capital. The Algos group is already working on a new version of the application, which will be released this year and will enable information to be shared on the internet.

The Algos virtual community

The Algos research group has launched the Forum, an online community created to help improve the quality of life of

children and adolescents with problems of chronic pain, as well as their parents and carers.

The Forum is available in Catalan, Spanish and English, and aims to facilitate and enhance the work of professionals working in this field, and to resolve issues such as misinformation about the most appropriate treatment, the suffering of those affected and unsupervised self-medication. This platform will also enable studies to be carried out on the investigations and concerns of people suffering from pain.

FULL VEHICLES FOR SAVINGS

Access to the benefits reserved for high occupancy vehicles, such as discounts on tolls and access to reserved parking spaces in urban areas, is one of the objectives of a mobile application that certifies the number of occupants in a vehicle or in a specific space while guaranteeing their anonymity. This technology, which was developed by the spin-off company STAITEC based on the patent created by the CRISES Research Group at the URV, has been jointly financed by Abertis Telecom and the University.

The application works using NFC (Near Field Communication) technology and allows all the vehicle's occupants to certify that they are in the same vehicle at a specific time, as the mobile phones have to be practically touching each other to activate the users' digital signature. Once the number of

occupants has been certified, a digital ticket is created and the driver can use their mobile phone at a barrier on a motorway or in a car park to certify the actual number of people in the vehicle. The use of cameras or any other device to validate this is therefore avoided.

Josep Domingo, head of the CRISES research group on data security and privacy and the co-author of the patent, explains that "the preservation of the identity of the people producing the digital signature has been guaranteed." Only the number of people is known - never who they are or the owners of the telephones that have signed the digital ticket.

AUGMENTED REALITY AS AN EDUCATIONAL TOOL

An initiative on the Terres de l'Ebre campus designs educational activities using sonic geolocation with GPS.

The possibilities of music and background noise as a tool for teaching and learning in the classroom can be almost endless. This year, the URV has launched the Augmented Sound Realities programme on the Terres de l'Ebre Campus, in an initiative that is part of a broader project called Auditory Awakening, which has been carried out over the last three years with the UAB, and is co-supervised by the lecturers Laia Viladot (UAB) and Joan Vidal (URV-CTE).

The project is part of the subject Music Teaching and Learning, which is taught in the third year of the bachelor's degree in Nursery Education, and which has been expanded this year to include university students during the third year of the Nursery and Primary Education degree course specializing in music. In specific terms, the students designed three learning activities for working with different ability levels and skills with nursery and primary school students. They all use geolocated sounds that are activated by a GPS. The children are equipped with a mobile phone and headphones, and have to walk around and interact with their physical environment. The geolocated sound is activated when they enter the radius of

action of the defined coordinates. Some of these activities have already been launched in schools in the Ebro region.

Frase destacada: The project is taught in the third year of the Nursery and Primary Education degree course specializing in music

New educational innovation laboratory

The URV's Terres de l'Ebre campus has a laboratory where educational applications are developed for use with digital devices such as tablets and electronic whiteboards. The Education and Technology Laboratory (ETLAB) is located in the classroom 119 on the Tortosa campus. In this laboratory, teaching staff, students and alumni from the Education degree courses and teachers working at schools in the district design educational innovation projects using various technological and audiovisual tools and mobile devices, to find out how they work and their usefulness in teaching and methodology. This research area can also be geolocated and promoted using a QR code.

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

The FIET in Tarragona

The first International Forum on Education and Technology (FIET 2014) is a meeting place where internationally renowned experts in the world of education and technology can reflect and consider ideas about their transformational role in a digital context. It will take place at the Palau Firal in Tarragona from 25 to 28 June. Eleven public and private

Catalan universities will be participating, coordinated by Mercè Gisbert, of the ARGET research group (Education and Technology Applied Research Group) at the URV. It is one of the activities commemorating the Tercentenary, in the area of "Thought" that includes actions involving reflection and social debate on what the future of Catalonia should be as a society from very varied perspectives.

INNOVATION // PAGE 27

NEW TEST TO PREDICT CARDIOVASCULAR RISK

Biosfer Teslab SL, a URV spin-off company, has been established in partnership with the Pere Virgili Health Research Institute (IISPV)

A new diagnostic test improves the assessment of cardiovascular risk in patients with a high probability of suffering from these diseases. This technology is the first to be developed and marketed by Biosfer Teslab SL, a URV spin-off company, in partnership with the Pere Virgili Health Research Institute (IISPV). The Board of Trustees of the URV approved the constitution of the company on 20 December. Roger Mallol and Núria Amigó, doctoral students in the Department of Electronic, Electric and Automatic Engineering, created this new test.

Biosfer Teslab, SL was founded as part of the research work done by Xavier Correig, of the Department of Electronic, Electric and Automatic Engineering, and Lluís Masana, of the Department of Medicine and Surgery, in the area of lipoprotein characterization based on magnetic resonance imaging. The technologies which have been developed are known as "Methods for the characterization of lipoproteins" and "Methods for determining the lipid distribution between the core and the shell of a lipoprotein particle," and are protected by European patent applications to the Spanish Patent and Trademark Office (OEPM).

THE DECISION-MAKING MECHANISM

What mechanism do we use when making decisions? A total of 300 people participated in an experiment designed by the UB, the CSIC and the URV at the Board Games Festival at the DAU Barcelona trade fair. Under the name of Mr. Banks, the Stock Exchange Game, it offered players information about the financial markets, and they had to decide whether they thought the market would rise or fall. In the scientific sphere, the parameters controlled included the type

of information that was given to each participant and the maximum time available to make the decision, and the information given to the user and how long it was consulted for was recorded. This experiment was designed and developed by the researchers Jordi Duch and Juan Domingo at the URV; and Mario Gutiérrez-Roig and Josep Perelló at the UB (OpenSystems) and Serguei Saavedra, at the CSIC.

TAKE THE BUS!

Encouraging the use of public transport and providing discounts in shops through an application for smartphones was the aim behind the "Codis TarraQR" campaign, which was commissioned by Tarragona City Council to Staitec, Statistics and Technology, a URV spin-off company. The company provides solutions for organizations to ensure the privacy of their clients and users when transferring personal data for statistical purposes.

With this campaign, all the users of the city's buses will be able to access an application for smartphones that can be downloaded at various bus stops around the city, and it gives them the opportunity to obtain discounts at shops in the city once they are on the bus. This idea is also designed to be circulated through Facebook, as users who download a QR code will have to share it on the social network to receive the discount offered.

Staitec uses unique technology that allows it to anonymize any file containing confidential personal data.

URV-SOCIETY // PAGE 28

SOCIAL MARKET IN REUS

33 organizations and more than 150 participants, including lecturers and students, participated in the First Social Projects Market

The Faculty of Economics and Business hosted the First Social Projects Market on 24 April. The initiative, which is part of the Training Service programme, aims to help students to choose a subject for their master's or bachelor's degree final project, while encouraging involvement in social projects at the same time. It was attended by over 150 registered individuals and 33 of the city's organizations, who presented 58 very varied projects.

This activity brought third sector organizations into contact with teaching staff and students. For students, "it is an opportunity to give one of the essential requirements of their qualifications a social focus," said Maria Marquès, vice-rector for Teaching and the EHEA, referring to the bachelor's or master's degree final project.

The initiative is part of the URV's Training Service and is supported by the URV's Board of Trustees, which has included in its strategic plan.

What is the Training Service?

The Training Service is an educational project that combines the processes of learning and community service in a single project. Working on the real needs of the community in order to improve it provides training for students, not only as professionals but also as citizens. Using their education, their specific knowledge and skills and their critical thinking and humanist attitude, they can become the cornerstone of a more just, sustainable and caring society. The institutions of Reus used the market to highlight projects that students can undertake. It included social, cultural and environmental projects of potential interest for qualifications in all knowledge areas.

HUMAN RIGHTS LEGAL CLINIC

A group of lecturers from various knowledge areas in the Department of Public Law at the URV has created the Human Rights Law Clinic. The initiative is part of the global movement of legal clinics created by universities around the world to consolidate this methodology and promote social justice and respect for human rights. Professor Victor Merino is the head of the clinic, which was presented on 10 December.

The Human Rights Legal Clinic is a space for learning where the students involved put into practice the knowledge they have acquired in activities in which they act as lawyers, studying and

solving real practical cases brought by clients who are also real, under the supervision of university lecturers. The clients or recipients of the service are socially vulnerable individuals or groups or people at risk of being in that situation, or institutions or organizations which work towards the public or community interest.

URV-SOCIETY // PAGE 29

A STRATEGIC EUROPEAN UNIVERSITY

Dow Chemical has chosen the URV as one of eight strategic European universities for its activities in Europe, the Middle East and Africa

The URV's ability to provide talent, its good position in international rankings, its academic model, the technical and social skills and the quality of its graduates, and its R+D+i capacity were some of the key criteria in Dow Chemical's decision to select it as a strategic university. The corporation took this decision at a European level, as it believes that the University meets two of the three requirements it has established as strategic (operations, research and development (services)). The URV was deemed to be strategic in the fields of operations and R+D.

Dow's programme was presented on 14 March, by Kepa Diaz, director of the Dow Chemical Tarragona Industrial Complex; Alfred Arias, head of the company's Education and University Relations department; Anton Valero, president of

Dow Chemical Ibérica and president of the URV's Board of Trustees, and Francesc Xavier Grau, rector of the URV.

The URV and Dow have had close links for decades. This new initiative reinforces access to the best talent, increases the number of projects on which they are collaborating and enhances the relationship between the company and the University, as it identifies and carries out joint R+D+i projects. The director of the Dow Chemical Tarragona Industrial Complex, Kepa Diaz, believes that the URV "is the perfect university to provide talent at a European level".

According to the rector of the URV, Francesc Xavier Grau, this collaboration "improves the University's and the company's competitiveness," and he pointed out that eight universities selected can undertake collaborative projects. Apart from the URV, the seven universities selected were: the University of

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

Ghent (Belgium), the Swiss Federal Institute of Technology (Switzerland), Eindhoven University of Technology (Holland), the Imperial College of Science, Technology and Medicine (United Kingdom), the University of Strasbourg (France), the Technical University of Hamburg (Germany) and the University of Magdeburg (Germany).

The rector also noted that the University's focus on chemistry has no equivalent anywhere else in Spain, and it has been recognized as one of the strategic areas of the Campus International Excellence of Southern Catalonia (CEICS), with the Faculty of Chemistry at the Higher Technical School of Chemical Engineering (ETSEQ), the Institute of Chemical Research of Catalonia (ICIQ), the Chemical Technological Centre of Catalonia (CTQC) and companies in the sector.

THE ROLE OF THE MEDIA IN ENVIRONMENTAL CONFLICTS

A environmental communication project has been selected for the doctoral training programme by the URV, the ENDESA Foundation and ANAV. Jordi Prades is the researcher who wrote his doctoral thesis on "The media coverage of environmental conflicts," which looks at three cases in terms of the construction of discourses, environmental conflict and the role of the media. The three case studies relate to situations that have arisen in the Terres de l'Ebre

region in recent years: the debate over the diversion of the river, the temporary centralized storage for nuclear waste, and the debate on land and the landscape around the use of wind farms. The study period was the years between 2000 to 2013, and it described the cases, looked at the tensions and analysed texts.

URV-SOCIETY // PAGE **30**

AN AMBASSADOR OF CHINESE CULTURE

An agreement between the URV and Confucius Institute Foundation in Barcelona aims to spread Chinese language and culture in the province of Tarragona

Rovira i Virgili University will be the reference point for the spread of Chinese language and culture in the province of Tarragona. Those were the terms arranged for the signing of a collaboration agreement between the URV and Confucius Institute Foundation in Barcelona, the official institution that oversees the dissemination of Chinese culture and the quality of the teaching of the language around the world.

The Institute has been based in Barcelona for over three years, and it aims to extend its work to the Tarragona region through the URV with this agreement. 736 people are currently studying Chinese at our institution, and it also organizes various conferences and symposia, as well as

personalized training on culture and protocol for companies wanting to do business in China. In addition to ensuring quality, this agreement will provide a boost for the Chinese studies taught at the University.

During the signing of the agreement, the rector of the URV, Francesc Xavier Grau, said that the twenty-first century belongs to China, as a country destined to play a major role in the world. Hence the growing interest in culture and relations with China, in which the URV has become a reference point for society in the region of southern Catalonia, even beyond the university sphere. As a result, some companies interested in entering the Chinese market and others that have already created relationships there are asking the URV for support to obtain a greater understanding of Chinese culture.

CHINA-SPAIN BUSINESS INVESTMENT

Understanding the economic relationship with China to promote it in the territory of southern Catalonia was one of the challenges of the Second Congress on "Sino-European Business Investment. Economic and Legal Aspects," which took place on the Catalunya campus on 4 and 5 December. It aimed to work towards establishing the region of southern Catalonia as a possible entry point for Chinese goods to the rest of Europe, as a starting point for goods and services to China, and as a key area for the country's businesses when establishing themselves in Southern Europe.

Angel Urquizu, a lecturer in financial law and the lead researcher in the Ministry of Science and Innovation's project "Legal and financial analysis of Spanish corporate investment in Asia and Latin America", addressed the conference, which was organized by the URV's Department of Private Procedural and Financial Law and the Faculty of Legal Sciences.

SANTANDER SCHOLARSHIPS FOR 65 STUDENTS

Santander-CRUE-CEPYME scholarships will enable 65 URV students to undertake paid internships in SMEs in the region during the 2014-15 academic year. Each scholarship has an endowment of 1,800 euros, spread over three or six months. The purpose of these scholarships is to supplement students' training, give them access to the professional world, and foster their contacts with companies that could facilitate their integration into the labour market.

In Catalonia, the programme includes 616 scholarships and 1,108,800 euros are allocated to it this year. In total, this initiative will have enabled 1,614 Catalan students to complete professional internships by the end of the year, and provided overall support amounting to 2.9 million euros, contributed by the Banco Santander.

INTERNACIONALIZATION // PAGES **32** and **33**

TEACHERS WITHOUT BORDERS

Teaching gives access to English as the working language in class, and increases the range of internships abroad to improve students' international competences

The importance of foreign language training in the era of globalization is beyond any doubt. Today, the Catalan economy and society have a greater need for internationalization than ever. However, most of the population has serious shortcomings in foreign languages - a deficit for which the compulsory education system receives most of the blame. In this context, the Government of Catalonia and the URV have established the strategic objective of improving teacher training and providing schools with professionals who are not only able to teach English effectively, but can also teach other subjects in a foreign language, in a profile that is increasingly in demand in schools.

The European Study of Language Competence puts Spain in ninth place in a ranking of fourteen countries, and concludes that over 60% of students do not have a good understanding of English at the end of their secondary school education. As a teacher training institution, the University must be a force for change.

"English has been an issue which the University has been working on for years. Our students have a very varied foreign language proficiency level when they first register, and that means that something is not working properly. Schools are gradually getting themselves up to scratch in this respect, and they are asking us to train teachers who are able to use these skills. We're working on it," says Jordi Tous, Dean of the Faculty of Education and Psychology.

According to a coordinated plan by the Government, the URV and five other universities in Catalonia, this year sees the launch of a new double degree leading to a qualification in nursery and primary education over five years, instead of the four-year courses for primary and nursery teaching degrees, which still exist. Thirty students at the URV have been studying this double degree since last September. It includes training as a teacher specializing in English as a quality mention, and introduces the language for teaching in some subjects, from the first to the fifth year.

Students who register are advised to have a B1 level of English, and those wishing to obtain the qualification must do teaching practice in foreign schools or schools in Catalonia engaged in trilingual education. Five subjects, or 33 ECTS credits of the total of 366 which must be passed to complete the double degree in nursery and primary teaching, are taught in English. The lecturer Edward A. Lockart has coordinated the development of a series of courses that aim to make students think, using practical activities to do so. Lockart, who trained English teachers for four years, has built up a

team at the URV including some of his best former students.

"Historically, it has been taught in a very theoretical way. We avoid that. We try to make the classes dynamic, and very participatory, so that students communicate, work together and think in groups, to reach their own conclusions. We make the students feel like children going back to school. That way they gain confidence and they'll be able to use all the skills they've acquired, not only when they teach English, but also when teaching any other subject in English," he explains.

Both the double degree and the nursery and primary teaching degrees (for students who have chosen to specialize as teachers of English) introduce concepts of integrated learning of foreign content and languages at different levels. According to this theory of applied linguistics, success in language learning at school is more likely through core subjects such as history or mathematics than when functional curricula are used.

Meanwhile, the Erasmus coordination office is engaged in negotiations to expand the number of places next year at schools in Liverpool, Perpignan, Toulouse, Poznan and Ireland. "The goal is to help students broaden their horizons, and for them to learn not only the language, but also to immerse themselves in other education systems in order to enrich themselves personally and professionally, and for them to learn judgement," says Jacky Verrier, Erasmus coordinator of the Faculty of Psychology and Education.

Elisabeth Lahoz, a third-year student in primary education, completed a study Erasmus last year, during which she had the opportunity for a brief period of teaching practice at a school in Liverpool. She recommends the international experience to everyone, and not only for those wishing to work at their local school. "The way the situation is now, with low levels of recruitment in the public school sector, you can't rule out teachers having to do the same as other professionals, and leave the country to find work," says Lahoz.

English as a requirement

"The level that the transcript says is one thing, and using English fluently in class is something else." Roser Vendrell, from Tarragona, took full advantage of her time as an Erasmus student at the Cañada Blanch Spanish Institute in 2012. She decided to immerse herself completely in English and the culture of London, and made the most of her stay. After obtaining her degree in Primary Education, thanks to her high level of foreign language proficiency she became a teacher of English and the plastic arts (also in English) at the state-assisted school of Sant Domènec de Guzman in Tarragona, which is in the

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

process of becoming a multilingual school project and is introducing English as a working language. Among other activities, the students do theatre in English, and it is also considering English teaching in a scientific subject (natural or social) for the coming year.

"We need the right people to implement this programme. Whenever we recruit new primary school teachers, we check whether they have a degree with a quality mention of English, or a proven high level with an official diploma," says the

director, Marcel Pallejà. Over the last three years, the gradual introduction of English as the language of learning has already given some results. In the latest evaluation of basic skills, 38% of Catalan students in the sixth year of primary school demonstrated a very high level of English listening comprehension, at 68.2%.

INTERNACIONALIZATION // PAGE 34

THE UNIVERSITY STRENGTHENS ITS TIES WITH LATIN AMERICA

The URV signs agreements with universities in Peru, Chile, Mexico and Cuba

The Rector of the University, Francesc Xavier Grau, travelled to America to strengthen alliances with some institutions, and to arrange agreements to promote joint research and work with centres of higher education in Peru, Chile, Cuba and Mexico.

A delegation consisting of the Rector, the lecturer Mercè Gisbert and Rebeca Tomàs, from the International Center, visited several universities in Mexico, with whom they signed a number of agreements. A framework agreement was signed with the Autonomous University of Querétaro, with two addenda for specific collaboration with the faculties of Oenology and Chemistry, and a preliminary agreement for a joint doctorate in educational technology. Another framework agreement was signed with the Popular Autonomous University of the State of Puebla, for the exchange of students and teaching staff between the two institutions.

In Cuba, an agreement was signed with the Ecovida Centre for Research and Environmental Services, which is responsible for the protected areas of Pinar del Río. This agreement is the result of various research projects have been carried out in this area since 2010. The first project, "Diagnosis of tourism in Viñales (Cuba) and trends for its sustainable development", was funded by the Spanish Agency for Development Cooperation (AECID) and the URV Solidària Development Cooperation Centre. The collaboration continued in 2012 and 2013 with projects funded by the URV Solidària. Members of the Research Group on Territorial Analysis and Tourism

INTERNACIONALIZATION // PAGE 35

VIRTUAL BUSINESS PLATFORM

Seventeen URV students participate in an international initiative aiming to develop a business idea

First-hand experience of the challenges of international collaboration and working in a multilingual, multicultural and multidisciplinary environment with university students in other countries are just some of the challenges of the X-Culture Project, an initiative undertaken for the second year

Studies (GRATET, Department of Geography), worked on them, with the lecturer Marta Nel·lo as lead researcher. On the Cuban side, researchers from the Faculty of Geography at the University of Havana and technical staff from the Viñales Park participated in the project.

In Peru, the URV and Ricardo Palma University in Lima will study the parallels between the cities of Cusco and Tarragona. A virtual archaeological restoration of the Inca capital will be produced, and the histories of the development of the two cities will be studied in depth. This cooperation is part of the Cusco project, led by the URV lecturer Ricardo Mar. There will be an exhibition on the Inca trails, which are expected to be declared part of the World Heritage by UNESCO this year, in Washington in 2015.

In addition to the URV and Ricardo Palma University, where the URV's Rector Francesc Xavier Grau was made an honorary lecturer, the project is supported by the Smithsonian Institute in Washington, with which URV signed a collaboration agreement in October 2013. The two universities signed a letter of intent on which the cooperation is based.

During the visit to Chile, the rector signed an agreement with the Autonomous University of Chile to enhance postgraduate programmes and mobility for doctoral students.

At the University of Viña del Mar, the Rector gave a lecture on the state of the knowledge society in Spain, and opened the door to future mobility agreements for teaching staff.

running, in which the objective is to develop a business idea with students from universities in other countries. Seventeen students on the Economics course at the ETSEQ took part this year.

The participants in the project, led by Vas Taras, of the Uni-

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

versity of North Carolina (United States), have to form virtual teams of seven people, with other students from some of the seventy schools involved in the initiative and with the difficulties that this involves, including such as taking into account time zone differences and using software for online collaboration (Doodle, Dropbox, Google Docs and Skype) to conduct effective meetings.

At the ETSEQ, the project is coordinated by the Economics lecturer Teresa Torres, of the SBRLab e-Management research group. Among the attractions of the X-Culture Pro-

ject for young people is the opportunity to work with companies in the United States, Ghana, India and Indonesia, and the real challenges it presents, ranging from finding ideas to creating new products, to how to expand.

VISIT BY STUDENTS FROM ASTRAKHAN

Students from Astrakhan State Technical University visited the URV on 6 and 7 February. The young Russians were welcomed to the ETSEQ and the Faculty of Oenology, where they were interested in the academic undergraduate, postgraduate and doctoral programmes,

as well as the research conducted in the various laboratories. The Russian university and the URV already have links through a framework agreement for collaboration. The visiting students are studying food technology, logistics and petroleum refining technologies.

JAPANESE STUDENTS PARTICIPATE IN TWO SEMINARS

Fifteen students from Hiroshima University came to the URV in March for an academic visit to participate in two seminars - one on Human Mobility and Human Rights, and the other on Nursing. The two universities are members of the Interna-

tional Network of Universities (INU). The Japanese embassy in Spain has recognized seminars as an official activity in the commemoration of 400 years of relations between Spain and Japan.

COOPERATION AGREEMENT WITH CAMEROON

The International School of Management Sciences and Petroleum Engineering (EISGIP) in Cameroon renewed its cooperation with the URV with a framework collaboration agreement signed in October. The EISGIP is a private Catholic university in the Cameroonian capital Yaoundé, which hosts classes of the official inter-university master's degree in Development Social Sciences. Cultures and Development in Africa, which is coordinated by the URV. This

master's degree has cooperation campuses in Cameroon, Senegal and Madagascar. The EISGIP is the first African university to have launched geology and petrochemical studies, as Cameroon produces oil. For this reason, it is particularly interested in establishing collaborations with the URV in the fields of energy and chemistry. The agreement runs for five years, and is automatically renewable for three-year periods.

EQUALITY // PAGE 36

DOLORS COMAS D'ARGEMIR RECEIVES THE M. ANTÒNIA FERRER DISTINCTION FOR 2014

The award was presented during Equality Week at the URV
Dolors Comas, a professor of Social Anthropology at the URV, received the URV's M. Antonia Ferrer Distinction in 2014, for her advocacy of women's rights and raising their profile. This distinction, which is conferred by the Equality Observatory during Equality Week, was presented on 4 March at a ceremony that took place on the Catalunya campus. It was attended by the rector of the URV, Francesc Xavier Grau, who was accompanied by the director of the Equality Observatory, Inma Pastor, and M. Antònia Ferrer. The Director of

the UNESCO Unitwin Network Chair on Gender Policy and Equality between Men and Women and the lecturer in Social Anthropology at the Autonomous University of Madrid, Virginia Maquieira, delivered a lecture on "Human rights tensions in the global era," which focused on the struggle for women's rights and international agreements concerning them.

The jury of the Maria Antònia Ferrer Distinction decided to grant her this recognition due to her contributions as a researcher and politician. Dolors Comas d'Argemir was chosen

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

from among the various nominations submitted by members of the university community in an open process. Her participation in other fields where women are still faced with many obstacles before they can participate, such as political representation and participation, has also contributed to bringing about one of the objectives of all equality policies: the empowerment of women. Upon receiving the Distinction, Dolors Comas gave a speech on the bridges needed between academia and politics, and how she has complemented these two areas of her work.

Dolors Comas d'Argemir was one of the first professors in the social sciences field at the Rovira i Virgili University, where she was a prime mover behind the Anthropology area, and the subsequent creation of the Department of Anthropology and Philosophy. She also helped to institutionalize social anthropology in Catalonia, with her participation in the foundation of the Catalan Institute of Anthropology.

Throughout her academic career, he has investigated economic changes, labour organization, changes in the family, the social situation of women, especially at work and in the family, and the social integration of immigrants. In recent years, she has studied public policy and the representation of women and gender in the media.

Comas has also been a very active politician. In 1995, she stood for election to Tarragona City Council for the Iniciativa per Catalunya-La Plataforma coalition, and worked in that capacity until she stood down in 2004. She was a Member of the Parliament of Catalonia for two terms (1999-2003 and

2003-2006), where she spoke in favour of ten laws in the legislatures, and the Statute of Autonomy of Catalonia. She also helped create the protocol preventing the ablation of African girls living in Catalonia.

She was elected by parliament as a member of the Audiovisual Council of Catalonia in 2007, where worked on the content committee, the gender committee and the Committee for Diversity in Broadcasting.

After thirteen years of rendering special services due to her political responsibilities, Dolors Comas has resumed her work at the University and she is the president of the New Horizons Foundation for social emancipation, protection of the environment and gender equality.

Leadership skills in Equality Week

Acquiring skills for professional development was the central theme of Equality Week at the URV, which this year took place between 3 and 12 March. It aimed to introduce students to various areas of knowledge based on the perspective of equality between men and women. Equality Week is a training initiative for undergraduate and postgraduate students and for society, which raises the profile of women's contributions in various fields. This year, its various workshops covered topics such as networking, mentoring and the new types of leadership.

EQUALITY // PAGE 37

THE VIVES NETWORK GENDER EQUALITY WORKING GROUP IS ESTABLISHED

The objective of the Gender Equality Working Group established by the Vives Network, which has been working since December, is to reinforce equality policies at universities. The group, which aims to better understand inequalities at the universities in the network's region, has established its main lines of work and has agreed on a work plan that includes several areas.

These areas are: monitoring and evaluating equality plans, incorporating a gender perspective in teaching and research, approving and following the protocol for action in

situations of sexual harassment, preventing violence and coordinating with the relevant institutions, implementing measures for the reconciliation of work and family life, raising awareness of gender equality and ending stereotypes in the choice of studies.

The Gender Equality Working Group consists of representatives of the equality units at the network's member universities which have delegated responsibilities for gender equality. The URV is represented by the Director of the Equality Observatory, Inma Pastor.

2014 CALENDAR OF WOMEN ARCHITECTS

The URV's Equality Observatory has dedicated its 2014 calendar to women who have made major contributions to architecture. With this initiative, it raises awareness of their names and contributions to scientific knowledge. Twelve women who have produced highly varied work in the field of architecture were selected for the calendar, including Julia Morgan, Matilde Ucelay, Lilly Reich, Kazuyo Sejima and Lina Bo Bardi. As well as the Architecture School, other

collaborators on the publication of the calendar included Coral Cuadrada, a lecturer and researcher at the URV on medieval history, women's history and historiography, and Marc Blanco, who was responsible for the design and illustrations.

THE URV COMMEMORATES THE INTERNATIONAL DAY FOR THE ELIMINATION OF VIOLENCE AGAINST WOMEN

The URV commemorated 25 November as the International Day for the Elimination of Violence against Women with an academic conference. This event, which was open to the entire community, introduced the protocol for action in the event of possible harassment at the URV, and announced scientific projects in the field of gender-based violence led by the University, such as the European Daphne Epogender III and GAP-Work programmes. Laura Román is coordinating the Epogender project (Towards an Efficient Implementation of the European Protection Order Against Gender Violence),

which aims to oversee the correct standardization and implementation of the European protection order for victims of gender-based violence in the 27 member states.

During the event, the director Isabel Segura presented her documentary *Podrías ser ella*, [You could be her], a condemnation of gender-based violence in interviews and songs by bands. The event concluded with a concert by the reggae group Lioness Meeting.

HONORIS CAUSA // PAGES 38 and 39

A UNIVERSAL CHAMPION OF PUBLIC EDUCATION

Federico Mayor is invested with an honorary doctorate, the first such distinction to be conferred on the Terres de l'Ebre Campus

The president of the Foundation for a Culture of Peace, Federico Mayor Zaragoza, was awarded an honorary doctorate by the URV on 31 October. The former director of UNESCO talked about education to the 140 people who attended his investiture in the Great Hall of the Terres de l'Ebre Campus. This is the first time that the university's highest distinction has been awarded on the campus in Tortosa.

Mayor Zaragoza began his speech by recalling his parents and his roots in Tortosa. "I dedicate this distinction to them - they were not educated people, but they were doctors honoris vitae. They are both still the constant light on my path," he said, while making a special mention of his uncle, the Tortosa politician Marcel·lí Domingo, who was the Minister of Education during the Spanish Republic in the 1930s. "He knew that education was about being, not having".

Mayor Zaragoza is highly critical of the current education law produced by the Spanish government, and said that "our current system is anti-educational. An education law cannot be produced by consulting the OECD's reports and neoliberal criteria, but instead the educational community must be consulted."

During the ceremony, the rector of the URV, Francesc Xavier Grau, emphasized the former Director General of UNESCO's social commitment, his universal vision and his critical rigour, and described him as "a Tortosan with a universal heart."

Militant for a culture of peace

Mayor Zaragoza obtained his doctorate in Pharmacy in 1974,

and co-founded the Severo Ochoa Molecular Biology Centre at the Autonomous University of Madrid and the Spanish National Research Council. During his political career, he occupied the posts of Secretary of Education and Science in the Spanish Government (1974-1975), member of the Spanish Parliament (1977-78), advisor to the Spanish president (1977-78), Minister of Education and Science (1981-82) and member of the European Parliament (1987). In 1978, he was appointed deputy director general of UNESCO and in 1987 he was elected director general of that organization, and was re-elected for a second term in 1993.

On returning to Spain in 1999, he created the Foundation for a Culture of Peace, of which he is the president. With his support, UNESCO created the Culture of Peace program, which was organized around four main themes: education for peace, human rights and democracy; the fight against exclusion and poverty; the defence of cultural pluralism and intercultural dialogue, and conflict prevention and peacebuilding. As part of this strategy, numerous meetings and international conferences took place on education for non-violence, the elimination of discrimination and the promotion of pluralism, and international cooperation. The result of all these meetings was the thirty declarations expressing the desire to promote education, science, culture, research, education, justice and "intellectual and moral solidarity" referred to in the UNESCO Constitution. On 13 September 1999, the General Assembly of the UN adopted the Declaration and the Plan of Action on a Culture of Peace, which from the conceptual and practical standpoint is Professor Mayor Zaragoza's greatest aspiration.

RESEARCH AND VALUES

The URV confers an honorary doctorate on the electronic engineer and physicist Jamal Deen

The electronic engineer and physicist Jamal Deen was awarded an honorary doctorate by the URV in a ceremony in University's Auditorium on 7 March. Professor Benjamí Iñiguez was Deen's sponsor, and he emphasized "his contributions to new devices and bioelectronics, which lead

to the extension of nanoelectronics to new frontiers, with very important consequences for our lives."

In his speech, Jamal Deen recalled "the journey" that his life has entailed, and defined his career as a pleasure due to his research and teaching work, and did not neglect to mention his origins in a very humble family.

Continued on the next page ►

► It comes from the previous

Perseverance, concentration, the spirit of competitiveness and of challenge, as well as respect for others, are the values that were instilled in him during his education. During his career, his time spent living in North America, Europe and Asia has contributed to his capacity for adaptability and tolerance. He advised young researchers not to be afraid to become involved in difficult research areas; communication and collaboration with scientists from other disciplines in global projects make a difference and bring satisfaction. And he recalled a phrase by Albert Einstein: "It's not that I'm so smart, it's just that I stay with problems longer."

In his speech of welcome to the new doctor, the rector Francesc Xavier Grau highlighted his scientific production and his contribution to his research being devoted to the improvement of society.

The significance of bioelectronics

He was born in Georgetown (Guyana), and earned his degree in Physics and Mathematics at the University of Guyana, and his doctorate in Electrical Engineering and Applied Physics at Case

Western University in Ohio (Cleveland, Ohio, USA). His doctoral thesis was funded by NASA. He has worked at Lehigh University (Bethlehem, Pennsylvania, USA) and Simon Fraser University (Vancouver, Canada), and since 1999 he has held a chair in the Department of Electronic, Engineering and Computing at McMaster University (Hamilton, Ontario, Canada).

Jamal Deen has focused his research on the areas of microelectronics, nanoelectronics, bioelectronics and optoelectronics.

He is the co-editor of 22 books, he has written over 250 articles in scientific journals and has 6 patents. The distinctions he has been awarded include his membership of the Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) and his membership of the Electrochemical Society (ECS). He has a doctorate honoris causa from the University of Waterloo (Canada) and the University of Granada. Jamal Deen's links with the URV date back to 2004, when he visited us for the first time to work with the NEPHOS research group. He has spent a total of eleven months with us since then, and has held a chair of excellence.

PUBLICATIONS URV // PAGE 42

GALEN AND THE ART OF MEDICINE

Interview with Joana Zaragoza, lecture in Greek Philology at the URV and the translator of Galen's Three treatises on art and medicine

What will readers find in this book?

It contains a description of society written in the early second century, which still resonates today. For example, one of the treatises considers who does more for society: intellectuals or those who play sports. And Galen says that in his time, those with the best reputations were not doctors or philosophers, but athletes.

Who was Galen and how did he contribute to medicine?

When Galen was born, the Empire was ruled by Rome, and he was Greek. He compiled all the previous medical tradition, starting with Hippocrates, since the fifth century BC. He came from a good family and went to all the medical and philosophical schools of the time. He was a man who thought (and wrote a treatise with that title) that "the best

doctor is also a philosopher". He reinvented medicine based on things that already existed, but with new knowledge: anatomy (because he was a doctor who treated gladiators), pathology, therapy, etc.

How important is this translation for Catalan?

This is the first text by author in our language, and I think that is very important. First, because it is not very well known and has hardly ever been translated, even into other languages; and second, because it is in Catalan.

Which audience is this text aimed at?

Everyone; anyone with a minimum level of curiosity about their surroundings will like it. It is not just about medicine - it also sheds light on many of the things that happen today. On the other hand, it is also a book about Greek medicine, intended for specialists who want a new translation of three Galenic texts.

URV PUBLICATIONS ON GOOGLE BOOKS

Rovira i Virgili University has begun to scan its catalogue onto the Google Books platform. With this circulation by the search engine, the University will make its academic titles available on one of the internet's most frequently visited bibliographical archives. In fact, the service now contains more than 100 books published by URV Publications which are available to the public - half of which are digital, free to access and free to download.

URV Publications (<http://www.publicacionsurv.cat>) was established in 2005 with the aim of publishing and distributing

the university's institutional, educational, research and dissemination publications in various collections. Over 300 books and journals have been published since then. They are an excellent example of the scientific work carried out at the University, and highlight the results of the university's research in order to make them available to society.

An agreement has been signed between the two institutions to scan the catalogue, which means that the books in

Continued on the next page ►►

► It comes from the previous

Google's digital library to be consulted worldwide, and enables specific searches for content using the system's word indexing. Google Books contains over 20 million books

PUBLICATIONS URV // PAGE 43

AIXÒ ERA I NO ERA ["THAT WAS AND IT WAS NOT"]. THE FOLKLORE WORKS OF JOSEP M. PUJOL Edited by Carme Oriol and Emili Samper

The study of Catalan folklore has experienced a major boost in Catalonia in recent years, which has been due above all to the expertise of Josep M. Pujol, in his university teaching in Tarragona, the many lectures he has given and the studies that he has published. Based on a thorough understanding of the theories and methods that folklore shaped over time, he explains the meaning that folklore has had in people's lives, the legacy of our folklorists and the opportunities for study that are being created for the future.

in 400 languages and also includes archives from other Spanish universities.

The essays in this book take in the whole range of works (articles, book chapters, contributions to seminars and introductions) that the author published between 1985 and 2012 and which may be difficult to locate and consult, because they appeared in a wide variety of publications.

In this book, the reader will find prescient and thought-provoking essays, which are full of content and scholarship, but which are also written in a precise and elegant language that will surely guarantee a pleasurable reading experience.

FILMING IN THE CLASSROOM. FIFTEEN YEARS OF TEACHING EXPERIENCE AT UNIVERSITY

Beatriz Comella Dorda

http://publicacionsurv.cat/media/k2/items/cache/f3b735e3300faff0e348331a5413d4d3_XL.jpg

The book closely examines the almost 15 years of history of the master's degree in Documentaries and Creation at Pompeu Fabra University, from its inception in 1998 to the present day, both from the inside (teaching staff, the view of coordinators, lecturers and students) and the external view of the critics. It also compares these postgraduate studies with others in the city of Barcelona and elsewhere in the world - some of which

acknowledge using the course as a model. It also looks at the results of the master's degree in terms of promotions (films), and relates them to the contemporary documentary film scene and especially the Catalan art house film movement, which has become internationally renowned in recent years.

VIVE LA URV // PAGE 44

DISSEMINATING RESEARCH

The Fem recerca! [Let's research!] programme was the focus of the activities during Science Week at the University

As part of Science Week, which took place in November, the URV organized the second Fem recerca! [Let's research!] programme, which allows secondary school students to come into the University's laboratories and classrooms to participate in scientific workshops, and play a central role in them for a few hours. This activity aims to awaken scientific vocations and encourage interest in research and university studies.

This year the URV also expanded the Science Week programme to include other activities. The Bartrina Theatre in Reus hosted the main event, Science at the Theatre - a show featuring live experiments, demonstrations of superconducting materials and mobile robots, which were organized

by the URV's Science Communication Unit and the Knowledge Antenna in Reus. The first Vols Saber Què Investigo? [Do You Want to Know What I'm Research?] contest also took place, and was won by the doctoral student Helena Torrell for her presentation on "Schizophrenia, energy and genetics." The prize was 700 euros and the production of an informative video about her research. The second prize of 300 euros was awarded jointly to Toni Vallès and Estela Mariné, who gave their presentations "Connecta't a les xarxes" ["Get connected to networks"] and "La imatge turística on line de Catalunya" ["Catalonia's online tourist image"], respectively. The lobby of the Bartrina Theatre also hosted two projects by groups at the University: Superconductor materials and levitation, by the EMaS centre; and Experiment with mobile

Continued on the next page ►►

► It comes from the previous page

robots, by the robotics association Urbot.

In Tarragona, there was an exhibition of photographs of research at the URV in the Old City Hall, which were taken during the URV's Fifth Digital Photography Contest, which had the theme of "Let's research!" Other local organizations staged fifteen events as part of Science Week.

Mad about science

Students in the first year of higher secondary education who show an interest and aptitude in the field of science can join the Bojos per la ciència [Mad about science] programme. It is aimed at students all over Catalonia. "Mad about chemistry" has been organized in Tarragona, with twenty students,

and "Mad about archaeology" involved another twenty, under the supervision of three research centres affiliated to the URV: the Catalan Institute of Chemical Research (ICAC), the IPHES and the Catalan Institute of Classical Archaeology (ICAC). These centres are supervising four science-related projects for students in the first year of higher secondary education in the region, who are visiting various research centres to see work there in situ. This activity allows the participants to learn about and explore subjects and disciplines that are not part of their curriculum.

EBRE SCIENCE DAY

Learning what superconducting materials are and how they work, to plunging into the world of the senses and their stimulation are just some of the new experiences that a hundred higher secondary education students from the Ramon Berenguer IV school in Amposta, the Joaquín Bau school in Tortosa and the Roquetes school had on Ebre Science Day, which took place in February. The aim of the initiative was to raise the profile of the research done at the University, to make it more accessible to higher secondary education students in the Terres de l'Ebre region in an entertaining and understandable

way, and to help to foster scientific vocations among students who are just one step away from joining the higher education system. This first event, which was held on the Ebre Campus in collaboration with the Science Communication Unit, included workshops and the lecture "New ways of communicating science. Rockinshoe: scientific communication 3.0" by the science writer Jaume Cugat. This was the first experience of its kind to be held on the Ebre campus, and the positive results indicate that it will not be the last.

► Autor: Robert Escoda (Tortosa, 1927)

Olivera (2002) és el títol d'aquesta obra del pintor, dibuixant i gravador Robert Escoda. Format a l'Escola d'Art de Tortosa i posteriorment, a l'Escola Superior de Belles Arts de Barcelona, Escoda va ser integrant del grup Delta 51, considerat el grup artístic més interessant i compromès de les comarques de Tarragona durant aquests anys. Des del principi la seva obra s'ha caracteritzat pel pes que ha donat a la matèria i al color, que dota els treballs d'una gran densitat i d'una forta estructura interior. Però si hi ha alguna cosa que identifica la seva obra és la fidelitat al paisatge, la importància i el tractament que l'artista dona a les oliveres, consubstancials a les comarques de l'Ebre, ja que les converteix en arbres persona, éssers vius que evidencien en l'escorça el pas del temps, la resistència i el coratge.